

TEMAT SPECJALNY!

Generał Zdzisław Starostecki skonstruował system „Patriot”. Historia jego życia to temat dla Hollywood. Musicie ją poznać!

➔ str. 22-28

BIAŁY WHITE EAGLE ORZEL

WYPADKI DROGOWE

ODSZKODOWANIE ZA OBRAŻENIA CIAŁA

Jowita Wysocka Kravitz, Esq.
Ed Kravitz, Esq.

BEZPŁATNE KONSULTACJE W CAŁEJ FLORYDZIE

www.KravitzLawGroup.com

888-554-9998

ADWOKAT MÓWI PO POLSKU

Po wejściu w życie unijnego systemu ETIAS podróżni z Ameryki będą musieli spełnić dodatkowe warunki, aby podróżować do Europy

Z wizą do Polski?

W ostatnich tygodniach głośnym medialnie tematem stała się kwestia „wiz do Europy”, jak potocznie zaczęto określać nowy europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż. Na czym będzie on polegać, kiedy nowe przepisy wchodzi w życie i czy faktycznie, aby udać się do Europy, trzeba będzie starać się o wizę? Czy przepisy te będą dotyczyć także Polaków mieszkających na stałe w USA? Na łamach „Białego Orła” wyjaśniamy tę sprawę.

➔ str. 30-31

Od przyszłego roku podróżujący do europejskich krajów, w tym do Polski, na amerykańskim paszporcie będą musieli uzyskać potwierdzenie zezwolenia na wjazd w systemie ETIAS

Pierwsze na Florydzie polskie biuro detektywistyczne zaprasza do skorzystania z usług

- Poszukiwania osób ► Sprawy rozwodowe
- Pomoc w sprawach na terenie Polski
- Dochodzenia ubezpieczeniowe
- Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

CONTRA
RISK-CONSULTING LLC

35 Grand Palms Blvd, Englewood, FL 34223
Mobile: 941 549 2395
Email: office@contra-riskconsulting.com | www.contra-riskconsulting.com
FL License# A1500303

UBEZPIECZENIA

SAMOCHÓD • DOM • ŻYCIE
ZDROWIE • BIZNES

MAŁGORZATA (MAGGIE) WAZIO
Licencjonowany Agent Ubezpieczeniowy

7801 Starkey Rd
Seminole, FL 33777
Tel. **727-397-1495**
Fax: 727-393-0938
Email: maggie.wazio.leo5@statefarm.com

State Farm
Mówimy po polsku

POŻYCZKI I PRZEFINANSOWANIA NA DOPY W STANIE FLORYDA

GERARD SCHEFFLER
773-909-3346

www.gerardscheffler.com/florida
schefflergerard@gmail.com

KUPNO • SPRZEDAŻ • INWESTYCJE

MARTA MARSZALEK
FLORIDA REALTOR

MARZYSZ O FLORYDZIE?
SZUKASZ INWESTYCJI?

ZADZWOŃ DO MNIE
727-454-8088
Jestem niezawodnym i podnym zaufania agentem nieruchomości!

Obsługuje:
Clearwater, Tampa Bay, St. Pete, Largo, New Port Richey, Sarasota, North Port i okolice

**Krakus
Polish Deli**

**WŁAŚCICIELE
ZAPRASZAJĄ NA ZAKUPY I POLECAJĄ:**

- smaczne i świeże polskie wędliny • wyroby mięsne
- dania i potrawy • pieczywo • ciasta • kosmetyki i zioła
- piwa i napoje • książki • czasopisma i prasę

7306 Southgate Blvd,
North Lauderdale, FL 33068
Tel. 954 722 8006
otwarte: poniedziałek - sobota: 10 - 6
nieczynne: niedziela

www.krakusdelifl.com

Na wyjątkowe zakupy do

**TRADITIONAL
EUROPEAN DELI**

Chicago Style & European Market

525 E Venice Ave. Unit E, Venice FL 34285

zapraszają właściciele - bracia: MARK i CHRIS PILNY

Oferują bogaty wybór mięs, wędlin,
serów, pierogów, słodczy, polskie
wędzone kielbasy, kabanosy wieprzowe,
świeże kaszanki z Chicago.

tel. 941 218 4914
e-mail: traditionaleurodeli@yahoo.com
Facebook.com/TraditionalEuropeanDeli

Otwarte: poniedziałek - piątek: 10 - 18, sobota: 10 - 17, niedziela: 10 - 15

Aleksandra Marzec
Real Estate Broker-Owner

The World Realty

☎ 305-760-9121
🌐 www.AleksandraMarzec.com

MÓWIMY PO POLSKU!

Aleksandra makes purchases convenient and exciting for buyers by offering various exclusive services. These services include but do not limit to giving access to the largest selection of homes and condos with the latest inventory and pricing, providing vital knowledge on financing, loan processing, settlement procedures, insurance, applicable permits, taxes and costs, convenient property viewing, evaluating property management, and assisting with form filling.

Partner with: Zillow, Realtor.com, Redfin, HomeLight, Referral Exchange

Ewa A. Kucia
LICENCJONOWANY
AGENT NIERUCHOMOŚCI

Pomogę Ci w kupnie i sprzedaży
nieruchomości w okolicach
Miami, Fort Lauderdale, Boca
Raton, West Palm Beach i Port St
Lucie - wschodnia Floryda.
Mówię biegle po polsku!

Kupujesz?
Krok po kroku pomogę
dopełnić formalności
przy zakupie nowego
domu!

Sprzedajesz?
Wiem, że czas jest
cenny. Zadbam o jak
najlepszą prezentację
domu na rynku.

3010 E. Commercial Boulevard
Fort Lauderdale, FL 33308
Tel. 347.882.1388
E-mail: ewa.kucia.re@gmail.com

**Jedyna polska wytwórnia
wędlin na Florydzie**

**WYROBY WŁASNE
– NISKIE CENY!**

50 GATUNKÓW WĘDLIN
PRODUKOWANYCH
BEZ KONSERWANTÓW,
SZTUCZNYCH BARWNIKÓW,
NIE FOLIOWANE

**Właściciele
ponad 20 lat w biznesie
– Rodzina Przywalny:
Bernarda, Michał,
Sylvia i Daniel**

POLECAMY CODZIENNIE ŚWIEŻE:

- ▶ najlepsze gatunki mięs, wędlin i wyrobów garmazeryjnych
- ▶ przygotowywane na miejscu pieczywo, ciasta, pierogi

**SZEROKI ASORTYMENT IMPORTOWANYCH ARTYKUŁÓW
SPOŻYWCZYCH, WIN, PIW I CZASOPISM**

**Przyjmujemy paczki
lotnicze i morskie
do Polski i Europy**

EUROPEAN GOODIES & DELICATESSEN, INC
116 N. Main Ave./Drew Plaza, Clearwater, FL 33765
tel. (727) 442-0637, (727) 526-1118
GODZ. OTWARCIA: wt. - pt. 9AM - 6PM, sob. - 9AM - 4PM

PRZYJMujemy
KARTY KREDYTOWE
ORAZ EBT

UBEZPIECZENIA DLA POSIADACZY

Medicare

- Ubezpieczenia na leki - część D
- Ubezpieczenia suplementarne
- Plany Medicare Advantage

Kończysz niedługo 65 lat?
Przechodzisz na emeryturę?
Tracisz ubezpieczenie z pracy?

Skontaktuj się ze mną.
Oferuję bezpłatne konsultacje.

773-620-5258

Oliwier Wasilewski
agent ubezpieczeniowy
na FL, IL, WI, AZ, CO, CT

PREMIUM EPOXY FLOORS

CALL NOW: 773 939 5654 **FREE ESTIMATE**

SUPER M FLOORING
WWW.SUPERMFLOORING.COM

- ✓ LIFETIME WARRANTY
- ✓ ZERO MAINTENANCE
- ✓ NON STICK SURFACE
- ✓ POLYASPARTIC TOP COAT
- ✓ TOUGH ON OIL SPILLS
- ✓ CHEMICAL RESISTANT

CONCRETE COATINGS: GARAGE, PATIO, LANAI, SIDEWALK ETC...

Amerykańsko-Polski Klub „Sobieski”

Zapraszamy w każdy piątek o godz. 7pm do biblioteki lub na dyskusję w barze w miłej atmosferze!

4725 Lake Worth Rd., Greenacres, FL 33463

 561-967-1116 **apcsobieski@gmail.com**

 fb.com/americanpolishclub

**KOŃCZYSZ 65 LAT?
PRZECHODZISZ NA EMERTURĘ?
NIE WIESZ JAK WYSTĄPIĆ O**

MEDICARE?

**ZADZWOŃ PO
BEZPŁATNĄ POMOC!**

OD 14 LAT POMAGAM POLONII
W SPRAWACH ZWIĄZANYCH Z
UBEZPIECZENIAMI,
EMERYTURĄ, MEDICARE I
PLANAMI EMERYTALNYMI.

ZADZWOŃ

 773-895-8771

 813-367-7627

 3001 N. Rocky Point Dr. E, Tampa, Florida
4849 N. Milwaukee ave Unit 101, Chicago, Illinois

TOTAL CARE

Martyna Duda

WSTĘP

MARCIN BOLEC
REDAKTOR
NACZELNY

Któż z nas nie słyszał o gen. Kazimierzu Pułaskim czy o gen. Tadeuszu Kościuszcze? Te dwa nazwiska pewnie większości przychodzą na myśl jako pierwsze, jeśli chodzi o Polaków zasłużonych w Ameryce. Ale dorobek polskich imigrantów jest o wiele większy, a grono rodaków, z osiągnięć których możemy i powinniśmy być dumni, o wiele szersze. W tym wydaniu „Białego Orła” przedstawiamy Państwu sylwetkę gen. Zdzisława Juliana Starostecznego – sybiraka, weterana spod Monte Cassino, który podzielił po II wojnie światowej emigrancki los wielu polskich patriotów. Jego drugą ojczyzną stały się Stany Zjednoczone, gdzie poświęcił się karierze inżynierskiej i zapisał w historii jako współtwórca systemu obrony antyrakietowej „Patriot”. System ten był wykorzystywany w wielu amerykańskich operacjach wojskowych, a dziś „patrioty” strzegą polskiego nieba, o czym zapewne wiele osób słyszało lub czytało. Czy jednak wiedzieliście, że to właśnie nasz rodak był jednym z ich konstruktorów?

Takich Polaków jest więcej. W Nenana, małym miasteczku na Alasce, odsłonięto w połowie lipca pomnik wybitnego polskiego inżyniera – Rudolfa Modrzejewskiego, znanego w USA jako Ralph

Modjeski. Syn sławnej aktorki był wybitnym projektantem i konstruktorem mostów oraz linii kolejowych. Zbudował w Ameryce ponad 40 mostów! Jego konstrukcje uchodzą za najwybitniejsze osiągnięcia techniki, większość z nich jest nadal użytkowana.

Głośny w ostatnich tygodniach jest też film „Oppenheimer” opowiadający o losach amerykańskiego naukowca J. Roberta Oppenheimera i jego roli w stworzeniu bomby atomowej. Warto w tym kontekście przypomnieć o Stanisławie Ulamie – polskim matematyku, który brał udział w Projekcie Manhattan, mającym na celu skonstruowanie bomby atomowej. Stanisław Ulam był prawdziwym wizjonerem, jako jeden z pierwszych naukowców używał komputerów do pracy naukowej, pracował dla IBM, współpracował z prezydentem Johnem F. Kennedym. Równie wybitny był jego brat, Adam Ulam – profesor Uniwersytetu Harvarda, politolog i historyk specjalizujący się w sowietologii. Sylwetki obu braci przedstawialiśmy niedawno na łamach „Białego Orła” – i obiecuję, że wkrótce przypomnimy kolejne „zapomniane biografie” Polaków, bez których oba ważne dla nas kraje – i Polska, i USA – zapewne nie byłyby dziś takie same i z których osiągnięć możemy być dumni.

PLUS, MINUS

MICHAŁ LIPIEC

Uczeń V Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie jako pierwszy w historii zdobył aż trzy medale na Międzynarodowych Olimpiadach Przedmiotowych – złoty z chemii, srebrny z fizyki i brązowy z matematyki.

ROBERT KARAŚ

Test antidopingowy wykazał, że Polak, który w maju br. pobił rekord świata w 10-krotnym Ironmanie, stosował niedozwolone środki. Sportowiec przyznał się do dopingu, ale twierdzi, że brał go z myślą o walce w federacji MMA. Nie brzmi to przekonująco...

WHITE EAGLE MEDIA, LLC

55 Broad St. Suite 220, New Britain, CT 06053

Sales & Editorial: (860) 223-1150

Email: info@whiteeaglenews.com

Toll Free: (800) 668-0667

www.whiteeaglenews.com

www.BialyOrzel24.com Facebook.com/BialyOrzel24

Publisher & Managing Partner

Darek Barcikowski – publisher@whiteeaglenews.com

Editor-in-Chief & Managing Partner

Marcin A. Bolec – editor@whiteeaglenews.com

Associate Editor: Joanna Szybiak

Reporters: Barbara Bilińska Bolec, Edward Bolec, Robert Strybel, Halina Kossak, Halina Głowacka, Anna Miler, Tomasz Ryzner

Contributors: Robert Rothstein, Tomasz Moczerniuk, Marek Kania, Sylwia Wadach Kloczkowska, Robert Iwanicki, o. Michał Czyżewski, Janusz Romański, Paweł Markiewicz, Catherine Blinder

Office Manager: Susan Carlo

Graphics: Tomasz Świętoniowski, Zbigniew Czeranowski

Advertising: Helena Boczoń

The White Eagle is a biweekly publication of White Eagle Media LLC. The content of this publication may not be reprinted or re-transmitted in whole or in part without the expressed written consent of the publisher. White Eagle Media assumes no responsibility for advertising content or errors but will reprint whatever part of the advertisement needs corrections if written notice is submitted within a week of the date of publication. Annual subscriptions are available at the rate of \$89. Semiannual subscriptions are available at a rate of \$49.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska platforma medialna USA - Wydania prasowe” realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

KURSY WALUT:

1 USD = 4.04 PLN | 1 PLN = 0.25 USD

Źródło: Narodowy Bank Polski. Kursy z 2 dni przed datą wydania.

ZAPLANUJ MEDICARE

Każdego dnia blisko 12,000 osób zbliża się do wieku, w którym przysługuje Medicare. Badania rynku pokazują, że aż 67% seniorów chciałoby lepiej zrozumieć zasady jego działania. W dzisiejszym artykule poruszę 6 kluczowych rzeczy, o których powinna wiedzieć każda osoba wchodząca lub będąca na Medicare.

1. Medicare składa się z różnych części

Jednym z mylących aspektów Medicare jest fakt, że składa się on z kilku odrębnych części. Każda z nich wiąże się z różnymi zasadami i kosztami.

W wielkim skrócie:

- **Część A** – obejmuje wizyty w szpitalu i wykwalifikowaną opiekę pielęgniarską;
- **Część B** – obejmuje opiekę zapobiegawczą, wizyty lekarskie i diagnostykę;
- **Część D** – jest planem zniżkowym na leki na receptę.

Istnieje również coś takiego jak **Część C**, zwana inaczej Medicare Advantage.

2. Medicare nie jest darmowe

Wiele osób uważa, że posiadanie Medicare nic nie kosztuje. Niestety nie jest to prawda, chociaż część A jest zazwyczaj bezpłatna dla przeważającej większości zarejestrowanych. Części B i D, a także niektóre plany związane z częścią C, zazwyczaj pobierają składki.

3. Medicare nie obejmuje wszystkiego

O ile niektóre plany typu Medicare Advantage mogą pokryć koszty usług dentystycznych, serwisów związanych z badaniem lub leczeniem wzroku oraz słuchu, o tyle Oryginalne Medicare oferuje bardzo ograniczony zakres pokrycia kosztów w powyższych kategoriach. Na przykład opłata za zabieg dentystyczny jest generalnie dokonywana tylko wtedy, gdy wiąże się on z innym leczonym schorzeniem pokrywanym przez Medicare lub jeśli przed operacją objętą ubezpieczeniem konieczny jest egzamin stomatologiczny.

I chociaż Oryginalne Medicare zapłaci za leczenie niektórych chorób oczu, takich jak na przykład jaskra, to nie pokryje ono kosztów badań wzroku ani okularów na receptę.

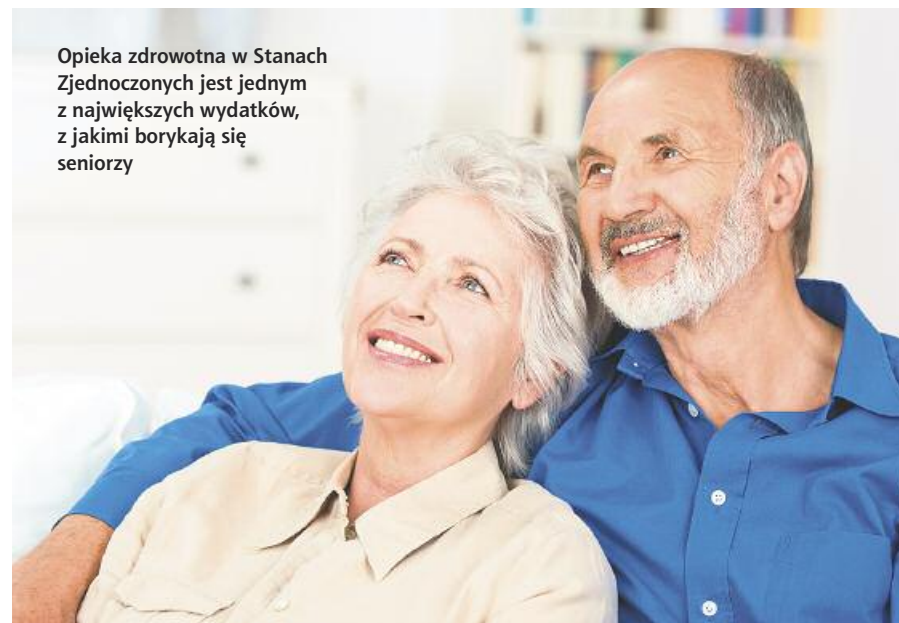
Ponadto Medicare nie zapłaci za opiekę długoterminową, taką jak pomoc domowa, domy spokojnej starości lub domy opieki, jeśli opieka ta ma charakter opiekuńczy (co dotyczy potrzeb opieki codziennej), w przeciwieństwie do zaspokojenia czysto medycznej potrzeby.

4. Ubezpieczenie dodatkowe jest często koniecznością

Jeśli zarejestrujesz się na Oryginalne Medicare, przygotuj extra budżet na koszty związane z pokryciem Medigap lub uzupełnień do Medicare. Pamiętaj, że suplementy do Oryginalnego Medicare nie zapłacą za usługi niezatwierdzone przez Medicare. Mogą za to pokryć koszty wydatków, takich jak deductible, co-pays, coinsurance w usługach objętych przez część A i B Medicare.

5. Masz wybór

W ramach Medicare masz możliwość wyboru planu części D, który najlepiej odpowiada Twoim potrzebom. Jeśli natomiast zdecydujesz się na część C, czyli Medicare Advantage, możesz porównać opcje planów tak, aby zobaczyć, który z nich jest najbardziej odpowiada w Twojej indywidualnej sytuacji. Co więcej, nie wybierasz planu do końca życia. Jeśli nie jesteś zadowolony ze swojego ubezpieczenia, możesz zmienić plan co najmniej raz do

Opieka zdrowotna w Stanach Zjednoczonych jest jednym z największych wydatków, z jakimi borykają się seniorzy

roku, podczas corocznego otwartego okresu zapisowego na Medicare, który trwa od 15 października do 7 grudnia każdego roku.

6. Nie jesteś sam

Nie musisz dobierać planu do swoich potrzeb sam. Na rynku są agenci specjalizujący się w pomocy osobom takim jak Ty. Jak wybrać dobrego agenta spośród wielu na rynku? Przede wszystkim agent musi znać się na rzeczy, mieć licencję ubezpieczeniową, egzamin AHIP i najlepiej by specjalizował się w planach do Medicare. Ogromnym atutem będzie fakt posiadania kontraktów z wieloma firmami ubezpieczeniowymi oferującymi podobne produkty do Medicare. Oznacza to nic innego niż to, że będzie on przeszkolony i przeegzaminowany z produktów, jakie oferuje rynek. Zasada jest prosta: im więcej dużych firm rozpoznawalnych na rynku w portfolio Twojego agenta, tym większy jego obiektywizm. Musi on posiadać również zdolność tłumaczenia pla-

nów w sposób dla Ciebie zrozumiały. Na marginesie chciałbym tylko dodać, że żaden szanujący się agent nie będzie pobierał dodatkowych opłat za swoje usługi. Tę sprawę podkreślam w każdym wywiadzie, artykule prasowym jak również w mediach społecznościowych.

Naucz się w Medicare

Koszty związane z Medicare będą musiały zostać uwzględnione w Twoim budżecie emerytalnym, więc opłaca się o nich wiedzieć na długo przed opuszczeniem na stałe miejsca pracy i przejściem na emeryturę. W ten sposób będziesz lepiej przygotowany do oceny Twoich oszczędności i dokonywania wyborów finansowych, które nie pozostawiają Cię bez środków pieniężnych w latach późniejszych.

Pamiętaj, że opieka zdrowotna jest jednym z największych wydatków, z jakimi borykają się seniorzy, a dobre zrozumienie Medicare pomoże Ci uniknąć podstawowych błędów.

 ROBERT SOBCZAK

OBAMACareHOTline™

844.944.7526

www.obamacarehotline.com

Już od 10 lat służymy Polonii

medicare®
po polsku

844.654.5185

www.medicarepopolsku.com

Stolica oddała hołd powstańcom w 79. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego

Warszawa pamięta

1 sierpnia o godz. 17:00 w stolicy Polski po raz kolejny wybiła godzina „W”. Zawły syreny. Miasto na minutę zamarło, zatrzymały się tramwaje, samochody, przechodnie. Tłumy ludzi zgromadziły się na Rondzie Dmowskiego, gdzie tuż po godz. 17 odpalono race. Na Placu Zamkowym mieszkańcy utworzyli ogromny znak powstańczej kotwicy – symbolu Polski Walczącej.

Tradycyjnie już, jak co roku, w przededniu rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego prezydent RP spotkał się z bohaterami zrywu. Spotkanie odbyło się 30 lipca w Parku Wolności na terenie Muzeum Powstania Warszawskiego i zainaugurowało obchody 79. rocznicy wybuchu zrywu z 1944 roku. Podczas uroczystości Andrzej Duda wręczył odznaczenia państwowe uczestnikom powstania oraz osobom pielęgnującym pamięć o tamtych wydarzeniach. W wydarzeniu udział wzięli przedstawiciele władz państwowych, samorządowych, Wojska Polskiego, Kościoła a także harcerze i wolontariusze.

Tego samego dnia warszawiacy zgromadzili się też na Placu Krasińskich, gdzie oddano hołd poległym powstańcom. Przy mieszczącym się tu Pomniku Powstania Warszawskiego odprawiona została msza święta polowa, a następnie odczytano uroczysty apel pamięci. Prezydent podziękował wszystkim, którzy rozumieją odpowiedzialność, jaką niesie za sobą dziedzictwo powstania. Zwracając się do obecnych na placu powstańców prezydent mówił: „Jesteście wzorem ducha dla

młodego pokolenia”, dodając: „Ten duch był silniejszy ponad wszystko”.

1 sierpnia ceremonie odbyły się w wielu znajdujących się w stolicy miejscach upamiętniających powstańczy zryw – m.in. pod Pomnikiem Małego Powstańca oraz na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach, gdzie złożono wieńce na grobach dowódców Armii Krajowej. Wieńce złożono też przed Pomnikiem Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej, przed pomnikiem Augusta Agbola O'Browna ps. „Ali”, nigeryjskiego muzyka jazzowego, który walczył w Powstaniu Warszawskim, przy pomniku „Mokotów Walczący – 1944”, przed obeliskiem Pamięci Żołnierzy AK Powstańców Mokotowa, przed pomnikiem Kobietom Powstania Warszawskiego na pl. Krasińskich.

Wiązanki zostały złożone również przy tablicy upamiętniającej Szare Szeregi, przed pomnikiem Matki oraz przy kamieniu upamiętniającym Mieszkańców Warszawy Cywilów i Powstańców, którzy podczas Powstania Warszawskiego zostali wywiezieni i zamordowani w obozach koncentracyjnych. Na warszawskiej Woli na Cmentarzu Powstańców Warszawy kontradmirał Jarosław Wypijewski wziął udział w uroczystości składania wieńców na kurhanie, w którym znajdują się prochy ponad 50 tys. mieszkańców stolicy i ich powstańczego wojska oraz w modlitwie międzyreligijnej przy pomniku „Polegli-Niepokonani”. Kwiaty złożono przed pomnikiem gen. Zbigniewa Ścibor-Rylskiego „Motyla”.

Prezydent RP Andrzej Duda w przeddzień rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego spotkał się z bohaterami tego zrywu

Na warszawskiej Ochocie prezydent złożył wieniec przed pomnikiem upamiętniającym hitlerowskie zbrodnie dokonane w obozie przejściowym „Zieleniak”. – Bohaterami powstania była cała ludność Warszawy, która wspierała powstańców i która niewinnie cierpiała – przypomniał Andrzej Duda. Podkreślił, że „nigdy nie wolno zapomnieć o tym, że w czasie zrywu w 1944 roku zabitych i zamordowanych zostało ponad 180 tysięcy mieszkańców stolicy”. – To była straszliwa cena, jaką Warszawa, jaką Polacy, warszawiacy zapłacili za swoje pragnienie

wolności, za niezłomność, za swoją twar- dość i hardość wobec okupanta, jaką zapłacili za wolną Polskę – powiedział prezydent.

Uroczystości zakończyły się plenerowym koncertem na Placu Piłsudskiego odbywającym się pod hasłem „Warszawiacy śpiewają (nie)zakazane piosenki”. Koncert zgromadził tłumy ludzi, którym rozdano śpiewniki i którzy ochoczo włączyli się do wspólnego śpiewania. Wśród nich byli także uczestnicy powstania.

 JLS

Prezydent RP Andrzej Duda podjął decyzję o zarządzeniu wyborów parlamentarnych na **15 października 2023 r.**

Znamy datę wyborów

„Kierując się treścią otrzymanej pozytywnej opinii Państwowej Komisji Wyborczej, co do proponowanego terminu wyborów do Sejmu i Senatu, podjąłem decyzję o zarządzeniu tych wyborów na dzień 15 października 2023 roku” – poinformował we wtorek, 8 sierpnia, prezydent Andrzej Duda. Co ciekawe, w pierwszej kolejności informację tę opublikował w mediach społecznościo-

wych, apelując przy okazji do Polaków o wzięcie udziału w wyborach. „Przyszłość Polski jest sprawą każdego z nas! Korzystaj ze swoich praw!” – napisał.

Zgodnie z przepisami, prezydent musiał wyznaczyć wybory w dniu wolnym od pracy, przypadającym w ciągu 30 dni przed upływem czterech lat od rozpoczęcia kadencji przez obecny parlament. Oznacza to, że

możliwe były cztery terminy wyborów parlamentarnych w 2023 r.: 15 października, 22 października, 29 października, 5 listopada. Prezydent wybrał więc pierwszy możliwy termin.

Polacy w wyborach parlamentarnych wybiorą na czteroletnią kadencję 460 posłów i 100 senatorów. Polacy mieszkający za granicą, w tym w USA, tradycyjnie będą mogli

wybierać wśród kandydatów z jednego z okręgów warszawskich. Listy kandydatów muszą zostać ogłoszone najpóźniej do 40 dni przed wyborami. Razem z wyborami ma odbyć się referendum w sprawie relokacji uchodźców, jednak ostateczną decyzję w tej sprawie Sejm ma podjąć już po oddaniu niniejszego wydania do druku.

 JLS

Pierwsza Dama RP wzięła udział w Światowych Dniach Młodzieży w Lizbonie

„Jesteśmy z was dumni!”

4 sierpnia małżonka prezydenta RP przyjechała do Lizbony, gdzie wzięła udział w Światowych Dniach Młodzieży. Pierwsza Dama spotkała się z polskimi harcerzami, którzy przybyli do Portugalii, oraz z młodymi pielgrzymami z Ukrainy, wśród których byli także ci, którzy obecnie znaleźli schronienie w Polsce. – Jesteśmy z was dumni – stwierdziła Agata Kornhauser-Duda, zwracając się do około 300 harcerzy i harcerek, którzy jako wolontariusze pomagali przy ŚDM. Pierwsza Dama wzięła też udział w niedzielnej mszy św. wieńczącej odbywające się w Lizbonie Światowe Dni Młodzieży. Na bożeństwu przewodniczył

papież Franciszek, a w modlitwie wzięło udział ponad 1,5 mln młodych pielgrzymów z całego świata. Pierwszej Damie towarzyszył m.in. ambasador RP w Watykanie Adam Kwiatkowski.

Agata Kornhauser-Duda w roli Pierwszej Damy po raz trzeci wzięła udział w ŚDM. Pierwszy raz uczestniczyła w tym wydarzeniu w Krakowie w 2016 roku, natomiast trzy lata później udała się do Panny.

Motywy przewodnim 37. Światowych Dni Młodzieży w Lizbonie jest hasło „Maryja wstała i poszła z pośpiechem” (Łk 1,39). Hasło ma zachęcać młodych do podejmowania życiowych wyzwań i bycia aktywnymi.

 JLS

Podczas Światowych Dni Młodzieży w Lizbonie Pierwsza Dama RP Agata Kornhauser-Duda spotkała się z pielgrzymami z Polski i polskimi harcerzami, którzy przyjechali do Lizbony

 KPRP

Order Orła Białego dla założyciela Ruchu Światło-Życie ks. Franciszka Blachnickiego

Docenione zasługi

Prezydent Andrzej Duda 6 sierpnia odznaczył pośmiertnie Orderem Orła Białego założyciela Ruchu Światło-Życie i twórcę Krucjaty Wyzwolenia Człowieka ks. Franciszka Blachnickiego.

Order Orła Białego z rąk prezydenta odebrali w Centrum Ekologii Integralnej Ruchu Światło-Życie w Krościenku nad Dunajcem moderator generalny Ruchu Światło-Życie ks. Marek Sędek i główna odpowiedzialna Instytutu Niepokalanej Matki Kościoła Urszula Pohl.

Prezydent podkreślił, że Order Orła Białego jest „odznaczeniem wolnej, suwerennej, niepodległej Rzeczypospolitej”. – Dlatego tak szczególnie ks. Franciszkowi Blachnickiemu ten order się należy. Za walkę o suwerenną Polskę – stwierdził, dodając, że ks. Blachnicki „budował wewnętrzne poczucie wolności, niezależności i głębokiego oparcia na fundamencie dalszym niż jakiegokolwiek ustroj państwowy”. – Wierzę, że ten order wesprze od strony państwowej dalsze funkcjonowanie nie tylko Ruchu Światło-Życie,

ale i wszystkich form aktywności religijno-społecznej, które tworzył ks. Franciszek, bądź które są rozwinięciem jego idei – podkreślił Andrzej Duda.

Ks. Franciszek Blachnicki był założycielem i duchowym ojcem Ruchu Światło-Życie – jednego z ruchów odnowy Kościoła według nauczania Soboru Watykańskiego II, działającego dziś w ponad 30 krajach – oraz wspólnoty życia konsekrowanego Instytutu Niepokalanej Matki Kościoła. Był inicjatorem Krucjaty Wstrzemięźliwości, założycielem Krucjaty Wyzwolenia Człowieka, Chrześcijańskiej Służby Wyzwolenia Narodów oraz Międzynarodowego Centrum Ewangelizacji Światło-Życie w niemieckim Carlsbergu. Zmarł nagle 27 lutego 1987 r. W 2021 roku na zlecenie prokuratorów IPN przeprowadzono ekshumację jego zwłok, w związku z podejrzeniem zabójstwa duchowego. Wyniki śledztwa zaprezentowano 13 marca 2023 r. Wynika z nich, że ks. Blachnicki został otruty.

Order Orła Białego to najstarsze i najwyższe odznaczenie państwowe Rzeczypospolitej Polskiej nadawane za znamienite zasługi

Order z rąk prezydenta Dudy odebrali moderator generalny Ruchu Światło-Życie ks. Marek Sędek i główna odpowiedzialna Instytutu Niepokalanej Matki Kościoła Urszula Pohl

 KPRP

cywilne i wojskowe dla pożytku Rzeczypospolitej Polskiej, położone zarówno w czasie pokoju, jak i w czasie wojny. Nie dzieli się na

klasy. Nadawany jest najwyższemu Polakom oraz najwyższemu rangą przedstawicielom państw obcych.

 JLS

EMPLOYMENT OPPORTUNITY Traveling Superintendent, Construction

JOB REQUIREMENTS:

- Three years light construction experience minimum
- Ability to read building plans
- Ability to create schedule and keep job running accordingly
- Good communications skills and ability to manage subcontractors
- Must be willing to travel during weekdays (hotel stays if necessary)
- Valid drivers' license in state of residence

Contact: Heather ☎ 203-945-8842 or Marek ☎ 203-273-0780

M&M CONSTRUCTIONS LLC

20 Old Ridgefield Road, Wilton, CT 06897

www.fairfieldcountycontractor.com
Marek@MrozandMroz.com
Heather@MrozandMroz.com

M&M Constructions, LLC is a mid-size construction firm specializing in commercial fit-ups and new construction. Our projects are throughout New England, New York, and New Jersey. We offer competitive salaries and health care benefits to our employees. A company vehicle will be provided, or we will reimburse you for mileage in your own. All job-related hotel stays are paid by the company.

We invite you to visit us!

The American Institute of Polish Culture, Inc.

Phone: 305.864.2349
e-mail: info@ampolinstitute.org
www.ampolinstitute.org

Honorary Consulate of the Republic of Poland

Blanka A. Rosenstiel, Honorary Consul
Phone: 305.866.0077
e-mail: polconsulfl@yahoo.com

Chopin Foundation of the United States, Inc.

Phone: 305.868.0624
e-mail: info@chopin.org
www.chopin.org
Competitions • Concerts • Scholarships

1440 79 th Street Causeway, Suite 117, Miami, Florida 33141

LIMITED TIME OFFER!

PRCUA
150^K ANNUITY SERIES

This Tax Season...

- ✓ EARN MORE MONEY
- ✓ BOOST YOUR RETIREMENT INCOME
- ✓ MAXIMIZE YOUR TAX REFUND
- ✓ JOIN PRCUAlife AND CELEBRATE WITH US

By opening a new PRCUAlife Annuity
or transferring your existing account

NEW RATES EFFECTIVE AS OF MARCH 1, 2023

MYGA MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY

EDGE 150^K — 3 year

4.50%
APY

3 YEAR GUARANTEE

\$1,500 minimum deposit

ELITE 150^K — 8 year

5.00%
APY

1 YEAR GUARANTEE

\$500 minimum deposit

STAR 150^K — 5 year

4.75%
APY

1 YEAR GUARANTEE

\$500 minimum deposit

*MINIMUM GUARANTEED 3%

POLISH ROMAN CATHOLIC UNION OF AMERICA | Life Insurance, Annuities & Member Benefits
984 N Milwaukee Ave, Chicago, IL 60642 | (800) 772-8632 | PRCUA.ORG |

EURO NIGHTS

USA

Przeżyj to
jeszcze raz!
Największe
hity lat
80-tych!

Piątek 18 sierpnia
BOSTON (LYNN), MA

Sobota 19 sierpnia
NOWY JORK

Niedziela 20 sierpnia
ELIZABETH, NJ

Czwartek 24 sierpnia
CHICAGO, IL

Boney M.
FEATURING
LIZ MITCHELL

ZAOSZCZĘDŹ 20%
KONCERT BOSTON
Hasło: WIELKIKONCERT

BAD BOYS BLUE

SAMANTHA FOX

WITH LIVE BAND

for tickets and information visit www.EuroNightsUSA.com

LACONCERT
group

NAJLEPSZE MIEJSCA
JUŻ W SPRZEDAŻY!

W OBIEKTYWIE

↓ MANHATTAN, NY – do 15 lipca

 PolishInstituteNY

Na ogrodzeniu wokół konsulatu generalnego RP prezentowana była wystawa plenerowa „Miasto żywych/Miasto umarłych” z okazji 80. rocznicy powstania w getcie warszawskim.

↓ DOYLESTOWN, PA – 16 lipca

 czestochowa.us

W związku ze wspomnieniem św. Krzysztofa – patrona kierowców – przed Narodowym Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej odbyło się błogosławieństwo pojazdów i kierujących.

↓ SANTA CLARA, CA – 21 lipca

 facebook.com/PlinLosAngeles

Goszcząca w USA delegacja Ministerstwo Rozwoju i Technologii spotkała się z kierownictwem Intel. Tematem rozmów było rozpoczęcie produkcji układów scalonych przez Intel w Polsce.

↓ CHICAGO, IL – 23 lipca

 ZPPA

Członkini Wydziału Podhalanek im. Heleny Marusarz pod patronatem św. Anny uczęły święto swojej patronki biorąc udział w uroczystościach odpustowych w kościele św. Faustyny.

↓ GREENPOINT, NY – 26 lipca

 facebook.com/arkadiuszmularczyk

Sekretarz Stanu w MSZ Arkadiusz Mularczyk podczas wizyty w Stanach Zjednoczonych odwiedził m.in. Instytut Piłsudskiego. Na zdj. z prezes Instytutu dr Iwoną Korgą.

↓ CHEEKTOWAGA, NY – 30 lipca

 facebook.com/stecsimidufitalo

Cheektowaga Polish American Arts Festival, którego w tym roku odbyła się 43. edycja, był okazją do celebracji polskich tradycji i kultury.

↓ CHICAGO, IL – 31 lipca

 facebook.com/PlinChicago

Konsul generalny RP w Chicago Paweł Żyzak wręczył Dennisowi Wypijewskiemu medal Pro Patria przyznany przez Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

↓ MISSOULA, MT – 31 lipca

 facebook.com/PoznanskiChorChlopiacy

Poznański Chór Chłopiacy w lipcu koncertował w Stanach Zjednoczonych. Zespół wziął udział w międzynarodowych festiwalach chóralnych w Idaho oraz w Montanie.

↓ MANHATTAN, NY – 1 sierpnia

 facebook

Wspólnota Odnowy w Duchu Świętym „Lew Judy” działająca przy parafii św. Stanisława Biskupa i Męczennika podczas biblijnego spotkania połączyła się z uczestnikami Światowych Dni Młodzieży.

Organizowaliście lub braliście udział w ciekawym wydarzeniu. Chcecie, aby wiadomość o nim ukazała się w naszym „Obiektywie”?

Prosimy o przesłanie zdjęcia z krótkim opisem wydarzenia oraz informacją, kto jest autorem fotografii na adres: info@whiteeaglenews.com.

Polish Center of John Paul II

Polskie Centrum Im. Jana Pawła II
Clearwater, Florida

"Przyszłość zaczyna się dzisiaj, nie jutro" *Joannes Paulus PP II*

Zapraszamy na okolicznościowe spotkania, zabawy, imprezy patriotyczne i kulturalne,
oraz stałe wydarzenia programowe!

- **Niedzielne Obiady**
Niedziela od godz. 15:00
- **Klub Seniora**
Czwartek od godz. 15:00
- **Polska Szkoła**
Sobota od godz. 9:00
- **Disco z Dj-em**
Sobota od godz. 21:00
- **Biblioteka**
Czw/Niedz godz. 15:00-17:00

SZCZEGÓLNE INFORMACJE:

Adres: 1521 North Saturn Avenue, Clearwater, FL 33755

(Biuro czynne w środę, czwartek, piątek i sobotę od 11 am do 4 pm)

E-Mail: PolCenterBiuro@gmail.com Tel. 727-298-8609 www.polishcenterfl.org Polskie Centrum im. Jana Pawła II, Inc.

NAJWIĘKSZY OŚRODEK KULTURY POLSKIEJ NA ZACHODNIEJ FLORYDZIE!

UBEZPIECZAMY

Domy • Auta • Biznesy • Mieszkania • Condominia
Budynki Wielorodzinne • Jachty • Motory
Inwestycje • Samochody Komercyjne
General Liability & Worker's Compensation

Podnadto ubezpieczenia na:
życie, zdrowie w tym Medicare

Pracujemy z największymi firmami
ubezpieczeniowymi aby znaleźć
TOBIE najlepsze oferty!

PRACUJEMY W:
NEW JERSEY – NOWYM JORKU
PENNSYLVANII – FLORYDZIE

Allstate
You're in good hands

Cezary Gawel

Twój niezawodny partner
w świecie ubezpieczeń!

Zadzwoń jeszcze dziś!
1-800-715-9373

Cezary Gawel Agency & Financial Services, LLC
33 Wood Ave. South, 6th floor, Iselin, NJ 08830

POŻYCZKI I PRZEFINANSOWANIA NA DOPY W STANIE FLORYDA

GERARD SCHEFFLER

CELL: (773) 909-3346

NMLS# 219524

WWW.GERARDSCHEFFLER.COM/FLORIDA
SCHEFFLERGERARD@GMAIL.COM

20 LAT
DOŚWIADCZENIA
NOWIE PO POLSKU

KUPNO • SPRZEDAŻ • INWESTYCJE

- pożyczki na kupno domów jednorodzinnych
- pożyczki na nieruchomości inwestycyjne
- pożyczki w całym stanie Floryda
- przefinansowania

GRU Financial Corp. 1410 Higgins Rd. #103, Park Ridge, IL 60068
NMLS: 189514

Polonia z Polskiej Misji Miłosierdzia Bożego na Florydzie włączyła się w akcję zbiórki na rzecz zakupu pojazdów dla misjonarzy

Błogosławieństwo kierowców

 Wojciech Hardył

Św. Krzysztof jest jednym z najbardziej popularnych świętych. Istnieje o nim wiele legend. Jedną z nich głosi, że przez wiele lat służył pogańskim możnym tego świata. Kiedy jednak poznał naukę Chrystusa, przyjął chrzest. Pokutując za swój grzeszny żywot, postanowił osiedlić się nad Jordanem i przenosić przez rzekę pielgrzymów, idących ze wschodu do Ziemi Świętej. W trakcie jednej z przepraw, niosąc na plecach dziecko, na środku Jordanu poczuł ogromny ciężar przekraczający jego siły. Bliski utonięcia usłyszał głos: „Jam jest

Jezus, twój Zbawiciel. Dźwigając Mnie, dźwigasz cały świat”. Stąd też imię świętego – Christoforos – niosący Chrystusa. Jako swojego patrona czcili św. Krzysztofa przewoźnicy, tragarze, flisacy i pielgrzymi. Współcześnie jest czczony jako patron kierowców. Obrazy i rzeźby przedstawiają go jako potężnego mężczyznę z kijem wędrowca w dłoni, niosącego na plecach Dzieciątka.

Wspomnienie św. Krzysztofa przypada 25 lipca. W wielu polskich parafiach z tej okazji odbywa się błogosławieństwo kierowców i pojazdów. Znak błogosławień-

Z okazji wspomnienia św. Krzysztofa, patrona kierowców, w Polskiej Misji Miłosierdzia Bożego na Florydzie odbyło się poświęcenie pojazdów i błogosławieństwo kierowców

Święcenia pojazdów dokonał ks. prałat dr Andrzej Gorczyca, proboszcz Polskiej Misji Miłosierdzia Bożego

stwa kierowców i poświęcenia pojazdów ma mobilizować do mądrego korzystania z pojazdów oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa drogowego oraz przypominać o odpowiedzialności przed Bogiem. Święcenie pojazdów odbyło się także w Polskiej Misji Miłosierdzia Bożego na Florydzie.

Z inicjatywy polskiego Episkopatu ostatni tydzień lipca obchodzony jest jako Tydzień św. Krzysztofa. W tym roku towarzyszyło mu hasło: „Z Kościołem na misyjnych drogach”. Świadczeniem pomocy polskim misjonarzom i misjonarkom w imieniu Kościoła w Polsce zajmuję się MIVA Polska – stowarzyszenie na

rzecz środków transportu dla misjonarzy, działające pod patronatem Komisji Episkopatu ds. Misji. MIVA co roku zaprasza kierowców i użytkowników pojazdów do udziału w Akcji św. Krzysztof. Każdy kierowca może złożyć w formie podziękowania za szczęśliwe podróże oraz opiekę i błogosławieństwo Boże podczas jazdy dobrowolne wsparcie na zakup pojazdów dla misji. Do akcji włączyli się polonijni kierowcy z Florydy. Jak informuje nas proboszcz Polskiej Misji Miłosierdzia Bożego ks. prałat dr Andrzej Gorczyca, udało się zebrać 435 dolarów, które zostały przekazane na pomoc misyjną.

 OPR. JLS

Izabela Kowal, MD
Internal medicine

Welcoming new patients

Humana and CarePlus
Medicare Advantage Plans accepted

1-727-736-5120, TTY 711

Optum - Dunedin Clinic

1460 Beltrees St., Suite 1
Dunedin, FL 34698

Optum

Doświadczony pośrednik w obrocie nieruchomości pomoże w każdym rodzaju transakcji na terenie Pinellas, Pasco i Hillsborough County na Florydzie

AGNIESZKA BAK – Realtor

CHARLES RUTENBERG REALTY
1545 S Belcher Road
Clearwater, FL 33764
Cell 813-299-7854
realtoragnesbak@gmail.com

Star Polska

Staropolska Kuchnia jest piekarnią, delikatesami i sklepem spożywczym.

Specjalizuje się w europejskiej żywności i napojach.

Catering na zamówienie.

Właściciele serdecznie zapraszają na zakupy:
pon.-pt. 10-18, sob. 9-17, niedz. 9-13

4108 US Highway 19 N Center Plaza, New Port Richey, FL 34652, tel. 727-842-8535

**INSTALACJA I NAPRAWA
SYSTEMÓW GRZEWCZYCH
ORAZ KLIMATYZACJI**
**Najwyższa fachowość
i najlepsza cena =
100% SATYSFAKCJI!**

Służymy Polonii w rejonie
Clearwater i okolic
od ponad 20 lat!

**Finansowanie
0% do 60
miesięcy**

AirMax Refrigeration, LLC

Skontaktuj się z Markiem!

Tel: **727-777-2524**

Fax: **727-231-9505**

e-mail: airmaxrefrigeration@gmail.com

FL LIC # CAC1816858

Authorized Dealer **TRANE, Goodman i Comfortmaker**

**Serwis
24H**

**Aura Glow
Salon & Spa**
Zaprasza
tel. **727 281 2575**

Oferujemy:

- nowoczesne techniki strzyżenia
- profesjonalną koloryzację Kevin Murphy
- zabiegi pielęgnacyjne
- zabiegi kosmetyczne
- profesjonalne przedłużanie rzęs

Właściciel,
Aleksandra Marczak
- mówi po polsku

1316 Alternate 19
Palm Harbor, FL 34683

Zapraszamy do współpracy!

Dołącz do naszego Zespołu i bądź częścią Aura Glow Team!

Zatrudnimy osoby do pracy na stanowiskach:

FRYZJER oraz SPECJALISTA PRZEDŁUŻANIA RZĘS

Czekamy właśnie na Ciebie!

www.AuraGlowSalon&Spa.com

KOMPLEKSOWE USŁUGI DEKARSKIE

Gont - Dachówka - Dach metalowy
Fascia trim - Rynny

- Awaryjne usługi dekarские 24/7
- Naprawy po zniszczeniach – wiatr, deszcz
- Pełna wymiana dachu 3 – 5 dni*

- Profesjonalny serwis
- Fachowa obsługa
- Konkurencyjne ceny

www.TriumphRoofing.org

 Facebook.com/TriumphRoofing.org

Kamil. Mówimy po polsku!

Tel. **727-645-3693**

Licensed & Insured:
CCC1332094

*indywidualne zlecenia mogą przekroczyć wskazany czas z uwagi na powierzchnię

NAJWIĘKSZY POLSKI SKLEP NA FLORYDZIE ZAPRASZA!

Polecamy szeroki asortyment pierogów, wędlin, serów, ciast, produktów sprowadzonych z Polski, a także własnych wyrobów: białej kiełbasy, gołąbków, bigosu itp.

**WYSYŁAMY PACZKI
DO POLSKI I EUROPY**

PIEROGI INN
Polish Deli

Zawsze udane zakupy!

6611 & 6615 Superior Ave.
Sarasota, FL 34231
Tel. 941-929-0101

www.polishdelipierogiinn.com

PL MARKET

ZUPY
KROKIETY
KOTLETY MIELONE i inne
GOŁĄBKI
SAŁATKI
oraz inne pyszności

POLISH DELI

Wędliny
Sery białe - żółte
Pieczywo własnego wypieku
Soki i napoje

Tel. 727 - 546 - 1525

Największy POLSKI SKLEP w okolicy

6945 66th Street North, Pinellas Park, tel. 727-546-1525, e-mail: market@plmarketflorida.com

WYPADKI DROGOWE

ODSZKODOWANIE ZA OBRAŻENIA CIAŁA

**BEZPŁATNE KONSULTACJE
W CAŁEJ FLORYDZIE**

Lokalizacje w:

- ▶ St. Petersburg
- ▶ Clearwater
- ▶ Sarasocie

Jowita Wysocka Kravitz, Esq.
Ed Kravitz, Esq.

www.KravitzLawGroup.com
Email: Jowita@KravitzLawGroup.com

ADWOKAT MÓWI **PO POLSKU**
 888-554-9998

Myślisz o przeprowadzce na Florydę?

MAGDALENA DANOS
Realtor®
Gold Key of Excellence
Accredited Buyer's Representative
Accredited Luxury Home Specialist
NHC: New Home Co Broker

tel. 407-760-9286

Iron Valley Real Estate Orlando
Team Transatlantic
magdalenadanos@gmail.com
www.ironvalleyorlando.com
225 S Eola Dr Orlando, FL 32801

**Orlando i okolice.
20 lat doświadczenia.
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA
W JĘZYKU POLSKIM!**

✓ Kupno domu?
✓ Inwestycja w nieruchomości na wynajem sezonowy albo całoroczny?
✓ Chcesz wystawić swój dom na sprzedaż?

PIJAWKI

STAWIANIE MEDYCZNYCH PIJAWEK

- Pijawki na wszelkie schorzenia
- Zadzwoń – dowiesz się jak pijawki mogą Ci pomóc
- Pijawki pochodzą z hodowli – UŻYWANE SĄ JEDNORAZOWO

NOWO OTWARTY GABINET W SARASOCIE!

Zadzwoń po więcej informacji i aby umówić wizytę:

646-460-4212

UBEZPIECZENIA

- DOMY
- SAMOCHODY
- ŻYCIE
- PLANY EMERYTALNE

Mówię po polsku!

Zadzwoń. Porównaj. Zaoszczędź.

Krystyna Zakrzewski

727-437-5595

kzakrzewski@acg.aaa.com

32050 US 19 Noth. Plam Harbor, FL

DUŻY WYBÓR PRODUKTÓW

z Rosji, Ukrainy, Białorusi, Mołdawii, Gruzji, Polski, Węgier, Bułgarii, Danii, Niemiec, Grecji, Włoch i wielu innych krajów

- Ponad 90 rodzajów serów
- Ponad 260 wyrobów mięsnych i wędliniarskich, a także króliki i nóżki na galarecie
- Duży wybór wędzonych, świeżych i mrożonych ryb
- Czerwony i czarny kawior
- 60 rodzajów ciast z najlepszych piekarni z Nowego Jorku, Chicago, Ukrainy i Rosji
- Około 30 rodzajów słodczy
- 16 rodzajów masła
- 18 rodzajów kasz
- Świeże owoce i warzywa prosto od dostawców
- Codziennie rano świeże pieczywo
- Wypiekamy chleb z ciasta dostarczanego z Niemiec

Największy rosyjski sklep w południowo-zachodniej części Florydy (3.000 stóp kw.)

Tylko u nas ekskluzywne zamówienia na wiele mięsnych i wędliniarskich wyrobów, kanadyjskie pierogi i kluski firmy Grandma's Perogies, świeże węgierskie makowce i orzechowe rolady

Wszystkie zakupy pod jednym dachem – tylko w International Food & Produce Store

13325 Tamiami Trail

(w tym samym pasażu), Tel. 941-429-1500

Zawsze świeżo – zawsze tanio!

PRZYJMUJEMY FOOD STAMPS

INTERNATIONAL FOOD & PRODUCE STORE

13201 Tamiami Trail, North Port, FL 34287

Tel. 941-429-1239

Godziny otwarcia:
pon. – sob. 9 AM – 8 PM,
niedziela 11 AM – 7 PM

Mira Babek
Właścicielka sklepu

Przedstawiciele harcerstwa oraz weterani oddali hołd uczestnikom Powstania Warszawskiego

Msza „Szarych Szeregów”

📷 Archiwum Hufca „Podhale”, parafii św. Stanisława B. i M. na Manhattanie

Harcerstwo polskie oraz weterani podtrzymują żołnierskie i powstańcze tradycje, kultywując pamięć o bohaterach, którzy już odeszli na wieczną wartę oraz pielęgnując przekazane przez nich wartości.

Obchody 79. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego w metropolii nowojorskiej rozpoczęły się już w niedzielę, 30 lipca, uroczystą mszą świętą odprawioną w kościele św. Stanisława Biskupa i Męczennika na Manhattanie. Wspólne zgromadzenie się na modlitwie w intencji członków „Szarych Szeregów” AK i wszystkich powstańców jest już wieloletnią tradycją nowojorskiej Polonii. Uroczystość współorganizowana była przez polską parafię na Manhattanie, Związek Harcerstwa Polskiego – Hufiec Harcerki „Podhale” z odpowiedzialną za oprawę mszy św. podharcemistrzynią Luizą Niespor oraz zaproszony Hufiec Harcerzy „Warmia” i Stowarzyszenie Weteranów Armii Polskiej w Ameryce – Pl. 123 z komendantem Zygmuntem Bielskim na czele.

W uroczystej liturgii wziął udział wicekonsul Stanisław Starnawski, który reprezentował Konsulat Generalny RP w Nowym Jorku, weterani ze SWAP – Placówki 123 na Manhattanie, pod przewodnictwem dr. Teofila Lachowicza oraz druha Zygmunta Bielskiego – komendanta Pl. 123, Dariusz Wójcik – marszałek, który poprowadzi Polonię z Manhattanu podczas tegorocznej Parady Pułaskiego, Grażyna Michalski z Kongresu Polonii Amerykańskiej na Dolny Stan Nowy Jork oraz przedstawiciele organizacji polonijnych. Mszę św. odprawił o. Michał Czyżewski.

30 lipca w kościele św. Stanisława Biskupa i Męczennika na Manhattanie została odprawiona msza św. w intencji powstańców warszawskich, w której wzięli udział przedstawiciele harcerstwa oraz weterani

– Ostatni z żyjących wśród nas powstańców, druha Mieczysław Madejski ps. „Marek”, dowódca plutonu Topolnicki w zgrupowaniu „Radosław”, przed swoją śmiercią dwa lata temu poprosił harcerstwo, żeby nie pozwoliło zagać tradycji mszy św. ku czci członkom Szarych Szeregów i AK. Spełniając jego życzenie, a także pamiętając o tych bohaterach powstania, którzy po wojnie działali wśród naszych Szarych Szeregów w Stanach Zjednoczonych, a niedawno odeszli na wieczną wartę,

czyli o hm. Ryszardzie Langner i hm. Jadwidze Langner oraz hm. Jadwidze Chruściel, pseudonim „Kozaczek”, wszystkich pochowanych na cmentarzu przy Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w Doylestown, PA, przejmujemy odpowiedzialność za kontynuowanie co roku rocznicowych obchodów na Manhattanie – deklaruje phm. Luiza Niespor, dziękując wszystkim uczestnikom uroczystości za wspólną modlitwę i uczczenie bohaterów, którzy oddali swoje życie w obronie ojczyzny.

Po mszy św. wierni udali się na poczęstunek w postaci kawy i ciasta ufundowanego przez Piekarnię „Syrena”, po którym odbyło się wspólne śpiewanie powstańczych piosenek, prowadzone przez młode pokolenie instruktorów ZHP. Przedstawiciele starszego pokolenia, którzy brali udział w spotkaniu, ze łzami w oczach dziękowali harcerkom za to piękne popołudnie i za pamięć o dniach krwi i chwały.

NOWY JORK: Biało-czerwona flaga z powstańczą kotwicą załopotała nad Greenpointem

Hołd dla Powstańców

 Marcin Żurawicz

We wtorek, 1 sierpnia, punktualnie o godz. 11 przed południem czasu nowojorskiego, a więc dokładnie o tzw. godzinie „W” wyznaczającej moment rozpoczęcia powstańczych działań w Warszawie w sierpniu 1944 roku, na maszcie usytuowanym przy siedzibie Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej na Greenpoincie zatrzepotała biało-czerwona flaga z charakterystyczną kotwicą, czyli znakiem Polski Walczącej.

1 sierpnia na maszcie przed siedzibą PSFCU na Greenpoincie została wciągnięta flaga Polski z powstańczą „kotwicą”

Więcej zdjęć znajdziesz na www.BialyOrzel24.com

Podniesienia powstańczej flagi, przy akompaniamencie syren oraz warkocie motorowych silników, dokonał Krzysztof Matyszczak, przewodniczący Rady Dyrektorów PSFCU w towarzystwie Anity Połczyńskiej-Zdrożnej, córki Mirosława Połczyńskiego ps. Malarz, członka Ke-

dywu Komendy Głównej Armii Krajowej i żołnierza batalionu „Parasol”. Powstańcza flaga będzie powiewała nad Greenpointem przez 63 dni, dokładnie tyle czasu, ile trwało powstanie.

Uroczystość rocznicowa, którą poprowadził Mariusz Moryl – menedżer marketingu PSFCU, zgromadziła wiele osób

chcących oddać cześć warszawskim powstańcom. Uczestnicy wspólnie odśpiewali polski i amerykański hymn, a także znaną powstańczą piosenkę „Pałacyk Michła”, będącą jednocześnie hymnem harcerskiego batalionu Parasol. Modlitwę za uczestników powstania i za osoby walczące o wolność Polski odmówił. ks.

Grzegorz Markulak, proboszcz parafii św. Stanisława Kostki na Greenpoincie.

Wśród gości honorowych uroczystości znaleźli się między innymi: Helena Knapczyk – sybiraczka i zarazem naczelna prezeska Korpusu Pomocniczego Pań, Adrian Kubicki – konsul generalny RP w Nowym Jorku, Dorota Andracka – prezes

Centrali Polskich Szkół Doksztalających, Tadeusz Antoniak – komendant naczelny Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce, Grzegorz Fryc – prezes Pulaski Association of Business and Professional Men, Agnieszka Granatowska i Zbigniew Solarz z zarządu Centrum Polsko-Słowiańskiego. Polsko-Słowiańską Federalną Unię Kredytową reprezentowali: Bogdan Chmielewski – prezes i dyrektor wykonawczy, Krzysztof Matyszczak – przewodniczący Rady Dyrektorów, dr Iwona Korga – sekretarz, a zarazem prezes Instytutu Józefa Piłsudskiego, oraz Artur Dołęga – przewodniczący Komisji Nadzorczej. Wśród gości obecni byli także Linda i Bob Ollisowie, rodzice Michaela, żołnierza, który zginął w Afganistanie oddając życie za polskiego kolegę – por. Karola Cierpięć. W uroczystości również licznie udział wzięli seniorzy, harcerze, uczniowie polonijnych szkół, a także motocykliści reprezentujący kluby: Iron Slavs MC, Polska Sfora RC i Eagle Knights RC.

– Cieszę się, że tak wiele osób, mimo wakacji, przybyło dziś pod siedzibę Unii, aby uczcić bohaterów Powstania Warszawskiego – powiedział Bogdan Chmielewski, prezes i dyrektor wykonawczy PSFCU, witając uczestników obchodów i dziękując wszystkim za obecność. – Są w historii narodu momenty, które kształtują ten naród na zawsze. Niestety historia Polski jest bogata w krwawe wydarzenia, które jednocześnie nas wzmocniły i dają

W uroczystości wzięli udział m.in. polonijni uczniowie

nam poczucie wielkiej państwowości i jedności jako narodu. Powstanie Warszawskie było jednym z tych najważniejszych wydarzeń, szczególnie dla ostatnich pokoleń – dodał prezes, wyrażając jednocześnie zadowolenie, że powiewająca przez najbliższe 63 dni flaga przed siedzibą Unii będzie przypominać wszystkim mieszkańcom Greenpointu, w tym Amerykanom, o Powstaniu Warszawskim i o niezłomności polskiego narodu.

– Spotykamy się tutaj, aby uczcić pamięć tych, którzy rozpoczęli i zakończyli

zwycięstwem Powstanie Warszawskie – zwrócił się do obecnych Adrian Kubicki, konsul generalny RP w Nowym Jorku. – Powstanie to było prawdopodobnie największym zrywem przeciwko niemieckiej agresji w czasie II wojny światowej. Dlaczego mówię o zwycięzach? Dlatego, że powstańcy postanowili walczyć, aby pokazać, że sprzeciw wobec niesprawiedliwości i agresji jest równie ważny, a może nawet ważniejszy od tego, czy ma się realne szanse, aby wygrać. Gdyby nie poświęcenie powstańców, dzisiaj prawdo-

podobnie by nas tu nie było. Oni pokazali światu, że polskiego narodu nie da się wymazać. Można zniszczyć budynki, brutalnie zamordować poszczególne osoby, jak podczas niemieckiej furii po Powstaniu Warszawskim, kiedy Warszawa praktycznie została zniszczona i nie został kamień na kamieniu, ale polskiego narodu się nie da wymazać – podkreślił konsul, dziękując władzom PSFCU za patriotyzm i za dbanie o pamięć historyczną.

Zgodnie z tradycją również i w tym roku powstał okolicznościowy plakat związany z rocznicą wybuchu powstania. Tym razem postanowiono uhonorować sybiraczkę Helenę Knapczyk oraz jej nieżyjącego już męża Wincentego Knapczyka, również sybiraka, a ponadto żołnierza 2. Korpusu Polskiego, uczestnika bitwy o Monte Cassino oraz byłego komendanta naczelnego SWAP. To właśnie ich zdjęcia, wraz z powstańczymi symbolami, znalazły się na tegorocznym plakacie, który przygotowała firma Gram-x Promotions, we współpracy z PSFCU i Konsulatem Generalnym RP w Nowym Jorku.

Po zakończeniu uroczystości przed siedzibą PSFCU część uczestników udała się pod powstańczy mural usytuowany na jednej ze ścian Polskiego Domu Narodowego, gdzie złożono kwiaty i zapalono symboliczne znicze.

 MARCIN ŻURAWICZ

W Rzeszowie odbyła się kolejna edycja Kongresu 60 Milionów

Łączy nas Polska!

Więcej zdjęć znajdziesz na
www.BialyOrzel24.com

 Facebook – Kongres 60 mln

W dniach 13-15 lipca odbyła się 14. edycja Kongresu 60 Milionów – Globalnego Zjazdu Polonii. Kongres 60 Milionów to jedno z najważniejszych wydarzeń biznesowych i networkingowych, gromadzących przedstawicieli Polonii z różnych branż i dziedzin. Celem Kongresu jest stworzenie przestrzeni do wymiany doświadczeń, pomysłów oraz nawiązania wartościowych kontaktów biznesowych. Nazwa Kongresu odzwierciedla ogólną liczbę Polaków i osób polskiego pochodzenia na całym świecie, która przekroczyła liczbę 60 milionów. Główną ideą Kongresu jest stworzenie platformy spotkań, gdzie uczestnicy będą mieli możliwość wymiany pomysłów, inicjowania dyskusji oraz oferowania rozwiązań, które przyczynią się do dalszego rozwoju relacji biznesowych i politycznych, zgodnie z trendami XXI wieku.

Dyskusje i współpraca

Kongres 60 Milionów zawsze gromadzi ludzi biznesu, polityki i działaczy społecznych. Nie inaczej było w Rzeszowie, gdzie przedstawiciele środowisk biznesowych i polonijnych z całego świata spotkali się, by nawiązać nowe relacje, wymienić się swoimi doświadczeniami i znaleźć inspirację do kolejnych – być może wspólnych przedsięwzięć.

Główna część całego kongresu odbyła się 15 lipca w Centrum Wystawienniczo-Kongresowym „G2A Arena” w Jasionce koło Rzeszowa. Poruszono wiele tematów, w tym wprowadzenie sztucznej intelligen-

Część konferencyjna Kongresu 60 Milionów odbyła się w G2A Arena w podrzeszowskiej Jasionce

cji i zmiany globalne. Prelegenci z branży IT podkreślali konieczność kroku naprzód w rozwoju cyfryzacji, jednak zaznaczali, że może to wiązać się z redukcją niektórych stanowisk pracy. Wskazano jednak, że przebrązowanie może zminimalizować negatywne skutki, choć przyszłe „stanowiska” są trudne do przewidzenia, podobnie jak wcześniejsze transformacje.

Uczestnicy, w tym decydenci miejscy, zgodnie uznali takie spotkania za niezbędne. Integracja biznesu, kultury i działań społecznych podczas jednego wydarzenia pozwala na poruszanie wielu kwestii związanych z codziennym życiem, a także na nawiązywanie kontaktów i znajdowanie rozwiązań. Jednak wszyscy zgadzają się, że nie wolno

osiągać tych celów kosztem życia i zdrowia innych.

Biznes i media

Ważną dyskusję podczas jednej z debat poświęcono mediom i ich roli w informowaniu o bogactwie i potencjale Polski. Ambasadorowie, czyli wiarygodni przekaznicy informacji, odgrywają istotną rolę

W ramach wydarzenia poruszono wiele tematów dotyczących biznesowej współpracy

Dla uczestników przygotowano wiele atrakcji, m.in. rejs po Jeziorze Solińskim

Podczas paneli dyskusyjnych eksperci omówili szanse i wyzwania dla Polski i Polonii

w promocji polskich marek na rynkach zagranicznych oraz zachęcaniu ludzi do korzystania z ich jakości.

Podczas wydarzenia omówiono także aplikacje medyczne i innowacje w medycynie. Podkreślono znaczenie naturalnych metod leczenia, a także konieczność wspierania polskich firm i inicjatyw w tej dziedzinie.

Odbudowa Ukrainy po wojnie została przedstawiona jako bodziec napędzający gospodarkę.

W rzeszowskiej edycji Kongresu 60 Milionów wzięli udział m.in.: Drew Johnson, kandydat do Kongresu Stanów Zjednoczonych i naukowiec; Paweł Łaskarzewski, CEO Nomad Fulcrum; Michał Rzeźnik z PAIH Chicago oraz Katarzyna Stachowicz, dyrektor wykonawcza Polsko-Kanadyjskiej Izby Handlowej. Obecny był też Oleh Kuts – konsul generalny Ukrainy w Lublinie, doskonale znany amerykańskiej Polonii prof. Marek Rudnicki z Chicago – przewodniczący Rady Fundacji SWP Zdrowie czy prawniczka Karolina Dehnhard – dyrektor zarządzająca Grupy Transakcji Międzynarodowych w Lindabury McCormick Estabrook and Cooper. Miasto Rzeszów reprezentowali prezydent Konrad Fijołek oraz Kamil Czyż – dyrektor Wydziału Marki Miasta Rzeszowa, Współpracy Gospodarczej i Tu-

rystyki. Oczywiście nie mogło też zabraknąć Grzegorza Fryca – prezesa Gram-X Promotions LLC oraz organizacji zrzeszającej polonijnych biznesmenów w USA – Pulaski Association of Business and Professional Men, Inc., który jest jednym z inicjatorów i założycieli całego przedsięwzięcia.

Rozrywka i networking

Podczas 14. edycji uczestnicy mieli okazję skorzystać z takich atrakcji jak regaty na Jeziorze Solińskim czy turniej golfa „60MLN Golf Cup”. Mniej oficjalne spotkania pozwoliły im lepiej poznać turystyczną ofertę Podkarpacia oraz stanowiły okazję do networkingu. Każdego dnia w rzeszowskich restauracjach odbywały się spotkania networkingowe. Kongres 60 Milionów zainaugurowały rozgrywki sportowe na Polu Golfowym Dwa Stawy w Trzcianie, chętni mogli też wziąć udział w rejsie po Jeziorze Solińskim i wypocząć w pobliskim ośrodku w Polańczyku.

Organizatorzy już przygotowują się do kolejnej edycji, która odbędzie się w dniach 1-3 lutego 2024 r. w Miami na Florydzie. Więcej informacji o tym wydarzeniu można znaleźć na stronie internetowej www.60mln.pl.

 JLS

Prezydent Rzeszowa Konrad Fijołek był jednym z prelegentów

Uczestnicy Kongresu mogli spróbować swoich sił w rozgrywkach golfowych

Polski przewoźnik najbardziej punktualną linią lotniczą w Europie w pierwszym półroczu 2023 roku

LOT liderem w Europie

 PLL LOT

Polskie Linie Lotnicze LOT zostały uznane za najbardziej punktualnego europejskiego przewoźnika w I połowie 2023 r.

Polskie Linie Lotnicze LOT osiągnęły najlepszy wynik pod względem punktualności wśród europejskich przewoźników w pierwszym półroczu 2023 roku.

To spory sukces dla polskiego przewoźnika, bowiem to właśnie punktualność jest jednym z kryteriów przy wyborze linii lotniczych, zwłaszcza jeśli pasażerowie decydują się na lot z przesiadkami.

Ranking najbardziej punktualnych linii lotniczych opublikowany został przez Cirium, lidera w branży analityki lotniczej. Polski przewoźnik zajął pierwsze miejsce w zestawieniu z punktualnością na poziomie 87.02 proc. przy zrealizowanych aż 46.5 tys. rejsów, wyprzedzając m.in. Austrian Airlines, hiszpańską Iberię czy niemiecką Lufthansę. Dalej w zestawieniu znalazły się też Norwegian Air Shuttle czy Finnair.

Odnosząc się do wiadomości, rzecznik prasowy Polskich Linii Lotniczych LOT Krzysztof Moczulski stwierdził: „Coraz więcej pa-

sażerów wybiera LOT jako preferowanego przewoźnika w rejsach z przesiadką w Warszawie. Dlatego niezmiernie cieszy nas fakt, że o jakości naszych usług świadczy nie tylko komfort zapewniany na pokładzie, ale też punktualność wykonywanych operacji. Pierwsze miejsce LOT-u w zsumowanym półrocznym zestawieniu rankingów Cirium to efekt pracy całego sztabu specjalistów i partnerów odpowiedzialnych za codzienną realizację operacji lotniczych. Dzięki ich pracy i pasji osiągnęliśmy ten sukces”.

– Silna pozycja LOT-u w Europie wynika nie tylko z konkurencyjnej siatki połączeń bezpośrednich i możliwości przesiadkowych, ale również z dobrej współpracy z partnerami oraz skutecznego działania zespołu operacyjnego. Przy planowaniu rozkładu rejsów godzimy kwestie handlowe z efektywnością operacyjną – dodał Robert Ludera, dyrektor Biura Siatki Połączeń Polskich Linii Lotniczych LOT.

 JLS

„Patriot” a sprawa polska

O tym, czym jest system obrony przeciwrakietowej „Patriot”, dobrze wiadomo. Jego skuteczność została wielokrotnie potwierdzona w konfliktach wojennych, a dla wielu państw jest podstawą obrony przed wrogim zagrożeniem z powietrza. Dotyczy to przede wszystkim samych Stanów Zjednoczonych oraz kolejnych, które szybko dostrzegały walory systemu: Niemiec, Włoch, Holandii i Japonii oraz w dalszej kolejności Izraela, Arabii Saudyjskiej, Kuwejtu, Tajwanu, Hiszpanii i Grecji. Ostatecznie i od niedawna po wielu zawirowaniach, w tym politycznych, system zaczyna wprowadzać także Polska.

Ostatnią nominacją generalską, jaką podpisał przed tragiczną śmiercią w katastrofie smoleńskiej prezydent RP Lech Kaczyński, podnosiła do tej rangi pułkownika inżyniera Zdzisława Juliana Starosteckiego. Bohatera kampanii wrześniowej, żołnierza Polski Podziemnej, więźnia sowieckich łagrów, bohatera bitwy o Monte Cassino i wreszcie amerykańskiego konstruktora broni powietrznych, w tym właśnie systemu antyrakietowego „Patriot”. Znanego działacza Polonii Amerykańskiej mieszkającego w New Jersey, a potem na Florydzie, gdzie zmarł 31 grudnia 2011 roku.

W zeszłym roku Kongres Polonii Amerykańskiej zaapelował do prezydenta RP Andrzeja Dudy o pośmiertne uhonorowanie bohatera Orderem Orła Białego. W niebezpiecznym czasie wojennego zagrożenia Ukrainy ekspansjonizmem putinowskiej Rosji trudno o lepszy gest podkreślający rangę partnerstwa polsko-amerykańskiego, którego generał Starostecki jest ikoną. Mówił o tym niedawno na łamach „Białego Orła” ambasador USA w Polsce Mark Brzeziński.

Przedstawiciele Polonii Amerykańskiej nie otrzymywali najwyższego polskiego odznaczenia państwowego w szczególności nadmiarze. W III RP Orzeł Biały trafiał, począwszy od 1994 roku, do: poety-noblisty Czesława Miłosa, legendarnego emisariusza Państwa Podziemnego, człowieka który próbował powstrzymać Holocaust – Jana Karskiego, wybitnego politologa i doradcy prezydenta Jimmy’ego Cartera – Zbigniewa Brzezińskiego, kuryera wojennego i długoletniego dyrektora rozgłośni polskiej Radia Wolna Europa Jana Nowaka-Jeziorańskiego, działacza niepodległościowego i wydawcy nowojorskiego „Nowego Dziennika” Bolesława Wierzbiańskiego oraz pośmiertnie działacza Polski Podziemnej i wybitnej postaci Polonii – Stefana Korbońskiego. Prezydent Andrzej Duda w swojej kadencji uhonorował orderem znanego artystę-rzeźbiarza i działacza polonijnego Andrzeja Pityńskiego oraz pośmiertnie wybitnego przedstawiciela medycyny, twórcę szczepionki przeciw polio – Hilarego Koprowskiego, jak również złotą medalistkę olimpijską, bohaterkę wojenną i znaną postać Polonii – Halinę Konopacką. Order dla generała Zdzisława Starosteckiego byłby godnym uzupełnieniem tej galerii dumy i chwały Polonii Amerykańskiej.

 WALDEMAR PIASECKI

Jeden z ostatnich przed śmiercią wywiadów udzielonych przez w gen. Zdzisława Juliana Starosteckiego, konstruktora antyrakiety „Patriot”

Spowiedź patrioty

Z GEN. INŻ. ZDZISŁAWEM JULIANEM STAROSTECKIM,
KONSTRUKTOREM ANTYRAKIETY „PATRIOT”,
ROZMAWIA WALDEMAR PIASECKI

 Archiwum rodzinne

Zdzisław Starostecki
w swym gabinecie.
Na ścianie sztandar pułku
Skorpion i fotografia
startującego „Patriota”

Wraz podpisaniem umowy na udostępnienie Polsce przez Stany Zjednoczone systemu antyrakietowego „Patriot” wypełnia się duchowy testament konstruktora tej broni, wielkiego polskiego i amerykańskiego patrioty generała inżyniera Zdzisława Juliana Starosteckiego. W 2007 roku udzielił on wywiadu, w którym zdawał relację ze swego pięknego i dumnego życia. Publikacje tego tekstu, w mniej lub bardziej okrojonej formie, walczyły przyczyniły się do przywrócenia polskiej pamięci narodowej tego wybitnego rodaka, czego efektem było podniesienie Go w stopniu wojskowym do rangi generalskiej w 2009 roku przez ówczesnego prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego. W bieżącym roku „Patrioty” rozpoczęły wreszcie służbę w polskiej armii. Od kilku miesięcy u prezydenta RP znajduje się apel o uhonorowanie pośmiertnie Orderem Orła Białego tego bohatera.

Publikujemy pełną wersję rozmowy ze Zdzisławem Julianem Starosteckim
– salutując Jego Pamięć.

Jak się Pan czuł w przeddzień Święta Wojska Polskiego oglądając w telewizji parafowanie porozumienia polsko-amerykańskiego, na mocy którego polskiego nieba będzie bronić pocisk rakietowy Pańskiej konstrukcji?

Byłem, co tu dużo gadać, wzruszony. Trudno mnie posądzić o jakąś skłonność do wzruszeń, ale łzy napływały do oczu. Spełnia się moje marzenie. Skoro „Patriot” zdawał egzamin na tyłu frontach i w tyłu krajach, dobrze służy ich obronie, to, jako Polak, czułem żal, że nie pomaga mojej ojczyźnie, która jest przeciwieństwem do 1998 roku sojusznikiem USA w NATO.

„Patriota” dostajemy w pakiecie wraz z systemem tarczy antyrakietowej, który nawet w samej Ameryce budzi kontrowersje.

Nie oceniam samego systemu tarczy antyrakietowej, bo go nie znam dokładnie. Znam natomiast „Patriota” i o tym mogę mówić...

Nim tym się zajmujemy, porozmawiamy o Panu. Skąd się wziął Zdzisław Julian Starostecki?

Nie widzę przeszkód. Przyszędłem na świat 8 lutego 1919 roku na trzy ulicy Kilińskiego 13. Ojciec Leonard był komisarzem Policji Państwowej i kierował komisariatem przy tej samej ulicy. Co ciekawe, pod numerem 71 przy tej samej ulicy mieszkał starszy ode mnie o cztery lata Jan Kozielewski, późniejszy legendarny kurier Polski Podziemnej – Jan Karski. Jego o wiele starszy brat Marian, tak jak mój ojciec, był oficerem policji. Po niespełna roku przenieśliśmy się do Grudziądza, w okolicy którego mama miała majątek. Rodzina zdecydowała, że kiedyś przejmę to gospodarstwo, więc powinienem się do tego fachowo przygotować na studiach w Szkole Głównej Gospodarstwa Rolnego w Warszawie. Ponieważ jednak byłem synem oficerskim, ojciec uznał, że najpierw przyda mi się Korpus Kadetów, gdzie poszedłem na trzy lata. Szkołę kadetów ukończyłem w Chełmie. Przysnąłem jednak, że nie miałem typowo wojskowej duszy i kariera oficerska nie stała się nagle moim przeznaczeniem, na co być może po cichu liczył ojciec. W kadetach zastał mnie wrzesień 1939 roku.

Trafił Pan z nich na front?

Walka była oczywistym obowiązkiem, nawet dla zapamiętałego cywila. Nikt nie nazywał tego patriotyzmem, po prostu było jasne, że tak trzeba. Wyraziłem natomiast chęć walki. Przydział dostałem jednak w końcu kampanii. Trafiłem do Samodzielnej Grupy Operacyjnej „Polesie” generała Franciszka Kleeberga. Był w niej, o czym mało kto pewnie wie, ostatni czynny polski samolot bojowy. Otrzymałem zadanie zaopatrywania tej maszyny w paliwo. Miałem motocykl, na którym dowoziłem je w kilku kanistrach. Samolot ten jednak się nie nawojował, bo

wkrótce nie miał na czym latać. Brałem udział w ostatniej bitwie wojny obronnej pod Kockiem od 2 do 6 października 1939 roku. Do niewoli jednak iść ani mi było w głowie. Lasami i bocznymi drogami przedostałem się do Warszawy, gdzie byli już rodzice.

Tam, jak wielu w podobnej do Pańskiej sytuacji, zaczął Pan szukać kontaktu z konspiracją?

Oczywiście. Młodzi ludzie, którzy mieli za sobą przegraną kampanię wrześniową, pałali żądzą odwetu na Niemcach i szukali kontaktu z powstającą „armią podziemną”, ja nazywano potocznie Służbę Zwycięstwu Polski, pierwszą formacją konspiracyjną organizowaną przez gen. Michała Tokarzewskiego-Karaszewicza. SWP przekształciła się potem w Związek Walki Zbrojnej, a później Armię Krajową. Trafiłem do niej dzięki kontaktom ojca. Podobnie, w końcu 1939 roku, trafił tam też Janek Kozielewski, którego brat płk Marian Kozielewski, w dniu wybuchu wojny komendant stołeczny policji, z polecenia konspiracji pozostał na stanowisku, przyjmując ofertę niemiecką dalszego kierowania policją. To on pokierował do SWP swego młodszego brata.

No i jak Pan walczył z Niemcami?

Przed wszystkim chodziło o dodanie otuchy warszawiakom i przekazanie sygnału, że ruch oporu istnieje. Jedną z takich pierwszych akcji miała miejsce w Alei Szucha, gdzie powiewały ogromne flagi niemieckie ze swastykami. Któregoś dnia nadleciał na nie rój papierowych samolotów z namalowanymi znakami brytyjskiego Royal Air Force. Było o tym głośno w Warszawie. Ludzie się cieszyli, hitlerowcy wściekali.

Akcję zaś zaplanował i wykonał podchorąży Starostecki, demonstrując zajęcie do... obiektów latających?

Nie będę się wypierał...

Niebawem przestało to Panu wystarczać...

Przysnąłem, taktyka głębokiej konspiracji i powstrzymywanie się od zdecydowanych akcji zbrojnych nie była tym, czego oczekiwało wielu młodych i dynamicznych ludzi z podziemia. Oni chcieli stawać przeciw Niemcom z bronią, a nie papierowymi samolotkami czy farbą i pędzlem. Chcieli dotrzeć do Francji, do naszego wojska. Ruszali tatrzańskimi szlakami przez Słowację, na Węgry, a potem dalej. Ruszyłem tą drogą zimą 1940 roku. W Dolinie Kościeliskiej spotkałem wtedy „kolegę z Kilińskiego” – Jana Karskiego. Szliśmy z różnymi przewodnikami. Spędziłem noc w punkcie przerzutowym. Cofnięto nas z drogi, bo szlak przerzutowy został zdekonspirowany gdzieś na Słowacji. Oczywiście wtedy nic nie wiedzieliśmy ani o sobie, ani skąd pochodzimy. Zgada-

Z żoną Ireną tuż po wręczeniu nominacji generalskiej w domu Starosteckich na Florydzie

liśmy się na temat tego epizodu dopiero w Ameryce w połowie lat 90.

Spróbował Pan innej drogi...

Tak. Tym razem przez okupowany przez Sowietów Lwów i przez Karpaty. Wpadłem niedaleko granicy sowiecko-węgierskiej. Trafiłem w ręce NKWD, które uznało mnie za szpiega amerykańskiego i szybko dostałem osiem lat łagru. Najpierw rąbałem lasy w bagnach nad Peczorą, potem przenieśli mnie do kopalni złota na Kołymę. Tam poznałem Aleksandra Swanidze. Inni więźniowie mówili, że to „przyjaciel Josifa Wissarionowicza”, ale mi to nic nie mówiło. Z zapartym tchem słuchałem jego opowiadań o Sowietach. Któregoś dnia wyznał mi, że jest... szwagrem Stalina. Zdebąłem i przestraszyłem się. Opowiadał mi m.in., że jego siostrę Stalin kazał zabić, a nie umarła na atak serca, jak podawano. Do dziś nie potrafię pojąć, dlaczego tak mnie polubił i zaufał... Był dobrym, odważnym człowiekiem. Do łagru trafiła także, czego pewnie nie wiedział, jego żona Maria („za prowadzenie rozmów antyradzieckich”). Swanidze poszedł pod ścianę 20 sierpnia 1941 roku, a ona 3 marca 1942 roku. Swego syna z Jekatieriną Swanidze, Jakową, którego Niemcy wezmą do niewoli, Stalin się wyrzeknie i odmówi wymiany na feldmarszałka von Paulusa. Tragiczna rodzina...

... z woli wżenionego w nią psychopata zbrodniarza. Podobno próbował Pan uciec z łagru...

Dwa razy. Miałem dość nieludzkiej pracy, a przede wszystkim poczucia beznadziei. Kiedy zwiąłem z obozu nad Peczorą, złapano mnie szybko, skatowano i dołożono dwa lata odsiadki. Próbowałem uciekać z obozu nad Kołymą, ale po kilkunastu godzinach brodenia przez bagna, pokąsany przez tysiące komarów sam wróciłem do obozu. Koledzy zdołali

jeszcze ukrywać moją nieobecność i władze obozowe nie połąpały się. Myślałem, że to już koniec. Okazało się jednak, że doszło do porozumienia polsko-sowieckiego, tworzona jest polska armia, a w łagrach pojawiły się komisje kwalifikujące do niej polskich więźniów. Dzięki temu udało mi się przeżyć...

I trafił Pan do służby...

Jak wielu innych. Złomy mogłem nosić polski mundur. Byliśmy szkoleni w Kazachstanie i szykowani do walki u boku Armii Czerwonej. Sowietom zależało na jak najszybszym wprowadzeniu Polaków do walki, natomiast gen. Władysław Anders uważał, że bić się powinien żołnierz dobrze wyszkolony, bo inaczej będzie tylko mięsem armatnim. Na tym tle doszło do znanego konfliktu zakończonego ewakuacją armii do Iranu. Latem 1942 roku trafiłem do podchorążówki w Iraku. Tam doszło do zaskakującego i miłego spotkania z generałem Karaszewiczem-Tokarzewskim, który pamiętał mnie z Warszawy. Tam poznałem też swoją przyszłą żonę Irenę, zesłaną wcześniej do Kazachstanu z polskich kresów.

Był Pan już wtedy pancernikiem?

Z podchorążówki trafiłem do 4. Pułku Pancernego „Skorpion”, który z 12. Pułkiem Ułanów Pułkiem Pancernym „Dzieci Lwowa” tworzył Samodzielną Brygadą Pancerną z dowódcą gen. bryg. Gustawem Paszkiewiczem. W połowie 1943 roku jednostka została przeniesiona do obozu Kizil-Ribat, gdzie we wrześniu 1943 roku odebrała czołgi „Sherman” i „Valentine”, na których zaczęliśmy ćwiczyć ostrzał, manewry i współdziałanie z piechotą. W listopadzie brygadę przesunięto do Egiptu, a stamtąd w grudniu brygada przepłynęła do portu Capua na Sycylii. Stąd przeszliśmy do Neapolu. Nastąpiła też zmiana dowódcy, którym został gen. bryg. Bronisław Rakowski.

Zbliżała się wreszcie prawdziwa wojaczka...

Pod koniec marca 1944 roku trafiliśmy pod Monte Cassino obsadzone i bronione przez podporowca niemiecką 1. Dywizję Spadochronową. Było to po załamaniu się kolejnych ataków na wzgórze, w tym ostatniego wykonaniu Ghurków. 11 maja do zdobywania przystąpiły oddziały II Korpusu Polskiego, w składzie którego był także nasz 4. Pułk Pancerny „Skorpion”. Zażarte walki o każdy dosłownie metr wzgórze toczyły się przez tydzień. Wreszcie 18 maja o godzinie 10:30 żołnierze 12. Pułku Ułanów Podolski zatknęli na gruzach klasztoru biało-czerwoną flagę. W tym samym czasie nasza 3. Dywizja Strzelców Karpaccich połączyła się z brytyjskim XIII Korpusem, co oznaczało przerwanie obrony na linii Gustawa, w efekcie otwarcie drogi na Rzym.

Dokończenie ➔ ze str. 23

Dla powodzenia natarcia na Monte Cassino niezwykle ważne było oczyszczenie sąsiednich wzgórz ze stanowisk ogniowych wroga, które siały spustoszenie w nacierających polskich szeregach. Szczególnie ponurą sławę zyskało tzw. Widmo. Nie wspomina Pan, że je zdobył wraz ze swymi czołgami...

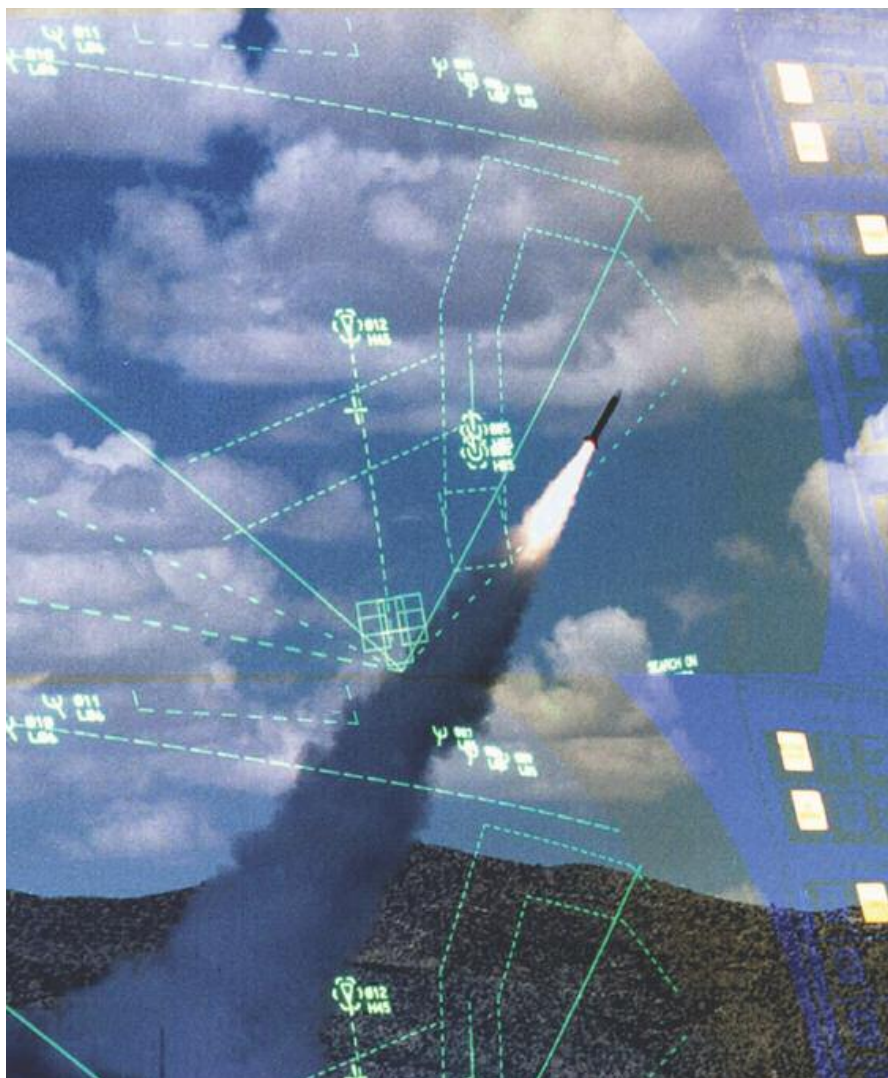
Wiele lat musiałem toczyć walkę o prawdę na ten temat. U Melchiora Wańkowicza, opisującego bitwę, Widmo zdobył 17 maja 1944 roku por. Jan Kochanowski ze szwadronem czołgów 4. Pułku Pancernego „Skorpion”, ruszając desperacko ze wsparciem dla ponoszącego śmiertelne straty 6. batalionu 3. Dywizji Strzelców Karpackich. Tak on to zrelacjonował w szpitalu Wańkowiczowi. Prawda była inna. Nasze czołgi wspinały się wąską półką skalną, bez przerwy ostrzeliwane. Kochanowski zwątpił w powodzenie i zdecydował odwrót. Nie mogłem tego pojąć. Widziałem szansę zdobycia wzgórz i powiedziałem mu, że w takim razie przejmuję dowództwo. Porucznik wyrwał mi mikrofon, żebym nie mógł komunikować się z pozostałymi maszynami. Bez wahania walnąłem go sierpowym. I... ucichł. Wzięliśmy wzgórze. Potem dotarli żołnierze 6. batalionu. Widmo zostało utrzymane w naszych rękach do końca szturm na Monte Cassino.

Kiedy udzielił Pan na ten temat wywiadu Aleksandrze Ziółkowskiej-Boehm, opublikowanego na łamach „Zeszytów Historycznych” Jerzego Giedroycia, wybuchła prawdziwa burza. Jedni kombatanzi zagrozili Giedroyciowi procesem, Pana odsądzając od czci i wiary. Inni trzymali Pańską stronę. Było to klasyczne słowo przeciwko słowu, bo wydawało się, że żaden świadek zdarzenia nie żyje...

Okazało się jednak, że przeżył uczestnik tamtego wydarzenia – Tadeusz Trejdosiewicz, który je dokładnie opisał, złożył stosowne oświadczenie i przekazał Jerzemu Giedroyciowi. Redaktor długo zwlekał, ale wreszcie je opublikował. Nikt nie był w stanie świadczyć, że było inaczej.

Po co była Panu ta latami się ciągnąca walka, często wykpiwana jako „Druga bitwa o Monte Cassino”?

To była kwestia honoru i prawdy. Kochanowski opowiadał swoją wersję nie tylko Wańkowiczowi, ale także wielu innym dziennikarzom, puentując chętnie, że stracił wtedy dwa czołgi i jedną nogę, ale Widmo zdobył. Puszczaliśmy to mimo uszu, ale tylko do pewnego czasu. Potem postanowiliśmy powiedzieć, jak było. Uważam, że w najnowszym wydaniu „Monte Cassino” powinien się ukazać przypis mówiący prawdę o zdobyciu Widma, jeżeli np. z powodu praw auto-

„Patriot” Starosteckiego

rskich nie jest możliwa korekta w oryginalnym tekście wańkowiczowskim.

Nie ukrywał Pan swego sceptycyzmu wobec epopei montecassińskiej Wańkowicza...

Nie polemizowałem nigdy w warstwie generalnej faktografii czy polityki. Miałem natomiast zastrzeżenia do warstwy reportażowej w obszarze relacji samych żołnierzy. Nazbyt często Wańkowicz zbierał swoje materiały z dala od pierwszej linii frontu, opierając się na relacjach, które bywały ubarwiane. Zbyt rzadko je weryfikował. Mylił nazwiska, był mało precyzyjny. Wszystko to nie zmienia jednak generalnego znaczenia jego książki i jej patriotycznego przesłania. Dla wielu jednak te „drobiazgi” były irytujące, bowiem diabeł tkwi w szczegółach.

Pan także został ciężko ranny podczas kampanii włoskiej...

Tak, 19 kwietnia 1944 roku pod Bolonią. Amerykańscy lekarze ze szpitala wojskowego cudem ocalili mi zmasakrowaną prawą nogę przed amputacją. Leczenie trwało ponad rok.

je w siedem lat uzyskując tytuł inżynierski. To były lata ciężkich wyrzeczeń całej rodziny.

Jak trafił Pan do Centrum Badań Obronnych Armii USA w Dover? Chyba nie z ulicy?

Był rok 1960, szczyt zimnej wojny. Oczywiście do takiej pracy nie trafiało się łatwo. Zatrudniano ludzi wszechstronnie sprawdzanych i absolutnie pewnych. Sprawdzanie trwało długo. W moim przypadku decydowała zapewne bardzo dobra opinia z Edison Laboratories, wykształcenie inżynierskie oraz przeszłość wojenna. Zostałem przyjęty.

Robił Pan tam szybką karierę?

Najpierw pracowałem nad pociskami do działa 275 mm, zdolnymi do przeniesienia głowic jądrowych. Potem trafiłem do działu rakiet przeciwpancernych. Wiązało się to z koniecznością odbycia dalszych studiów, tym razem w dziedzinie balistyki. Te doświadczenia okazały się przydatne w zespole pracującym nad raketą SAM/D, przeznaczoną do zestrzeliwania samolotów lecących na dużych wysokościach, rzędu 30–40 km. czyli takich, na których zdolne były latać ówczesne wersje radzieckich MiGów.

Jak pojawił się „Patriot”?

To fascynująca historia. Na początku lat 80. zostałem szefem 40-osobowej grupy projektującej radar i głowicę rakiety przeznaczonej, podobnie jak rakietą SAM/D, do zwalczania samolotów. Miała ona służyć jako broń przeciwlotnicza na szybkie, radzieckie MiGi. Wkrótce projekt ten przeszedł najśmielsze oczekiwania. Okazało się, że można jej użyć do niszczenia rakiet dużego i średniego zasięgu z ładunkiem jądrowym. W naszych rękach powstawała pierwsza broń „potrafiąca” takie rzeczy. Uczestniczyłem w pracach nad pierwszą raketą – antyrakietą.

Skąd się wzięła nazwa?

Wbrew pozorom tu nie chodzi o proste skojarzenie rakiety z jej patriotyczną funkcją obronną, a nieco bardziej wyrafinowane. PATRIOT to akronim od: Phased Array TRacking to Intercept Of Target, czyli matrycowo fazowane śledzenie przechwytyjące cel.

Jak to działa?

Używając możliwie najprostszego i komunikatywnego języka, „Patriota” można określić mianem inteligentnego systemu samonaprowadzania na cel rakietowy innego pocisku rakietowego, który go niszczy w bezpiecznej odległości od celu. System składa się ze stanowiska dowodzenia, radaru i wyrzutni rakietowej. Stanowisko dowodzenia to komputer, wskaźnik obrazowy, urządzenie do automatycznego przekazywania danych i środki łączności. Tu dokonuje się gromadzenie i przetwa-

Co było potem?

Kończyłem wojnę i odchodziłem do cywila w stopniu porucznika, z Krzyżem Virtuti Militari i Krzyżem Walecznych, ze zrabowaną mi przez komunistów ojczyzną. Osiałem z żoną w Londynie. Wkrótce urodził się mój pierwszy syn Ryszard. Nie bardzo wiedziałem, co robić dalej. Poszedłem więc na studia handlu zagranicznego, równocześnie pracując. W 1949 roku urodził się mój drugi syn Andrzej. W 1952 roku wyemigrowaliśmy do Stanów Zjednoczonych. Szukaliśmy szans na lepsze życie, ale także – przynajmniej z goryczą – doskwierała duszna atmosfera polonijnego Londynu, pełnego kłótni, intryg i polskiego piekła.

I tak trafiliście do metropolii nowojorskiej?

Zamieszkaliśmy w podnowojorskim Harrison. Wykształcenie z Anglii było do niczego nieprzydatne, a żyć było trzeba. Zacząłem pracować jako tokarz. Po jakimś czasie otrzymałem pracę kreślarza w Edison Laboratories. Stąd poszedłem na studia wieczorowe w znanej politechnice Stevens Institute of Technology. Skończyłem

rzanie wszelkich danych związanych z rozpoznaniem celów, ich lokalizacją, kursami przemieszczania, oceną stopnia zagrożenia, kolejności zwalczania etc. W skład radaru matrycowo-fazowanego wchodzi nadajnik, odbiornik, antena, urządzenia identyfikacyjne „swój-obcy” oraz inne urządzenia analizująco-kontrolne. Ta radiolokacja może śledzić nawet 100 celów w odległości kilkudziesięciu kilometrów i naprowadzać na nie kilka pocisków równocześnie. Jest połączona z wyrzutniami raketowymi, skąd odpalane są pociski.

Z Pańskimi głowicami. Rozumiem, że bardzo inteligentne... Co „robi” taka rakietka po odpaleniu?

Jest naprowadzana przez autopilota na wstępną trajektorię. Radar przechwytuje pocisk i następnie śledzi jego cel. Komputer porównuje aktualne położenia celu i rakiety, oblicza optymalną trajektorię lotu pocisku i wypracowuje komendy sterowania. Pozostaje w sprzężeniu zwrotnym z głowicą rakiety „Patriot”. Jej radar namierza wrogi pocisk, a dane o torze poruszania, kierunku, szybkości zakodowane i wysyła do komputera stanowiska dowodzenia. Tam są one porównywane z danymi układu poszukującego rakiety i odpowiednio dyspozycje przekazywane z powrotem do głowicy „Patriota”. Efektem finalnym jest maksymalnie dokładne naprowadzenie rakiety w bezpośrednie sąsiedztwo nadlatującego pocisku wroga i zniszczenie go.

Jak?

W naszej wersji rakiety w głowicy następowała detonacja materiału wybuchowego, która rozrywając się raziła wrogi obiekt szrapnelami. Kiedy dowiedzieliśmy się, że Sowieci zastosowali w swych nowych raketach balistycznych osłonę tytanową, zwiększyliśmy potencjał rażenia powiększając wielkość i ilość szrapneli. W następnych generacjach, kiedy poprawiono precyzję naprowadzania na cel, z materiału wybuchowego w ogóle zrezygnowano, na rzecz inercyjnego wariantu uderzeniowego. Głowica, mając maszyną powłokę, trafia bezpośrednio w raketę balistyczną i przebija jej osłonę z tytanu. Wykorzystuje po prostu własną energię kinetyczną, a nie energię materiału wybuchowego i rozrzut odłamkowy. Tak już jest naturalnie w systemie PAC-3 „Patriot”, jaki trafi do Polski.

Poprawiona została – jakby tu rzec – chirurgia uderzenia?

To trafne określenie.

Jakie kraje mają dziś ten system poza USA?

Między innymi Izrael, Niemcy, Hiszpania, Grecja, Holandia, Japonia, Tajwan, Korea Południowa, Arabia Saudyjska, Kuwejt, Zjednoczone Emiraty Arabskie. Mam na myśli różne generacje systemu.

Czy Polsce ten system jest potrzebny? Dlaczego?

Oczywiście, że jest. Abstrahując od tarczy antyrakietowej, która jest innym zadaniem, system „Patriot” służy bezpośredniej obronie skupisk ludności (np. dużych miast, gdzie skutki rażenia są zawsze dotkliwe), zgrupowań wojska, instalacji wojskowych czy cywilnych. Jest to system skutecznie chroniący przed raketowymi pociskami balistycznymi krótkiego i średniego zasięgu oraz innymi celami powietrznymi. Jest łatwy do transportu lotniczego i lądowego. Jest to system wyłącznie obronny. Jeżeli jest potrzebny, to tylko do obrony, do planowania której Polska ma suwerenne prawo. Tak samo, jak wszyscy inni posiadacze systemu „Patriot”.

Dlaczego ten system tak irytuje Rosję?

Bo jest skuteczny przeciwko znacznej części jej arsenału w klasie uzbrojenia rakietowego, przed jakim ma chronić. Jeżeli jednak Rosja jest państwem wolnym od zamiarów agresywnych, instalacje obronne Polski nie powinny jej zajmować. Nie protestuje ona przecież przeciwko „Patriotom” w Niemczech, które są dokładnie pokryte ich bateriami...

Wasz system antyrakietowy stał się od początku przedmiotem zainteresowania wywiadów bloku wschodniego. Pierwsze skrzypce w jego wykradzeniu mieli odegrać Polacy. Czy nie był to w Pana przypadku szczególnie bolesny paradoks?

Oczywiście – był. Dokumentację „Patriota” wykradł PRL-owski agent, ppłk Przychodzeń, noszący na dodatek takie samo imię jak ja – Zdzisław.

W Polsce powszechnie uważa się, że była to robota majora Mariana Zacharskiego...

Nawet aktualnie emitowany w TVN serial „Szpieg”, gloryfikujący jego poczynania, to sugeruje. Zacharski nie miał z tym nic wspólnego. To Przychodzeń zwerbował do współpracy małżeństwo Jamesa Harpera i Rudy Schiller, zatrudnione w firmie „Systems Controls” w Kalifornii, dzięki m.in. swoim talentom uwodzieleńskim. Firma miała dostęp do planów „Patriota”, otrzymywanych z naszego ośrodka badawczego. Przez Harperów Przychodzeń pozyskał tę dokumentację. Amerykanie wykryli kradzież, ale plany były już w Polsce. Harper wraz z żoną zostali aresztowani. Przychodzeń zdążył uciec z USA. Był zaocznie sądzony i skazany, a wyrok amerykańskiego sądu nadal nad nim wisi.

Czy wiadomo coś więcej na temat akcji Przychodzenia?

Po przybyciu z Warszawy założył w Palo Alto niewielką firmę elektroniczną, która, była przykrywką. Wynajął mieszkanie w apartamentowcu, w którym

mieszkali Harperowie. Nawiązał romans z Rudy. Zaczęło się od gry w tenisa i wspólnych wyjść do restauracji. Taktyka zacieśniania kontaktu okazała się skuteczna. Przychodzeń poprosił kobietę o pokazanie kilku rysunków, nad jakimi pracował jej mąż w biurze. Kilka udało jej się wynieść, ale powiedziała, że wynoszenie kolejnych nie będzie możliwe, bo nie ma przepustki do biura i nie może się tam bez niej zbyt często kręcić. Agent poradził więc, aby mąż załatwił jej jakąś dorywczą pracę w biurze, zapewniającą wystawienie przepustki. Tak się stało. Rudy Schiller pod pretekstem jakichś prac biurowych zostawała dłużej. Po wyjściu pracowników zabierała rysunki, do Przychodzenia, które kochanek-agent przez noc kopiował, a rano, nim przyszedł do biura inni, odwoziła plany na swoje miejsce.

Głupota czy świadome działanie?

Jestem przekonany, że wiedziała, co robi... Że wykrada tajemnice. Być może motyw erotyczny był silniejszy niż elementarne poczucie odpowiedzialności.

Przecież tego się słucha jak scenariusza filmowego... Nikt w tym biurze się nie zorientował, że coś jest podejrzanego w poczynaniach tej pani?

Jakkolwiek by to nieprawdopodobnie zabrzmiało – nie.

To jak właściwie Amerykanie wpadli na ślad Przychodzenia?

Przez Warszawę...

Pan żartuje?

To nie jest temat do żartów... Plany „Patriota” trafiły do Warszawy, a stamtąd od razu do Moskwy, ponoć na biurko samego Andropowa, ówczesnego szefa KGB. Były tak rewelacyjne, że zaczęto się zastanawiać, czy to nie jest amerykański podstęp. Po wielu analizach stwierdzono, że są to kopie autentycznych planów. W Warszawie nie przewidziano jednak, że jeden z najbardziej zaangażowanych w to analizowanie speców polskich pracuje dla Amerykanów. Natychmiast przekazał, że plany „Patriota” zostały wykradzione. Ponieważ na rysunkach planów głowicy widniał mój podpis, zaczął się dla mnie... koszmarny sen na jawie.

Chce Pan o tym mówić?

Tak. Pewnego dnia w moim biurze pojawiło się dwóch agentów FBI, przybyłych z Waszyngtonu. Poprosili o rozmowę w obecności szefa ochrony technicznej placówki, pułkownika Millera. Okazało się, że zostało wykradzonych siedemnaście rysunków głowicy, sygnowanych przeze mnie. Stało się to właśnie w Palo Alto, gdzie powstawał kompleksowy model „Patriota”. Szybko ustalono, że z pracownikami firmy, Harperami, przyjaźnił się „biznesmen” Przychodzeń. Zastanawiająca była zbieżność jego i mojego polskiego pochodzenia. Nagle okazało się, że

na obu biegunach afery są Polacy: konstruktor głowicy rakiety i szpieg, który zdobył dokumentację. Sytuacja budziła oczywiste domysły i podejrzenia. Musiałem cierpliwie je rozwiewać podczas wielu długich spotkań. Pokazywano mi podczas nich jakichś facetów w różnych sytuacjach i miejscach: przy samochodzie, przy pniu drzewa (jak się okazało – w lesie pod Waszyngtonem) i w innych nierozstrzygniętych się w oczy sytuacjach. Na niektórych fotografiach widoczne były twarze o łatwym do odczytania napięciu. Niestety, nie rozpoznałem nikogo. Jak się łatwo domyślić, mężczyźni byli agentami PRL-owskiego wywiadu, przekazującymi w umówionych miejscach między innymi kopie rysunków z moim podpisem.

Przychodzenia już wtedy w Ameryce, jak rozumie, nie było?

Uciekł w ostatniej dosłownie chwili. Mniej szczęścia miał Zacharski, który wykradł Amerykanom m.in. prawie kompletny zestaw technologii rakiety przeciwlotniczej „Hawk” i rakiety balistycznej „Minuteman”. Jak wiadomo, został złapany i skazany na dożywocie.

Potem jednak, wymieniony na kilkunastu agentów amerykańskich, wrócił do Polski...

Przecież to nie tajemnica. To, że fetował go Jaruzelski – rozumiem. Jednak nigdy nie potrafiłem zrozumieć zachwyty, dla których był hołubiony przez ministrów z rządu Tadeusza Mazowieckiego, którzy powierzyli mu nawet kierownictwo wywiadu wolnej, pozostającej w sojuszu z USA, Polski. Pisałem w tej sprawie do premiera Mazowieckiego domagając się, aby dla PRL-owskich szpiegów, pośrednio pracujących przecież dla Moskwy, takich jak Przychodzeń i Zacharski, nie było miejsca w służbach III RP.

Zacharski tłumaczy, że on pracował dla Polski, takiej jaka była, a o tym, że „owoce” jego pracy mogą trafić do Moskwy, nic nie wiedział...

To rzewna bzdura.. Każdy najmujący się w PRL do tej roboty, wiedział, jakie są relacje tego kraju z Sowietami, połączoną z nimi wieczną „przyjaźnią” zapisaną w konstytucji i strukturą wojskową Układu Warszawskiego. Nie będę tego dalej komentował.

Rozumiem, że przygoda z Przychodzeniem nie wpłynęła na dokończenie przez Pana prac nad „Patriotem”...

Nie. Prace nad „Patriotem” zostały z sukcesem zakończone w 1987 roku. W 1989 roku znalazł się na wyposażeniu armii amerykańskiej. W 1991 roku stał się technicznym bohaterem wojny w Zatoce Perskiej, skutecznie zwalczając sowieckie SCUDy wystrzelwane przez Irak w Izrael.

Podczas XIX Światowego Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Rzeszowie
Polonia objęła we władanie stolicę Podkarpacia

Barwne święto polskiej kultury

SWP, Miasto Rzeszów, JLS

14 lipca barwny korowód z udziałem przedstawicieli Polonii z czterech kontynentów, ubranych w stroje ludowe, przeszedł rzeszowskimi ulicami, inaugurując XIX Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych.

Barwnie i radośnie

Poszczególne zespoły podczas przemarszu niosły napisy ze swoją nazwą, flagę i nazwę kraju, z którego przybyły, a tancerze w strojach polskich i krajów zamieszkania prezentowali licznie zgromadzonym mieszkańcom swoje umiejętności. Zespoły oraz publiczność przywitani na scenie m.in.: pełnomocnik rządu do spraw Polonii i Polaków za granicą Jan Dziedziczak, marszałek Władysław Ortyl, wojewoda podkarpacki Ewa Leniart, prezydent Rzeszowa Konrad Fijołek oraz Aleksander Bobko, prezes Stowarzyszenia Wspólnota Polska. Po powitalnych przemowach

przedstawiciele zespołu „Rudomianka” z Litwy odebrali z rąk prezydenta Rzeszowa Konrada Fijołka i ministra Dziedziczaka symboliczne klucze do Rzeszowa. – Moja droga Polonio, to miasto jest teraz wasze – powiedział prezydent Fijołek, na co członkini zespołu odparła, że oddadzą miasto nienaruszone.

Po uroczystym powitaniu na rzeszowskim rynku rozpoczął się koncert powitalny „Rzeszów wita Polonię” w wykonaniu polskich zespołów. Przez kilka kolejnych dni zespoły występowały w Rzeszowie i innych miejscowościach regionu, mając przy tym okazję poznać liczne atrakcje Podkarpacia.

Taneczna tradycja

Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych to największa tego typu impreza na świecie, która na przestrzeni lat zapisała się barwną kartą w historii Rzeszowa i Polonii. Pierwsza edycja festiwalu

Na czas festiwalu prezydent Rzeszowa Konrad Fijołek przekazał przedstawicielom Polonii symboliczny klucz do bram miasta

Więcej zdjęć znajdziesz na
www.BialyOrzel24.com

odbyła się w 1969 r., a następnie co trzy lata Polonia z całego świata przybywała, by zatańczyć, zaśpiewać i przede wszystkim wspólnie, na łonie ojczyzny, cieszyć się polską kulturą, o którą z taką pieczołowitością dbają na co dzień w krajach swego zamieszkania. Głównym organizatorem festiwalu jest rzeszowski oddział Stowarzyszenia Wspólnota Polska. Patronat honorowy nad tegoroczną imprezą objął prezydent RP Andrzej Duda, który skierował też do uczestników festiwalu oświadczenia list.

„Dla Polonii i Polaków rozsiansych po świecie folklor zawsze był istotnym znakiem tożsamości. Repertuar ludowy niezmiennie porusza polską duszę łącząc różne pokolenia Polaków we wspólnotę uczuć” – napisał Andrzej Duda. „Dziękuję za ten piękny wyraz wierności polskiemu dziedzictwu. Dziękuję za to, że kultywujecie wartości patriotyczne i prezentujecie w świecie naszą kulturę” – dodał.

W tegorocznej edycji festiwalu wzięło udział ponad pół tysiąca uczestników – członków 20 zespołów polonijnych z 10 krajów. Do Rzeszowa przybyli: Zespół Pieśni i Tańca „Kukułeczka” z Perth (Australia), z dalekiej Brazylii zespół „Junak” (Kurytyba), z Kanady aż trzy zespoły: „Łowicz” z Edmonton, „Polanie” z Calgary oraz „Polonez” z Vancouver, z Litwy przyjechał Zespół Pieśni i Tańca „Troczenie” z Troków, z Mołdawii pokazała się grupa „Polacy Budżaka” z Komrat, z Hannoweru (Niemcy) pokazała się grupa

„Polonia”, z Czech przyjechały dwa zespoły: „Olza” z Czeskiego Cieszyna i „Suszanie” z Suchej Górnej, „Polanie nad Dniepru” to z kolei ekipa z Kijowa. Ze Stanów Zjednoczonych wystąpiła największa reprezentacja Polonii – zespoły „Echo z Polski” (Toledo), „Lajkonik” (Tucson), cztery grupy z Chicago: „Lajkonik”, „Polonia”, „Wici”, „Wesoły Lud” i dwie z Detroit: „Polanie”, „Wawel” oraz z Wielkiej Brytanii zespół „Karolinka”.

Polska zawsze w sercu

W niedzielę, 16 lipca, w rzeszowskiej Katedrze odprawiona została uroczysta msza św. w intencji Polonii, z udziałem licznych przedstawicieli duchowieństwa i władz.

Kolejnego dnia na rzeszowskim Podpromiu odbył się koncert galowy, zamykający tegoroczny Festiwal. Motywem przewodnim koncertu były polskie przysłówia. W programie znalazły się tańce polskie i innych narodów wśród których żyją nasi rodacy. Na galę przybyli m.in.: Małgorzata Gosiewska – wicemarszałek Sejmu RP, Andrzej Dera – sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP, poseł Joanna Fabisiak z Komisji Łączności z Polakami za Granicą, parlamentarzyści: Maria Kurowska, Andrzej Szlachta i Wiesław Buż, Dariusz Bonisławski – prezes Zarządu Krajowego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Wśród gości był również biskup senior ze Lwowa Marian Buczek.

Na zakończenie wspaniałego koncertu specjalnego błogosławieństwa wszystkim zgromadzonym w hali udzielił także biskup rzeszowski Jan Wątroba.

Z okazji XIX Światowego Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych Rzeszów 2023 Rada Krajowa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w dowód uznania wkładu dla budowania więzi Polonii i Polaków poza granicami z Polską przyznała jego wieloletniemu dyrektorowi Mariuszowi Grudniowi Nagrodę im. prof. Andrzeja Stelmachowskiego. Nagrodę wręczyli w trakcie koncertu galowego prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Dariusz Piotr Bonisławski oraz prezes rzeszowskiego oddziału SWP profesor Aleksander Bobko. – Rzeszów pokochał ten festiwal, a festiwal pokochał Rzeszów. I daj Boże, żeby przez następnych 50 lat ten festiwal w Rzeszowie został, bo szkoda, żeby wyjechał na emigrację. Zatem dbajmy o to, aby zrobić wszystko, żeby ten festiwal się rozwijał – stwierdził wyróżniony.

Głos zabrała też Małgorzata Gosiewska, wicemarszałek Sejmu RP. – Niezależnie od tego, gdzie rzucił nas los, gdzie przyszło nam żyć – czasami od wielu pokoleń – tak samo odczuwamy miłość do Polski, tak samo Polskę nosimy w sercu, tak samo możemy być dumni z tego, że jesteśmy Polakami, jesteśmy jedną wielką rodziną. Potraficie być naszymi najlepszymi ambasadorami Polski na świecie – mówiła.

JOANNA SZYBIAK

Porucznik Starostecki podczas planowania ataku na Monte Cassino

Akt nominacyjny podpisany przez prezydenta RP, generalska rogiatwka i szabla generalska

Dokończenie ➔ ze str. 25

Czuł Pan satysfakcję oglądając w telewizji, jak Pańskie „dziecko” walczy?

Oczywiście, że się cieszyłem. Rezultatami nie byłem jednak zaskoczony. Tak to po prostu miało działać...

Otrzymał Pan wtedy liczne gratulacje. Od kogo?

Od prezydenta, Kongresu, Pentagonu. Często wspomniano mnie w mediach, proszono o wypowiedzi. Nawet na kolejną rocznicę wojny pamiętał o mnie następny prezydent, przysyłając serdeczny list.

Jeszcze lepsze rezultaty odniósł „Patriot” podczas wojny irackiej w 2003 roku...

To już nowa generacja systemu PAC-3 „Patriot”, bardziej zaawansowana technologicznie niż nasze „dziecko”. O jej skuteczności świadczy fakt zestrzelenia wszystkich (poza jedną) irackich rakiet nadlatujących nad Kuwejt.

Wróćmy do Starosteckiego. Czym się Pan zajął na emeryturze?

Wyprowadziłem się na Florydę, nad Zatokę Meksykańską. Nawiasem mówiąc, znalazłem się tam w doborowym polskim towarzystwie wielu polskich weteranów, takich jak chociażby pułkownik hr. Wojciech Kołaczkowski, legendarny dowódca Dywizjonu 303. Mieszkał tu także przez kilkanaście ostatnich lat życia pułkownik Ryszard Kukliński. Łączyła mnie z nimi szczerą przyjaźń. Gościłem też profesora Jana Karskiego, z którym wspominaliśmy łódzkie dzieciństwo i wojenne losy. Tu mogłem też bez reszty oddać się mojej wielkiej pasji, jaką było żeglarsstwo. Miałem jachty pełnomorskie „Orkan” i „Orkan II”, na których żeglowałem nawet przez Atlantyk do Anglii. Byłem aktywny w środowisku polonijnym. Angażowałem się we wspieranie „Solidarności” i zmianę polskiej rzeczy-

wistości. Potem w lobbowanie, by Polska została przyjęta do NATO. Dziś dobiegam już 90-ki, bardzo dokucza mi noga poruchotana pod Bolonią. Poruszam się już z trudem. Moja droga powoli dobiega końca...

Może Pan być dumny ze swoich synów...

O tak. Starszy, Ryszard, ukończył Akademię Marynarki Wojennej w Annapolis i przez wiele lat służył na nuklearnych okrętach podwodnych. Dziś jest konsultantem w sprawach energii atomowej. Poślubił Carole, Amerykankę polskiego pochodzenia. Mają dorosłe dzieci: syna Ryszarda i córkę Renee. Mieszkają na Florydzie. Młodszy, Andrzej, jest absolwentem renomowanych uniwersytetów nowojorskich – Columbii i Cornell. Jest konsultantem finansowym. Ze swoją żoną Jeanie, mieszkają niedaleko ode mnie. Mają synów Piotra i Daniela. Pierwszy z nich po studiach na Uniwersytecie Jagiellońskim. Cała moja rodzina trzyma się razem.

Doczekał Pan jakichś gestów swojej ojczyzny?

Za swoją wojaczkę w II wojnie otrzymałem od generała Władysława Andersa Krzyż Walecznych i Krzyż Orderu Virtuti Militari. W 1993 roku odznaczał mnie w Warszawie Lech Wałęsa Krzyżem Czynu Zbrojnego z komentarzem, że to za „Patriota”. Potem, od prezydenta Aleksandra Kaczyńskiego, otrzymałem w 1996 roku w Waszyngtonie Krzyż Oficerski Orderu Zasługi RP. Przed rokiem Komandorią tego orderu uhonorował mnie prezydent Lech Kaczyński, a odznaczenie przekazał ambasador. Otrzymywałem kolejne awanse w stopniach wojskowych, do pułkownika włącznie. Na brak pamięci nie narzekam, choć nigdy o nią nie zabiegałem.

Rozmawiał

 WALDEMAR PIASECKI

Polonez

est. 1980

ZAPRASZAMY DO JEDNEGO Z NASZYCH PUNKTÓW NADANIA PACZEK

Przesyłki
międzynarodowe

Shipping to Poland,
all other European countries,
Ukraine and Central Asia

› Szybko › Rzetelnie › Tanio

NASZA STRONA INTERNETOWA

POLONEZPARCELSERVICE.COM

908-862-1700
413-732-3899

Nasze lokalizacje
Our locations

Nasz adres
600 Markley st.,
Port Reading, NJ 07064

polonezparcelSERVICE.COM

57th Annual

www.polishamericanfestival.org

Polish American Family Festival & Country Fair 2023

Sept. 2, 3, 4 (Labor Day Weekend) & Sept. 9 & 10 (Sat-Sun) --- 12:00 NOON - 8:00 PM

Festival Admission
\$15.00
 Per Person

Fun for the Whole Family!
 Polish Folk Dance Ensembles from near & far!
 Polka Lessons; The Little Circus
 Polish Tatra Sheepdogs; Polish Living History Camp
 Vodka Tasting Experience (additional cost)

Enjoy the shade in our Polish Beer Garden!

Admission Includes:
Unlimited Rides - All Day!
 Rides by: Tons of Fun Shows
 (Extreme Rides at additional cost)

Entertainment

All Entertainment Shows, including
 Dance Ensembles, Bands & Major
 Performing Artists.

Day 1: Sat, 9/2	Day 2: Sun, 9/3	Day 3: Mon, 9/4
Dance Hall Detour	Robbie Lawrence	The Swingmasters
Crusade	John Stevens	Polka Country Musicians
Top Dance Band	DJ Grzegorz	Simone Band
DJ Grzegorz	Phila Puls Band	DJ Joe Narodowski

Special Events, Exhibits
 & the Polish Village.

MUSIC & DANCING
FOOD & DRINK
CRAFTERS & VENDORS
POLISH VILLAGE

Day 4: Sat, 9/9	Day 5: Sun, 9/10
TKO	Polish American String Band
Heroes	Polka Family
Hey Ta	John Gora & Gorale
John Gora & Gorale	Hey Ta

FESTIVAL SWEEPSTAKES

GRAND PRIZE
\$10,000.
 Cash Prize

2nd Prize - \$2500.
 3rd Prize - \$1000.
 4th Prize - \$500.
 5th Prize - \$250.

Tickets \$5.00 each
 or 6 tickets for \$25.00.

Tickets available at the Shrine,
 on the Festival Grounds & online at
www.polishamericanfestival.org/sweepstakes

Drawing Sunday, Sept. 10 at 7:30 PM. — You need not be present to win.

With Performances By...

The Jelski Family Ensemble
 PKM Polish Folk Dancers
 Dolina Polish Folk Dance Group
 Jedliniok Polish Folk Dancers
 Wislanie Polish Folk Song & Dance
 Ensemble
 Zespół Sykowny Spis

Performers & schedule subject to change
 without prior notice.

Facebook.com
[/polishamericanfestival](https://www.facebook.com/polishamericanfestival)

FREE PARKING - BUSES WELCOME - ADVANCE GROUP RATES - Call for info!

For the safety of all, NO PETS ALLOWED - EXCEPT
 Service animals that are specifically trained to aid disabled person.

The National Shrine of Our Lady of Czestochowa
 654 Ferry Road - Doylestown, PA 18901 - Tel: (215) 345-0600 - www.polishamericanfestival.org

RAPORT SPECJALNY

Z WIZĄ DO POLSKI?

Archiwum WEM

Dokończenie ➔ ze str. 1

Unijny projekt, o którym głośno było ostatnio w mediach, to ETIAS (European Travel Information and Authorisation System) – europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż. Ma on dotyczyć obywateli krajów spoza Unii Europejskiej, którzy obecnie są zwolnieni z wymogu posiadania wizy i dla których przekroczenie granicy strefy Schengen do tej pory wiązało się wyłącznie z obowiązkiem posiadania paszportu. Nie jest to jednak nowość – rozporządzenie ustanawiające europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) Rada Europejska przyjęła już we wrześniu 2018 r. Wejście w życie nowych przepisów było jednak odłożone w czasie. Pierwotnie miały zacząć obowiązywać już od 2021 roku, potem zaczęto przesuwac ten termin o kolejne lata – tak też stało się tym razem. ETIAS miał stać się nową rzeczywistością podróżnych do Europy już od czerwca 2023 r., jednak jak wiemy – tak się nie stało, a władze Unii Europejskiej po raz kolejny przesunęły datę – tym razem na połowę 2024 r. Czy to już ostateczny termin? Tego nie możemy być pewni, jednak jest spora szansa, że tak, dlatego warto wiedzieć, na czym dokładnie polega system ETIAS, kogo będzie dotyczył i z jakimi formalnościami oraz opłatami się wiązał, żeby wziąć to pod uwagę przy planowaniu wyjazdów do Europy, w tym Polski, w kolejnym sezonie letnim.

Obecnie istnieją 63 kraje i terytoria, których obywatele nie potrzebują wizy, aby podróżować do UE. Zdaniem Rady Europejskiej jest to niepożądane ze względu na zwiększone ryzyko terroryzmu i przestępczości. Dlatego UE postanowiła utworzyć europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) – według unijnych urzędników ma on na celu zwiększenie bezpieczeństwa wewnętrznego, utrudnienie nielegalnej imigracji oraz zmniejszenie opóźnień na granicach Unii. Nowe przepisy będą dotyczyć m.in. osób podróżujących do Europy z Ameryki.

Jak to ma działać?

System ETIAS ma działać podobnie do amerykańskiego systemu ESTA, w którym muszą się rejestrować turyści z krajów objętych ruchem bezwizowym, w tym z Polski, wybierający się do USA. Rejestracja

Od połowy 2024 r. obywatele ok. 60 krajów, w tym USA, aby przekroczyć granicę strefy Schengen, będą musieli uzyskać autoryzację w systemie ETIAS

w systemie ETIAS ma się odbywać online, zatem nie będzie konieczne odwiedzenie konsulatu czy ambasady. Decyzja, jak deklarują unijni urzędnicy, ma być wydana od razu, choć „w wyjątkowych przypadkach” maksymalny czas oczekiwania na wydanie pozwolenia na wjazd może być dłuższy – dlatego Unia Europejska zachęca podróżnych do ubiegania się o zezwolenie ETIAS „z dużym wyprzedzeniem przed planowaną podróżą”.

Potwierdzenie złożenia wniosku zostanie wysłane pocztą elektroniczną wraz z unikalnym numerem, który będzie potrzebny do wykorzystania w przyszłości. Po otrzymaniu zezwolenia na podróż ETIAS podróżni powinni upewnić się, że ich imię i nazwisko, numer paszportu i inne informacje są prawidłowe, ponieważ jakikolwiek błąd uniemożliwi im przekroczenie granicy. Zezwolenie ETIAS będzie powiązane z dokumentem podróży danej osoby – takim jak paszport amerykański – i oba dokumenty będą potrzebne do wejścia na pokład samolotu, autobusu lub

statku w celu wjazdu do któregoś z krajów europejskich wymagających ETIAS.

Na jak długo i za ile?

Zezwolenie na podróż ETIAS będzie ważne przez trzy lata lub do momentu wygaśnięcia dokumentu podróży użytego we wniosku, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Po zatwierdzeniu podróży, zezwolenie uprawnia odwiedzających do pobytu w krajach europejskich przez okres do 90 dni w dowolnym 180-dniowym okresie i trzeba posiadać ważny ETIAS podczas całego pobytu.

Od każdej decyzji będzie przysługiwało odwołanie. Jeśli wniosek zostanie odrzucony, wiadomość e-mail będzie zawierać uzasadnienie decyzji wraz z informacją o sposobie odwołania.

Opłata za rejestrację i uzyskanie autoryzacji podróży w systemie ETIAS wyniesie 7 euro (niecałe 8 dolarów), zatem będzie to mniej niż kwota, jaką muszą obecnie zapłacić podróżujący „w drugą stronę” – do Stanów Zjednoczonych – za

ESTA (21 USD). Ogólnie unijny system ma być skonstruowany bardzo podobnie do amerykańskiego systemu ESTA – Electronic System for Travel Authorization, zatem można tu mówić o zasadzie wzajemności, choć system europejski przewiduje niższą opłatę i dłuższy, bo trzyletni okres obowiązywania zezwolenia na wjazd (dla porównania zezwolenie na wjazd do USA w ramach ESTA jest ważne tylko przez dwa lata). Podobnie też jak w przypadku podróży do Ameryki ostatecznie o możliwości wjazdu zdecydują funkcjonariusze straży granicznej, którzy mogą uznać, że dana osoba nie spełnia warunków wjazdu na teren strefy Schengen.

Kogo dotyczy?

Jak zatem wynika z przedstawionych informacji, nie można mówić tu o żadnych wizach – jednak faktem jest, że planując podróż trzeba będzie pamiętać o jeszcze jednej formalności do załatwienia przed wylotem. Czy jednak ten nowy obowiązek będzie dotyczył także Polaków? Jeśli ktoś

będzie się podczas podróży posługiwał ważnym polskim paszportem – to nie. Polacy, jako obywatele kraju członkowskiego Unii Europejskiej, mogą przekraczać granice strefy Schengen bez żadnych dodatkowych zezwoleń. Jednak jeśli ktoś planuje podróż na amerykańskim paszporcie – to nowe wymagania będą go już dotyczyć. Dlatego warto zadbać o odnowienie lub wyrobienie sobie polskiego dokumentu już teraz, żeby nie przeżywać dodatkowego stresu podczas wakacyjnego wyjazdu do Polski w przyszłym roku.

Na kłopoty... Trump?

Ruch turystyczny między Stanami Zjednoczonymi a Europą w ostatnim czasie wrócił do poziomu sprzed pandemii, a przymusowa przerwa w podróżowaniu spowodowana restrykcjami wprowadzonymi w związku z Covid-19 u wielu osób zaostrzyła „apetyt na świat”. Plany podróży do Europy – czy to w celach turystycznych, czy jak to ma miejsce w odniesieniu do Polonii również po to, by odwiedzić rodzinę – snuje wiele osób, trudno więc się dziwić, że temat nowych warunków, które trzeba będzie spełnić, przedstawiany w dodatku przez wiele mediów jako rzekoma konieczność posiadania „wizy do Europy” wzbudził sporo zainteresowanie, niepokój czy nawet oburzenie wśród Amerykanów. Do

grona oburzonych należy m.in. były prezydent USA Donald Trump, który w nadchodzących wyborach prezydenckich ma zamiar starać się o reelekcję. Co najbardziej zirytowało byłego przywódcę? „Wow! OBYWATELE USA BĘDĄ MUSIELI ZAPŁACIĆ ZA WIZĘ, ABY PODRÓŻOWAĆ DO EUROPY OD 2024 R.” – napisał Donald Trump na stworzonej przez siebie platformie społecznościowej Truth Social (pisownia (caps lock) oryginalna – red.). Zadeklarował też, że jeśli zostanie prezydentem, to nie pozwoli na to, by Unia Europejska „łupiła” Amerykanów. „Pomyślcie o tym. Dajemy im wszystko, w tym ochronę wojskową i wymianę handlową, a teraz musimy im zapłacić, żeby móc tam pojechać. BRAK SZACUNKU DLA STANÓW ZJEDNOCZONYCH. JAKO PREZYDENT NIE POZWOLĘ NA TO. TO SIĘ SKOŃCZY BARDZO SZYBKO!” – stwierdził.

Trudno traktować tę deklarację poważnie, gdyż zmiana przepisów Unii Europejskiej nie leży w gestii prezydenta Stanów Zjednoczonych, ktokolwiek nim jest. Z drugiej jednak strony do składanej przez niego swego czasu obietnicy zniesienia wiz do USA dla Polaków też wiele osób podchodziło sceptycznie, a jednak za jego kadencji w istocie Polska została objęta ruchem bezwizowym...

 JOANNA SZYBIAK

NIERUCHOMOŚCI NA FLORYDZIE

oraz przy słynnym Źródleku Młodości (Warm Mineral Springs)

KUPNO - SPRZEDAŻ - DOMY - DZIAŁKI

• SARASOTA • NORTH PORT • VENICE • PORT CHARLOTTE

18 LAT DOŚWIADCZENIA NA LOKALNYM RYNKU

Agata Bulanda PA

preferred
SHORE

Realtor – Notary Public

50 S. Lemon Ave. Ste 302, Sarasota, FL 34236

Biuro: 941-999-1179, cell 941-323-6519

agatabulanda@msn.com

www.agatabulanda.com

MÓWIĘ
PO POLSKU

SL 3123922

SŁONECZNA FLORYDA

KUPNO - SPRZEDAŻ - WYNAJEM

FT. LAUDERDALE • MIAMI • PALM BEACH

South Florida Professional Bureau of Real Estate

UNITED
Realty Group

Roman Tryndus P.A.

Direct: 754-235-0378

houseroman@yahoo.com

www.myhouseflorida.net

→ DOMY → BIZNESY
→ MIESZKANIA → HOTELE
→ GALERIE

Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej jest jednostką naukowo-dydaktyczną Uniwersytetu Jagiellońskiego, najstarszego uniwersytetu w Polsce, założonego w 1364 roku. Instytut, powstały w 2020 roku z przekształcenia Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie, należy do najważniejszych polskich ośrodków kształcenia cudzoziemców. Wchodzi w skład Wydziału Polonistyki. Instytut prowadzi intensywne zajęcia z języka polskiego na wszystkich poziomach zaawansowania oraz wykłady z literatury, historii, kultury oraz wiedzy o społeczeństwie polskim, umożliwiające ich uczestnikom zdobycie wiedzy o przeszłości i współczesności Polski. Zajęcia prowadzą wykwalifikowani nauczyciele akademicki Instytutu i innych jednostek UJ, mający doświadczenie w nauczaniu obcokrajowców zdobyte w uczelniach na całym świecie.

Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej oferuje następujące programy dla obcokrajowców:

- semestralne
- roczne
- roczne i semestralne programy przygotowujące do podjęcia studiów w Polsce na następujących kierunkach: nauki społeczne, nauki polityczne i stosunki międzynarodowe, marketing i zarządzanie oraz na medycynie
- kursy wakacyjne w ramach Szkoły Letniej Języka i Kultury Polskiej UJ
- wakacyjny kurs języka i kultury polskiej dla młodzieży „Lato Odkrywców”
- kursy języka polskiego dla studentów programu Erasmus
- kursy języka polskiego dla obcokrajowców odbywających staże naukowe
- indywidualne kursy dla biznesmenów i tłumaczy
- kursy przygotowujące do zdawania egzaminu certyfikatowego z języka polskiego jako obcego.

The Institute of Polish Language and Culture for Foreigners is a research and teaching department of the Jagiellonian University, the oldest Polish university, founded in 1364. Institute, established in 2020 as a result of the transformation of the Center for Polish Language and Culture in the World, has grown to become the main Polish research and teaching center of Polish as a foreign language. The Institute is part of the Faculty of Polish Studies. The Institute conducts intensive Polish language classes at all level of proficiency as well as lectures on Polish literature history, culture and contemporary society, enabling their participants to gain comprehensive knowledge of Poland's past and present. The classes are conducted by qualified academic teachers of the Institute and other units of the Jagiellonian University, with experience in teaching foreigners gained at universities around the world.

The Institute of Polish Language and Culture for Foreigners offers the following classes for foreigners:

- One-semester program in Polish language and culture
- One-year program in Polish language and culture
- One-year and one-semester courses for studying in Poland in the following fields: social sciences, political sciences and international relations, marketing and management, and medicine.
- Summer courses as part of the School of Polish Language and Culture
- Summer course of Polish language and culture for young learners “Explorers Summer”
- Polish language courses for students of the Erasmus Program students
- Polish language courses for graduate students
- Individual courses for businessmen and translators

Details of the programs offered are available on the website
<https://plschoo1.uj.edu.pl>

For further information please contact:
Institute of Polish Language and Culture for Foreigners of the JU
Ul. Grodzka 64, 31-044 Kraków, Polska
tel. +48 12 6631814, 6631813, e-mail: polish.for.foreigners@uj.edu.pl

or
School of Polish Language and Culture
ul. Garbarska 7a, 31-131 Kraków, Polska, tel. +48 12 4213692
e-mail: plschoo1@uj.edu.pl

UNIwersYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Szczegóły dotyczące oferowanych programów są dostępne na stronie
<https://plschoo1.uj.edu.pl>

Pytania dotyczące programów prosimy kierować tutaj:
Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej UJ
ul. Grodzka 64, 31-044 Kraków, Polska, tel. +48 12 6631814, 6631813
e-mail: polish.for.foreigners@uj.edu.pl
lub

Szkoła Języka i Kultury Polskiej
ul. Garbarska 7a, 31-131 Kraków, Polska
tel. +48 12 4213692, e-mail: plschoo1@uj.edu.pl

JAGIELLOŃIAN
UNIVERSITY
IN KRAKOW

4. edycja charytatywnego turnieju golfowego w Marengo wsparła projekt Szlachetna Paczka USA

„Golf na Obcasach”

 Andrzej Brach

Czy golf to sport dla kobiet? Uczestniczki czwartej edycji charytatywnego turnieju golfowego, który został rozegrany 30 lipca na polu golfowym w Marengo, IL pod hasłem „Golf na Obcasach”, udowodniły, że jak najbardziej! Wydarzenie zostało zorganizowane przez Polskie Radio 1030 Chicago i telewizję Polvision wspólnie z Polish American Golf Club. Dochód z imprezy zostanie ponownie przeznaczony na Szlachetną Paczkę USA.

„Golf na Obcasach” to jedyny w swoim rodzaju polonijny turniej golfowy, zarówno ze względu na przyświecający mu szlachetny cel, jak i format – w turnieju biorą udział pary, które tworzą członkowie Polish American Golf Club oraz zainteresowane grą kobiety. Turniej rozgrywany jest na 18 dołkach. Po imprezie uczestnicy mogą posilić się obiadem, a zwieńczeniem dnia jest wspólny wieczór przy muzyce. Najlepsi gracze mogą także liczyć na nagrody za „Hole in One”, „Longest Drive” czy „Longest Putt” oraz oczywiście jedyną w swoim rodzaju trofeum dla zwycięskiej pary – kryształowe pantofelki na obcasach! „Golf na Obcasach” to także doskonała okazja do promocji swojej firmy, budowania relacji z obecnymi i potencjalnymi klientami oraz wsparcia inicjatywy mającej na celu niesienie pomocy lokalnej społeczności polonijnej.

– Kiedy organizowaliśmy to wydarzenie po raz pierwszy, w 2020 r., rozgrywki golfa były jedyną dozwoloną ze względu na obowiązujące wówczas restrykcje covidowe formą spotkania grupowego. Nie przypuszczaliśmy, że pomysł na turniej pod hasłem „Golf na Obcasach” tak bardzo się spodoba i wpisze się na stałe w kalendarz wydarzeń polonijnych w Chicago – i miło nam, że tak się stało – mówi Jola Santocka, generalny manager Pol-

skiego Radia 1030 Chicago i telewizji Polvision. Podkreśla jednak, że najważniejszy jest cel imprezy. – Największym zwycięzcą turnieju jest Szlachetna Paczka USA, dla której zbieraliśmy pieniądze. To organizacja, która pomaga Polonii tu, w Chicago. I to jest pomoc skierowana do konkretnych osób – tłumaczy.

Szlachetna Paczka jest projektem pomocy bezpośredniej, w którym darczyńcy przygotowują paczki dla rodzin w potrzebie. Głównym celem jest materialna i mentalna pomoc konkretnym rodzinom i osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Inicjatywa zapoczątkowana została w Polsce w 2001 r., ale jej rosnąca popularność i skuteczność takiej formy pomocy sprawiły, że szybko rozszerzyła się poza granice kraju.

Lucyna Gawrylyuk, prezes Spring Foundation, która organizuje akcję Szlachetna Paczka USA, twierdzi, że zebrane środki będą ogromnym wsparciem. Ostateczny wynik finansowy imprezy nie jest jeszcze znany, ale już wiadomo, że zebrane fundusze przekroczą kwotę 10 tys. dolarów. – Na turnieju poznajemy wielu wspaniałych, otwartych ludzi, lubiących nowe wyzwania, a przede wszystkim ludzi o wrażliwych sercach, gotowych nieść pomoc innym. Takie osoby zarażają swoim entuzjazmem, z nimi wszystko staje się świetną zabawą – nawet jeśli ktoś nie ma pojęcia o grze w golfa. Ale najważniejsze, że cały dochód z imprezy zostanie przeznaczony na pomoc polonijnym rodzinom w Chicago i okolicach, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej z niezawinionych powodów – podkreśla Lucyna Gawrylyuk. – Od 2016 roku w projekcie Szlachetna Paczka USA pomoc znalazło ponad 200 polskich rodzin, a wartość udzielonej pomocy przekroczyła 300 tys. dolarów – dodaje, podkreślając, że zarówno zarząd

Dochód z imprezy zostanie przekazany na rzecz Szlachetnej Paczki USA, w ramach której pomoc otrzymują potrzebujące polonijne rodziny z okolic Chicago

Fundacji, jak i wolontariusze wykonują swoją pracę charytatywnie. – Robimy to, gdyż chcemy pomagać innym. Cieszymy się, gdy osoby po trudnych wypadkach losowych podnoszą się z kolan. Dają to ogromną radość, pokazuje nam sens życia i uczy wrażliwości na drugiego człowieka – podsumowuje.

W tegorocznej edycji turnieju udział wzięło niemal 80 graczy, wśród których było całkiem sporo pań, a – co więcej – z roku na rok uczestniczek przybywa. – Impreza była super, pogoda dopisała, wszyscy dobrze się bawili i to jest najważniejsze. Do tego zebraliśmy pieniądze na dobry cel – mówi Mariusz Kwiatkowski, prezes PAGC. – Już teraz wiemy, że dochód z przyszlusorocznego turnieju, a będzie to jubileuszowa, 5. edycja, przeznaczymy także dla Szlachetnej Paczki USA, bo to organizacja, którą warto wspierać,

szczególnie, że otacza opieką naszych rodaków na miejscu, w Chicago – dodaje.

Zwycięzcami tegorocznego turnieju została para: Ania Marek i Irek Gierasimiuk. Drugie miejsce zajęli Iwona Pszonak i Lukas Halupka, a trzecie Dana i Zbyszek Tyrala. Oczywiście do sukcesu imprezy, oprócz osób, które zagrały, przyczynili się także sponsorzy, w tym Coast Connection Inc., Total Care Financial, MD Ventures Medical Spa, Copernicus Foundation, Luxahaus & Luxahaus Beyond, Derma Truck Repair, PLUS Translation Services, KWA Temperature Controlled Tracking, Polish & Slavic Federal Credit Union oraz Wise Financial.

Dla wszystkich, którzy chcieliby wesprzeć akcję Szlachetna Paczka USA, podajemy adres internetowy Fundacji – www.springfoundation.org.

 OPR. JLS

10 najciekawszych polskich skansenów i parków etnograficznych

Zwiedzanie pod chmurką

Lato i wakacje to świetna okazja, aby zwiedzić muzea na wolnym powietrzu, których w Polsce nie brakuje. Skanseny, bo o nich mowa, prezentują kulturę ludową danego regionu. A w polskich regionach jest wiele takich placówek, które nie tylko gromadzą obiekty zabytkowe w ekspozycjach etnograficznych, budowlanych, archeologicznych czy nawet technicznych i postindustrialnych, ale także w aktywny sposób przywołują dawne obrzędy i obyczaje poprzez różne zajęcia edukacyjne, warsztaty, gry i zabawy. Często są też tam organizowane specjalne wydarzenia tematyczne o charakterze kulturowym, historycznym i rozrywkowym.

Kaszubski Park Etnograficzny im. Teodory i Izydora Gulkowskich

Pierwsze polskie muzeum pod chmurką powstało we Wdzydzach Kiszewskich, w 1906 roku. Obecnie to Muzeum – Kaszubski Park Etnograficzny im. Teodory i Izydora Gulkowskich, założycieli tej placówki, rozkochanych w kaszubskiej kulturze. Jest dziś nie tylko kolekcją starych narzędzi, mebli i ubrań w drewnianych chałupach, ale też świadectwem za-

pomnianych zwyczajów. W tym samym regionie – województwie pomorskim – koniecznie trzeba też zwiedzić Muzeum Wsi Słowińskiej w Klukach (Oddział Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku). To tutaj w szachulcowych zagrodach nadal ubija się masło, gotuje zupę brukwiową, lepi dwojaki, skręca powrozy, a nawet kopie torf, który służył za opał Słowińcom, nieistniejącemu już odłamowi Kaszubów.

Centrum Słowian i Wikingów w Wolinie to miejsce niezwykle, w którym można poczuć atmosferę sprzed 1000 lat

W Sanoku znajduje się największy skansen w Europie

Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zydranowej

Z kolei z drugiej strony naszego kraju – na Podkarpaciu – świadectwem innej zanikającej kultury jest Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zydranowej. W chyży, stuletniej chacie, znajdziemy typowe dla tej grupy etnicznej stroje, przedmioty co-

dziennego użytku, a nawet pisanki zdobione łemkowskimi motywami. Ciekawostką w tym samym województwie (podkarpackim) jest Zajazd Pastewnik w Przeworsku – żywy skansen, gromadzący zabytki architektury drewnianej, które pełnią obecnie funkcję gastronomiczno-hotelarską. Zabytkowe drewniane budynki

Skansen Rzeki Pilicy w Tomaszowie Mazowieckim jest pierwszym w Polsce muzeum na wolnym powietrzu poświęconym rzece

z okolicy zgrupowano tu na kształt dawnej galicyjskiej osady i urządzono w nich miejsca noclegowe.

Muzeum Archeologiczne w Biskupinie

To najszlachetniejsze w Polsce wykopaliska i najbardziej znany w Europie środkowej rezerwat archeologiczny. Funkcjonuje jako muzeum ze współczesnymi pełnowymiarowymi rekonstrukcjami 3 osad: in situ – pierwszych rolników, tzw. długie domy sprzed 6000 lat, łużyckiej z epoki brązu sprzed 2700 lat i wczesnośredniowiecznej (X/XI w.). To największy skansen archeologiczny w Polsce i wizytówka polskiej archeologii. Zrekonstruowano tu nie tylko fragment osady warownej, ale stworzono też instytucję zajmującą się archeologią doświadczalną. Podczas corocznego Festynu Archeologicznego na własne oczy można zobaczyć jak wyglądało życie codzienne starożytnych mieszkańców osady.

Muzeum Budownictwa Ludowego Park Etnograficzny w Sanoku

Jest to największe w Europie muzeum skansenowskie. Na 38 hektarach znajduje się tam 180 obiektów budownictwa ludowego. Mają one charakter ekspozycyjny, ale równocześnie organizowane są w nich pokazy wytwarzania chleba czy wyrobów z drewna. Skansen w Sanoku to prawdziwie magiczne miejsce, które skłania do refleksji nad upływającym czasem. Wielkim atutem parku jest malownicze położenie u podnóża Gór Słonnych.

Muzeum Wsi Kieleckiej – Park Etnograficzny w Tokarni

Na rozległym terenie, otoczonym przez las, znajduje się ponad 80 unikatowych zabytków architektury drewnianej, które powstawały od XVII do XX wieku. Z dala od głośnych miejskich arterii czekają na podziwianie oryginalne chałupy, spichlerze, młyny, dwór, dom lekarza, apteka z XIX wieku oraz zagrody, zamieszkiwane przez zwierzęta gospodarskie. Do wielu obiektów można swobodnie wejść, aby przekonać się jak wyglądało życie ludności wiejskiej. I co ciekawe, w skansenie znaj-

duje się konsekrowany kościół, w którym odbywają się śluby.

Muzeum Wsi Lubelskiej w Lublinie

Jest to „muzeum życia”, w którym możecie przekonać się, jak wyglądało życie naszych przodków, na specjalnych pokazach poznać tradycje i obrzędy, a podczas warsztatów wcielić się w ich role. Tłem tej żywej edukacji są XVIII i XIX-wieczne zabudowania wiejskie. Muzeum uzupełnia model prowincjonalnego miasteczka Europy środkowej z lat 30. XX w., czyli po prostu małe, klimatyczne sztetł.

Centrum Słowian i Wikingów w Wolinie

Stworzone jako rekonstrukcja średniowiecznej zabudowy Wolina to miejsce niezwykłe, w którym można poczuć atmosferę sprzed 1000 lat. W jego skład wchodzi

wczesnośredniowieczne elementy, takie jak m.in. chaty, bramy, wały i umocnienia. Ekspozycje dla turystów są dostępne: mogą oni swobodnie wszędzie dotykać, próbować, etc. Poprzez liczne prezentacje oraz inscenizacje, zwiedzający mają możliwość podpatrzenia średniowiecznego życia mieszkańców osady, a chętni mogą wcielić się w rolę dawnych rzemieślników. Rokrocznie organizowany tam Festiwal Słowian i Wikingów jest bardzo popularną imprezą plenerową.

Skansen Rzeki Pilicy w Tomaszowie Mazowieckim

Jako „Muzeum bez kapci” jest pierwszym w Polsce muzeum na wolnym powietrzu poświęconym rzecze. Jego zbiory gromadzone są w takich działach jak młynarstwo wodne w dorzeczu Pilicy, pamiątki po dawnej Spale, oś rzeki Pilicy, wojenne

trofea rzeki, wioślarstwo czy szkutnictwo ludowe. Ekspozycje nie są tu zamykane w gablotach, a częściej gromadzone jako obiekty ruchome, np. różnego typu modele młynów. Skansen jest placówką „żywą” i interaktywną, m.in. dzięki organizowaniu wielu cyklicznych wydarzeń.

Skansen wypieku chleba BRAVO w Ustroniu Morskim

To klimat zacnej wiejskiej chaty wypełnionej znieśmiałającym aromatem świeżo upieczonego chleba i zapachem pieczonej swojskiej kiełbasy czy żurku w chlebie. Jest to obiekt stylizowany na XIX-wieczną chatę zbudowaną z pruskiego muru i pokrytą trzcinową strzechą. Jego sercem jest ponad 120-letni piec, w którym, według staropolskich receptur, wypieka się różne rodzaje tradycyjnego chleba. Wizyta w skansenie to prawdziwa podróż do przeszłości – organizowane są tu specjalne prelekcje i pokazy. Najbardziej ciekawie tam wiele przedmiotów obrazujących historię młynarstwa i piekarstwa.

Olandia – Kraina Wypoczynku i Konferencji ze Skansenem Olanderskim w Prusimiu

Olandia powstała w zabudowaniach starego olanderskiego folwarku. Każdy z budynków wchodzących w skład kompleksu zachował swój unikatowy charakter, zyskując przy tym nowe praktyczne funkcje. Zabudowania Olandii położone są na terenie malowniczego parku stanowiącego jednocześnie doskonałe miejsce do organizowania i uprawiania wszelkich form aktywności artystycznej czy też rekreacji. Niezwykłą i rzadko spotykaną atrakcją, o której warto jeszcze wspomnieć, jest piec chlebowy oraz wędzarnia, w których według tradycyjnych dawnych receptur przygotowywane są przeróżne wyroby.

Zaprezentowane wyżej obiekty to tylko subiektywny wybór niektórych miejsc z bogatej oferty turystycznej Polski. Ciekawe skanseny znajdziecie w całej Polsce. Wiele z nich jest zrzeszonych w Stowarzyszeniu Muzeów na Wolnym Powietrzu w Polsce.

Muzeum Archeologiczne w Biskupinie to najbardziej znany w Europie środkowej rezerwat archeologiczny

 Shutterstock

 POT

REPREZENTACJA PRZED IRS'em w języku POLSKIM

audyty • błędne naliczenia • windykacje • zajęcia majątku

Nie podejmuj walki z IRS samemu. Potrzebujesz pomocy? Zadzwoń!

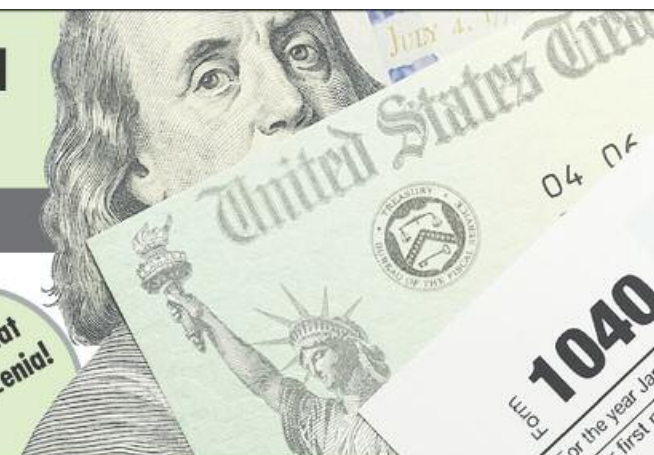
Barbara Mrozik, E.A. - Enrolled Agent

MÓWIĘ PO POLSKU, pracujemy w każdym stanie USA!

Enrolled Agent jest najwyższym poziomem certyfikacji udzielanej przez amerykański Urząd Skarbowy

☎ 203-301-0555 📠 203-515-5709 ✉ mgrouptax@gmail.com

Ponad 10 lat doświadczenia!

Tętniące życiem i mające wyjątkową atmosferę miejsca handlowe w Warszawie, Poznaniu, Gdańsku i Łodzi

Nietuzinkowe zakupy

Polska pełna niezwykłych i różnorodnych atrakcji jest dla każdego turysty! To także doskonałe miejsce na wszelakie zakupy. Szczególny i niepowtarzalny charakter *shoppingu* znajdziecie w dużych miastach. Ze względu na swoje dzieje historyczne, dziedzictwo kulturowe, wyjątkową architekturę (np. postindustrialną) czy też zupełnie inne walory są w nich wyjątkowe miejsca, w których zakupy nabierają zupełnie nowego znaczenia.

Pchle targi, nocne markety, modne stragany w połączeniu ze smaczną kuchnią w różnorodnych restauracjach, street foodach, kulinarnych jarmarkach z akcentami lokalnych przysmaków, wysublimowanym życiem nocnym w klubach, pubach czy tematycznych barach tworzą niesamowitą atmosferę do zakupów w Polsce.

Zacznijmy od stolicy! **Warszawa** to tętniące życiem miasto całą dobę. Na zakupy można się oczywiście wybrać do wielu popularnych galerii handlowych, ale warto odwiedzić wyjątkowe miejsca w tym celu, w których nie tylko dokonacie niesztampowych zakupów, ale dzięki wyjątkowemu klimatowi tych miejsc doświadczycie przeżyć, które będą najlepszym „zakupem”.

Giełda staroci na legendarnym bazarze na **warszawskim Kole** to świetny przykład takiego nietuzinkowego miejsca. Warto tu się rozejrzeć, bo wśród sprzedawanych staroci można natrafić na prawdziwe perełki w rozsądnej cenie. Często można też tu spotkać znane osobistości z Polski i ze świata.

Po drugiej stronie Wisły, poczujecie wyjątkową atmosferę zakupów na **Starym Pradze**. Koniecznie trzeba tu spróbować typowo warszawskich dań, jakimi są flaki

Gdańsk, stoisko z bursztynem

i pyzy, dostępne niedaleko słynnego **Bazaru Różycyckiego**.

Ale odwiedzić także **Centrum Praskie Koneser**, gdzie w artystycznym duchu galerii i sztuki możecie zakupić na przykład pamiątkę w postaci wyjątkowego alkoholu, smacznie zjeść czy zwiedzić **Muzeum Polskiej Wódki**.

Bardziej nowocześnie możecie się poczuć także w modnych zmodernizowanych obiektach handlowo-usługowo-gastronomicznych, takich jak **Hala Koszyki w Śródmieściu**, **Browary Warszawskie** i **Fabryka Norblina na Woli** czy **Elektrownia Powiśle**.

Zwieńczeniem warszawskiego *shoppingu* może być **Nocny Market** – w sezonie letnim ten największy w Polsce targ street-foodowy ze stoiskami z jedzeniem z różnych zakątków świata rozświetlają kolorowe neony nad nieczynnymi peronami **Dworca Głównego**.

Oczywiście udanych zakupów w atmosferze relaksu i przeróżnych doznań dokonacie także w innych miastach naszego kraju. Z Warszawy „skoczcie” to pobliskiej **Łodzi** – wielokulturowego miasta, gdzie historia i nowoczesność tworzą jedną płaszczyznę, idealnie harmonizując z zabytkami i atrakcjami dla turystów. Przemierzając główny salon tego miasta, czyli reprezentacyjną **ulicę Piotrkowską**, koniecznie dotrzyjcie do

Manufaktury Łódzkiej – wielopiętrowej galerii handlowej wkomponowanej w zrewitalizowaną, przemysłową przestrzeń fabryczną. Obiekt ten zdobył **Złoty Certyfikat Polskiej Organizacji Turystycznej** w konkursie na najlepszy produkt turystyczny.

Przemierzając dalej na zachód, znajdziecie się w **Poznaniu** – najważniejszym ośrodku targowym w Polsce i tysiącletnim mieście nad Wartą. Warto tu wybrać się na jedną z licznych imprez wystawienniczych organizowanych przez **Międzynarodowe Targi Poznańskie** czy do **Starego Browaru** – centrum handlu i sztuki utworzonego na bazie poprzemysłowego zabudku – dawnego browaru.

Nie można tutaj pominąć wyjątkowego letniego wydarzenia, jakim jest **Jarmark św. Dominika w Gdańsku**, który odbywa się od 1260 roku! Dla poszukiwaczy skarbów, miłośników pamiątek i lokalnych wyrobów, smakoszy regionalnych przysmaków i oczywiście „złota” Bałtyku, czyli bursztynu – w tym roku odbywa się jego 763. edycja w dniach **22.07 – 13.08**.

To tylko przykłady różnych odston *shoppingu* w Polsce, które niech stanowią inspirację do poznania naszego pięknego kraju i wielu jego niezwykłych zakątków.

Centrum Praskie Koneser w Warszawie

POT

POT

Polski paszport wyprzedził w rankingu amerykański!

Najsilniejsze paszporty

 Archiwum WEM

Polski paszport upoważnia do bezwizowego wjazdu do 186 krajów, dzięki czemu uplasował się na 6. miejscu w rankingu „najsilniejszych” paszportów

W lipcu zaprezentowano zestawienie „najsilniejszych” paszportów świata, przygotowane rokrocznie od 2006 r. przez firmę Henley & Partners. Ranking powstaje na podstawie danych, które dostarcza Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Powietrznych (IATA). Sklasyfikowano w nim 199 paszportów.

Pierwsze miejsce w tegorocznym rankingu zajęł Singapur, który wyprzedził Japonię – zeszłorocznego lidera. Singapurski paszport umożliwia jego posiadaczom bezwizowy wjazd do 192 z 227 krajów na świecie. Na drugim miejscu znalazły się Niemcy, Włochy i Hiszpania – paszporty tych krajów upoważniają do bezwizowego wjazdu na terytorium 190 krajów. Trzecie miejsce na podium przypadło Japonii, Austrii, Finlandii, Francji, Luksemburgowi, Korei Południowej i Szwecji – obywatele tych krajów mogą bez dodatkowych dokumentów podróżować do 189 krajów.

Wysoko w rankingu uplasował się polski paszport. Polska wraz z Australią i Węgrami zajęła 6. miejsce – to awans o

cztery miejsca, bowiem w zeszłorocznym zestawieniu Polska zamykała pierwszą dziesiątkę. Polski paszport umożliwia obecnie bezwizowy wjazd do 186 krajów. Oznacza to, że posiadacze polskiego paszportu mogą cieszyć się większą swobodą podróżowania niż Amerykanie, gdyż amerykański paszport, umożliwiający bezwizowy wjazd do 184 krajów, uplasował się na 8. pozycji. Do takiej samej ilości krajów bez wizy mogą wjechać obywatele Litwy. O jedno „oczko” wyżej w zestawieniu jest Kanada, która ex aequo z Grecją zajęła 7. miejsce. Wyżej niż Polska i USA uplasowały się też Dania, Irlandia, Niderlandy i Wielka Brytania – 188 krajów, miejsce 4., oraz Belgia, Czechy, Malta, Nowa Zelandia, Norwegia, Portugalia i Szwajcaria – 187 krajów, miejsce 5. W pierwszej dziesiątce znalazły się jeszcze Łotwa, Słowacja i Słowenia – 183 kraje, miejsce 9. i Estonia oraz Islandia – 182 kraje, miejsce 10.

Za najniższy uznany został paszport Afganistanu, który upoważnia do wjazdu bez dodatkowych restrykcji jedynie do 27 krajów i zamyka tegoroczny ranking.

OKIEM PUBLICYSTY

Waldemar Biniński
Redaktor Naczelny
„Kuryera Polskiego”

Romantyzm a polityka realna

Sojusz NATO nie jest już „w stanie śmierci klinicznej”, jak to określił pakt prezydent Francji Emmanuel Macron w 2019 r. NATO jako system obronny nie jest już „przestarzały”, jak powiedział o nim prezydent Donald Trump w 2016 r. A jego ćwiczenia wojskowe nie są już „wymachiwaniem szabelką”, jak twierdził ówczesny minister spraw zagranicznych, a obecnie prezydent Niemiec, Frank-Walter Steinmeier w 2016 r. Na szczycie NATO w Wilnie zapadły bardzo ważne postanowienia – „po raz pierwszy od zimnej wojny zostały zatwierdzone plany obronne NATO, w myśl których następuje zmiana filozofii bronienia terytorium Sojuszu” – powiedział prezydent Andrzej Duda na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa Narodowego. Prezydent wymienił m.in. „zatwierdzenie planów obronnych, wzmocnienie obrony powietrznej, ujęcie w dokumentach podsumowujących Bramy Brzeskiej jako obszaru, który będzie pod szczególnym nadzorem NATO, i obietnicę parasola nuklearnego nad członkami Sojuszu, a także zbliżenie NATO i Ukrainy, w tym rezygnację z MAP”. Tyle z punktu widzenia polityki warszawskiej. W Polsce nie wybrzmiały inne ważne z punktu widzenia dyplomacji krajów zachodnich postulaty, takie jak: poprawienie bezpieczeństwa wschodniej flanki NATO, wzmocnienie sił szybkiego reagowania oraz poszerzenie sojuszu o Szwecję. Najważniejszy postulat Kijowa i Warszawy, a więc deklaracja o zaproszeniu do członkostwa w NATO Ukrainy, nie padła. Joe Biden wyraźnie powiedział prezydentowi Zełenskiemu, że NATO nie ma żadnego interesu, by procedować akcesję z krajem w stanie wojny. Stanowisko Niemiec w tej kwestii było również bardzo jasne. Kanderz Scholz powiedział: „Nie ma co mówić na razie o członkostwie Ukrainy w NATO. Musi się skończyć wojna”. Pomimo tych wyraźnych deklaracji z ust polskiego prezydenta wybrzmiało: „Polska nie zatapia nic dla siebie, tylko dla NATO, dla wschodniej flanki NATO, także dla państw bałtyckich, dla innych państw, które są naszymi sąsiadami w tej wschodniej części. Dbamy także o interesy naszego sąsiada, Ukrainy.” Tymczasem to nie Polska tylko Rumunia stworzy regionalne centrum szkolenia na myśliwcach F-16, które udostępni także ukraińskim pilotom. Pomimo że posiadamy niezbędną infrastrukturę w szkole w Dęblinie i zakładach w Bydgoszczy oraz znacznie lepszą logistykę, ten olbrzymi projekt NATO ulokowano w Rumunii. W tej chwili warto mieć solidny plan dyplomatyczny jak skutecznie zabiegać o środki i projekty, które w ramach deklaracji grupy G7, czyli USA, Kanady, Japonii, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Francji i Włoch, zapowiadającej długoterminowe wsparcie dla Ukrainy na drodze do NATO, będą musiały przechodzić przez polskie terytorium. Czas przestać rozdawać polskie pieniądze i zachowywać się jak wielki gracz. Nikt nas tak nie traktuje i sami również pozwalamy, aby nas traktowano jak ubogich krewnych z prowincji. Czas na twarde negocjowanie pozycji Polski w tej rozgrywce, do której nawet nikt już nas nie zaprasza. Czy elity w Warszawie dostrzegają nasz brak elastyczności i romantyczną naiwność graniczącą z frajerstwem? Świat się ciągle zmienia, tak jak zmienia się polityka zagraniczna. Tutaj z perspektywy amerykańskiej wygląda to nieco inaczej. Nie byłbym sobą, gdybym nie dodał w tej chwili kwestii propolskiego lobbingu. Gdyby istniał w Ameryce efektywny propolski lobbing, wtedy za tymi projektami ktoś by lobbował na poziomie Waszyngtonu i stanowych biur kongresmenów i senatorów.

Felietony publikowane na łamach „Białego Orła” odzwierciedlają wyłącznie poglądy ich autorów.

Tekst ukazał się na łamach Tygodnika Solidarność

PRAWO BEZ TAJEMNIC

Jowita Wysocka
Kravitz, Esq.

Ubezpieczenie samochodowe: jak się dobrze zabezpieczyć

Prawo Florydy nie wymaga ubezpieczenia od obrażeń podczas wypadku samochodowego, oprócz 10,000 USD „Personal Injury Protection” (ochrona od obrażeń osobistych). Oznacza to, że jeśli ktoś spowoduje wypadek i doznasz poważnych obrażeń, osoba winna może nie mieć w ogóle pokrycia na Twoje obrażenia, albo bardzo mało.

Na Florydzie 1 na 5 kierowców nie ma żadnego ubezpieczenia samochodowego, albo nie ma odpowiedniego rodzaju ubezpieczenia obejmującego pasażerów, pieszych, rowerzystów lub innych kierowców. Dlatego ważne jest posiadanie odpowiedniego ubezpieczenia, w tym „Uninsured/Underinsured Motorist” i „Collision” za swój samochód.

Pokrycie „Uninsured/Underinsured Motorist” za co najmniej 25,000 USD i „Stacked”

Ubezpieczenie nieubezpieczonego i niedostatecznie ubezpieczonego kierowcy („Uninsured/Underinsured” lub „UM”) ma duże znaczenie, jeśli nie ma pokrycia na fizyczne ob-

rażenia ciała („Bodily Injury” lub „BI”) od drugiego kierowcy lub gdy jego limity są niskie, aby odpowiednio zrekompensować całkowite leczenie, utracone zarobki, ból i cierpienie oraz inne szkody. Pokrycie „UM” pozwala rannym kierowcom, pasażerom lub pieszym na odzyskanie szkód od własnego ubezpieczenia w takim zakresie, w jakim mogliby korzystać z ubezpieczenia kierowcy, który spowodował wypadek. Bardzo ważne, by nie zrezygnować z tego pokrycia!

Inną często pomijaną opcją ubezpieczenia auta jest „stacking”. „Stacking” pozwala na sumowanie limitów ubezpieczenia dla każdego ubezpieczonego pojazdu w gospodarstwie domowym w przypadku, gdy jest osoba poważnie ranna. Na

przykład: pokrycie UM o wartości 100,000 USD za samochód, gdzie są dwa pojazdy w gospodarstwie domowym, oznacza, że osoba poszkodowana ma do 200,000 USD w zasięgu UM.

Ubezpieczenie Twojego pojazdu i wynajmu samochodu

Podczas gdy prawo na Florydzie wymaga od właścicieli pojazdów wykupienia ubezpieczenia za uszkodzenia innego pojazdu za 10,000 USD minimum, często firma ubezpieczeniowa winnego kierowcy odmawia pokrycia na zasadzie, że druga osoba też jest w jakimś stopniu winna. Z tego powodu też często

odmawiają opłaty za wynajęcie samochodu, podczas gdy Twoje auto jest w naprawie. Ważne jest, by dodać do polisy ubezpieczenie za Twój samochód („Collision Coverage”) i wynajem samochodu („Rental Coverage”). Poniżej znajduje się przykład polisy z UM i Collision.

Ubezpieczenie można w każdej chwili zmienić

W każdej chwili można zmienić samochodową polisę ubezpieczeniową. Obejmuje to pierwszy dzień pokrycia, nawet w przypadku otwartego roszczenia. Nie ma kary za wielokrotne zmiany w ciągu jednego roku.

Coverages*	Limits and/or Deductibles	Vehicle 1	Vehicle 2
Bodily Injury Liability Each Person/Each Occurrence	\$25,000 each person / \$50,000 each accident	\$182.00	\$156.60
Property Damage Liability	\$10,000	\$171.40	\$134.50
Personal Injury Protection	\$10,000 each person / \$20,000 each accident	\$122.50	\$169.00
Uninsured Motorist/Stacked Each Person/Each Occurrence	\$25,000 each person / \$50,000 each accident	\$90.80	\$181.60
Comprehensive	\$1,000 Deductible	\$80.80	-
Collision	\$1,000 Deductible	\$246.60	-
Mechanical Breakdown	\$250 Deductible	\$16.60	-
Six Month Premium Per Vehicle		\$910.70	\$641.70

Ta kolumna powstała w celach edukacyjnych i w żadnym wypadku nie może zastępować porady prawnej.

Jowita Wysocka Kravitz jest prawnikiem zajmującym się prawem powypadkowym i zaniedbaniami medycznymi. Jest współnikiem w kancelarii prawnej Kravitz Law Group i posiada licencję na wykonywanie zawodu prawnika na Florydzie, w Massachusetts i w Nowym Jorku.
Kravitz Law Group, P.A., PO Box 83, St. Petersburg, FL 33731, Phone: 888-554-9998, Cell: 727-677-8804, Fax: 888-228-2009

KIEV DELI, LLC

Zawsze świeże i smaczne!

- ▶ Meats From Andy's Deli in Chicago
- ▶ Alexandra's Polish Pierogies
- ▶ Various Polish Candy & Cookies
- ▶ Variety of Polish Kielbasa
- ▶ Eastern European Meats & Products
- ▶ Cracovia Products
- ▶ And Much More

4031 Cattlemen Rd., Sarasota, FL, tel. 941-377-7427
I-75 Exit 207 W. On Bee Ridge Left on Cattlemen in Burlington Coat Factory SHN Jumping Center

ANDREW WIECZORKOWSKI, P.A.

SPRAWY: ROZWODOWE • RODZINNE • SPADKOWE (USA) • WYPADKI DROGOWE • TESTAMENTY • TRUST • IMIGRACYJNE

SZUKASZ POMOCY PRAWNEJ?

ZADZWOŃ – POMOŻEMY CI WALCZYĆ O TWOJE PRAWA.

727-726-1200

Pierwsza konsultacja GRATIS. Mówimy po polsku!

2474 Sunset Point Road, Clearwater, FL 33765
E-mail: awlawyeradvice@gmail.com, www.lawyeradvice.com

Usługi przy zakupie, sprzedaży i zarządzaniu wakacyjnych domów na Florydzie

Izabella Jankowski
REALTOR® | Dalton Wade Real Estate Group

Kontakt: **630-617-5673**
izabella.h.jankowski@gmail.com
www.LaCasaVacations.com

**Największa
Baza Polskich
Biznesów
na Florydzie**

*Sponsorowana
przez adwokata
Agnieszkę Piasecką,
Esq.*

www.PolishFloridaBiz.com

Aby reklamować się za darmo, wyślij e-mail z proponowaną treścią ogłoszenia
i zdjęciem na adres: freepolishdirectory@yahoo.com

Mieszkańcy Florydy, którzy chcą głosować korespondencyjnie w 2024 roku, będą musieli złożyć wniosek o kartę do głosowania

Głosujący pocztą muszą złożyć wniosek

Tegoroczne prawyборы zbliżają się coraz większymi krokami. Wyborcy chcący oddać swój głos pocztą będą musieli złożyć wniosek o kartę do głosowania. Warto pamiętać, że w wyniku wejścia w życie nowych przepisów wszystkie aplikacje o głosowanie korespondencyjne złożone przed wyborami powszechnymi w 2022 roku straciły ważność. Głosujący muszą odnawiać je co 2 lata, zamiast co 4. Ponieważ cykl wyborczy rozpoczął się w styczniu 2023 roku, wszystkie wnioski będą rozpatrywane do końca 2024 roku.

Jak wielu głosujących zdecydowało się w poprzednich wyborach na oddane głosu korespondencyjnie? Hrabstwo Hillsborough w 2022 roku wysłało ponad 339,000 kart do głosowania pocztą. W poniedziałek 25 lipca hrabstwo rozesłało je do ponad 71,000 osób, które złożyły wniosek.

W hrabstwie Pasco w 2022 roku korespondencyjnie głosowało prawie 80,000 wyborców. Jak dotąd wnioski o głosowanie pocztą w nadchodzących wyborach złożyło tylko 20,000 osób.

 AM

 Pexels

Wyborcy chcący oddać głos za pośrednictwem poczty muszą pamiętać o złożeniu wniosku

Zbyt wysoka temperatura wody zabija rafę koralową na Florydzie

Alarmujące dane

Rafy koralowe południowej Florydy są w poważnym niebezpieczeństwie. Zabija je woda, w której żyją, a dokładnie jej temperatura.

– Jesteśmy teraz w połowie lipca i patrzymy na temperatury wyższe niż kiedykolwiek wcześniej, uwzględniając w tym późne lato – sierpień i wrzesień. Jesteśmy na dobrej drodze do osiągnięcia rekordowych temperatur, jakich nigdy wcześniej nie widzieliśmy w wodach południowej Florydy – twierdzi Bill Precht, badacz koralowców, pracujący niegdyś w NOAA.

Wysokie temperatury powodują blaknięcie koralowców. Jest to efekt utraty symbiotycznych alg,

które nadają im kolor. Jak można przerwać wymieranie koralowców? Badający je od 45 lat Precht nie ma dobrych wiadomości. Jak twierdzi, żadne działanie nie ochłodzi wód w krótkim okresie. Naukowcy szykują rozwiązania problemu w inżynierii genetycznej – chcą stworzyć koralowce, które będą tolerować wyższe temperatury.

Rafy koralowe wokół południowej Florydy przynoszą szacunkowo 7.5 miliarda dolarów gospodarce tej części stanu Florydy. Jak bardzo problem ich wymierania uderzy w ekoturystykę i przemysł rybny regionu? Jak twierdzi Precht, jest on niszczący zarówno pod względem ekologicznym, jak i ekonomicznym.

 AM

 Getty Images

Naukowcy ostrzegają, że rekordowo wysokie w tym roku temperatury wody na Florydzie powodują wymieranie koralowców

Nietypowe zachowanie drapieżników u wybrzeży Florydy niepokoją naukowców

Rekiny uzależnione od kokainy?

Pakunki wyrzucane za burtę statków przez przemytników stają się obiektem ataków rekinów na Florydzie. Choć informacja ta może brzmieć pozornie jak żart, nie jest nim. Jak informują naukowcy zajmujący się badaniem życia oceanicznego, rekiny z okolic Florydy mogły włączyć do swojej diety... kokainę. Drapieżniki mają atakować pakunki zawierające narkotyki, które przemytnicy wyrzucają u wybrzeża stanu.

Tematem zajęło się Discovery w dokumencie Cocaine Sharks. Naukowcy w przytoczonym filmie badają, czy drapieżniki oceaniczne atakują pływające pakunki zawierające narkotyki wyrzucane za burtę przez przemytników.

Jak stwierdziła dr Tracy Fanara, inżynier środowiska z Florydy i główny członek zespołu badawczego, problem „kokainowych rekinów” to coś więcej, niż tylko chwytliwy tytuł dokumentu. Program rzuca światło na prawdziwy problem, jakim jest zanieczyszczenie środowiska.

Naukowcy stwierdzili, że rekiny odczuwają po kokainie podobny efekt, jak koty po kocimętcie. Badaczom udało się zaobserwować kilka nietypowych zachowań u drapieżników, które mogłyby wskazywać na to, że zwierzęta rzeczywiście miały do czynienia z narkotykami. Przykładem może być rekin młot podpływający chaotycznie do nurków i rekin piaskowy polujący na wymagany cel.

 AM

UZDROWICIEL

BEZPŁATNA PORADA TELEFONICZNA

Leszek Richmond

**POMAGAM na ODLEGŁOŚĆ.
DOSKONAŁE REZULTATY.**

100 % Naturalnie. Wszelkie Dolegliwości i Objawy:
Depresja, Stres, Nerwice, bóle Głowy i Migreny
Nadwaga, bóle Kręgosłupa i Stawów, Astma,
Bezsennosc, Moczenie oraz wiele innych u Dzieci i Dorosłych.

**24 LATA DOŚWIADCZENIA.
TYSIĄCE WDZIĘCZNYCH OSÓB.**

 250.480.7899

www.LESZEKRICHMOND.com

JESTEM by POMÓC

W wyniku włamania do sieci Tampa General Hospital wyciekły dane 1.2 mln pacjentów placówki

Ogromny wyciek danych szpitala

Do wycieku danych Tampa General Hospital doszło między 12 a 30 maja tego roku. Przedstawiciele szpitala twierdzą, że wykryto „nie-typową aktywność” w systemach 31 maja. Z informacji przekazanych przez instytucję wynika, że „nie-upoważniona osoba trzecia” włamała się w maju do sieci komputerowej i pobrała z niej dane osobowe – w tym numery ubezpieczenia społecznego – około 1.2 miliona pacjentów.

Sprawę Tampa General Hospital – jedna z największych placówek opieki zdrowotnej na Florydzie – bada FBI, po zgłoszeniu „zdarzenia związanego z cyberbezpieczeństwem”.

Jak przekazały władze szpitala, natychmiast po wykryciu nieprawidłowości, instytucja podjęła kroki w celu powstrzymania działalności hakerów i rozpoczęła we współpracy

Wskutek ataku hakierskiego wyciekły dane ponad miliona pacjentów Tampa General Hospital, w tym numery ubezpieczenia społecznego

z zewnętrzną firmą kryminalistyczną dochodzenie.

Postępowanie wykazało, że skradzione dane pacjentów różniły się między sobą. Mogły zawierać nazwiska, adresy, numery telefonów, daty urodzenia, numery ubezpieczenia społecznego, informacje o

ubezpieczeniu zdrowotnym, numery dokumentacji medycznej, numery rachunków, daty świadczenia usług i ograniczone informacje dotyczące leczenia wykorzystywane w działalności biznesowej.

Szpital skontaktował się mailowo z poszkodowanymi.

Najstarsza afroamerykańska organizacja w USA rezygnuje z Florydy jako miejsca konwencji z powodu polityki DeSantisa

Floryda traci przez rasizm?

Alpha Phi Alpha Fraternity – najstarsza historycznie afroamerykańska wspólnota kolegialna w USA – przenosi z Florydy planowaną za dwa lata konwencję. Powód? Polityka prowadzona wobec tej społeczności przez gubernatora stanu Rona DeSantisa i jego administrację, określona mianem „szkodliwej, rasistowskiej i niewrażliwej”.

Organizacja poinformowała w drugiej połowie lipca, że przeniesie swoją konwencję zaplanowaną na 2025 rok z

Orlando do innej lokalizacji, która nie została jeszcze ustalona. Jak zadeklarowało bractwo, konwencja przyciąga od 4,000 do 6,000 osób i ma ekonomiczny wpływ na 4.6 miliona dolarów.

Decyzja zapadła po tym, jak NAACP i inne organizacje zajmujące się prawami obywatelskimi wydały tej wiosny ostrzeżenie dotyczące podróży na Florydę. Dotyczyło ono niedawno uchwalonych przepisów i zasad otwarcie wrogich wobec Afroamerykanów, osób kolorowych i członków społeczności LGBTQ+.

Konwencja Alpha Phi Alpha Fraternity miała się odbyć w Orlando w 2025 r., jednak organizacja ogłosiła rezygnację z tej lokalizacji

CDC ostrzega – środkowa Floryda odpowiadała za 20% przypadków trądu w USA!

Trąd na Florydzie

Nowe dane CDC niepokoją. Jak wynika z ujawnionych pod koniec lipca br. informacji agencji, w 2020 roku w Stanach Zjednoczonych zgłoszono 159 nowych przypadków wystąpienia trądu. Niestety Floryda jest jednym ze stanów, w których choroba pojawia się najczęściej. Zgodnie z danymi CDC centralna Floryda odpowiadała za 81% przypadków trądu zgłoszonych w stanie i prawie jedną piątą raportowanych w całym kraju.

Według raportu CDC, w kilku zarejestrowanych przypadkach trądu w środkowej Florydzie nie ma wyraźnych dowodów na odzwierzęcą ekspozycję zakażonych – spowodowaną przez zarazki rozprzestrzeniające się między zwierzętami i ludźmi – ani tradycyjnie znane czynniki ryzyka.

W ciągu ostatniej dekady liczba zgłoszonych przypadków zarażenia trądem wzrosła ponaddwukrotnie w południowo-wschodnich stanach. Badania CDC nie wyjaśniają w pełni źródeł nowych zakażeń. Wiadomo jednak, że choroba może przenosić się drogą kropelkową w przypadku długotrwałego kontaktu z osobą zarażoną.

Z raportu CDC wynika, że co piąty przypadek zachorowania na trąd został odnotowany na terenie środkowej Florydy

CHARLES RUTENBERG REALTY
"The Standard of Excellence"

Jolanta Wasowski
Realtor Associate®

Cell: 727-798-9099
jolanta07@icloud.com
1545 S Belcher Road
Clearwater, FL 33764

Polski agent na Florydzie:
Clearwater • St. Petersburg • Tampa

Polecam swoje usługi w nieruchomościach: każdą transakcję traktuję jak własną

TERAZ

CODZIENNIE

BIAŁY ORZEŁ ONLINE

www.BialyOrzel24.com

Iga Świątek po raz pierwszy wygrała w Warszawie

Home, sweet home

 Iga Świątek/facebook

Iga Świątek nie zawiodła i w pięknym stylu wygrała turniej WTA 250 BNP Paribas Warsaw Open. W finale rozbiła niemiecką tenisistkę Laurę Siegemund 6:0, 6:1 i zdobyła 15. tytuł w WTA Tour (pula nagród 259.3 tys. dolarów)

Iga najpierw dokończyła mecz z Belgijką Yaniną Wickmayer (6:1, 7:6 (6)), a półtorej godziny później ponownie wyszła na kort. W finale jej rywalką była Siegemund (WTA 153).

Spotkanie od początku toczyło się pod dyktando Polki. Niemka dążyła do skracania wymian, ale nic dobrego jej to nie przyniosło, bo popełniała dużo błędów.

Zagrania Świątek były za dokładne dla Siegemund. Niemka nie wytrzymała wymian. W drugim gemie oddała podanie wyrzucając bekhend. Jej celem było nie przegrać meczu 0:6, 0:6 i to się jej udało. Przy 0:6, 0:3 utrzymała serwis, ostatni punkt zdobywając asem. Świątek nie pozwoliła sobie na przestój i swój triumf przypieczętowała wygrywającym serwisem.

Łupem Igi padły 53 z 77 rozegranych piłek (68.8 proc.). Polka po raz drugi zmierzyła się z Niemką. Dwa

Iga Świątek dała dużo radości stołecznym fanom tenisa

lata temu w Madrycie wygrała 6:3, 6:3.

„Nie ma to jak w domu... Home, sweet home” – tak podpisała najnowszy post na swoim instagramowym profilu liderka światowego rankingu. Polka dodała także do

wpisu na Instagramie dwa hashtagi – #dogtired i #butproud, co tłumacząc na język polski, w połączeniu daje nam „ekstremalnie zmęczona, ale dumna”.

 TOMASZ RYZNER

Robert Karaś może stracić tytuł mistrza i rekordzisty świata

Polski Ironman na doping

Tylko dwa miesiące Robert Karaś cieszył się sławą rekordzisty świata w Ultra Triathlonie na dystansie 10-krotnego Ironmana. W organizmie sportsmena wykryto drostanolon. Grozi mu do 4 lat zawieszenia, a także utrata mistrzostwa i rekordu.

34-latek najpierw twierdził, że „nigdy nie stosował żadnej formy dopingu”, a zabronione substancje przyjął nieświadomie, podczas leczenia złamań ręki, żeber i stopy. Dzień po tym oświadczeniu, podczas rozmowy w „Kanał Sportowym”, wyznał, że w kłopoty wpakował go człowiek odpowiedzialny za suplementację, nieznaną z nazwiska, niejaki Michał Maciej.

– Przygotowując się do walki MMA, wiedziałem, że to biorę. Nie zagłębiałem się, co to jest. Zapytałem się, czy to jest legalne. Michał powiedział: „72 godziny i nie będziesz miał w organizmie”, więc wiedziałem, że to jest coś nielegalnego – powiedział Karaś, który, próbując ratować resztki reputacji, przedstawił na Instagramie wyniki badania wariogramem.

W maju Polak wygrał zawody Brasil Ultra Tri na dystansie dziesięciokrotnego Ironmana (38 km pływania, 1800 km jazdy rowerem, 422 km biegu). Przekroczył metę po 164 godzinach 14 minutach i 2 sekundach. Pod koniec rywalizacji doznał bolesnego zapalenia mięśnia piszczelowego. Mimo to o 18 godzin poprawił dotychczasowy rekord należący do Belga Kennetha Vanthuynne'a.

 TOM

Wojna rykoszetem uderzyła w sportową imprezę nad Wisłą

Polsce odebrano mistrzostwa świata w zapasach

 Archiwum

Polska nie zorganizuje mistrzostw świata do lat 20. w zapasach. Międzynarodowa Federacja Zapaśnicza (UWW) przeniosła zawody do Ammanu, stolicy Jordanii.

Czempionat miał się rozpocząć 14 sierpnia w Warszawie. Nie dojdzie do tego, bo „rywalizacja w Warszawie mogłaby nie zapewnić wszystkim sportowcom równości”. Takie słowa znalazły się w oświadczeniu UWW. Nie zostało to powiedziane wprost, lecz można się domyślić, że federacja miała na myśli Rosjan i Białorusinów.

„W nawiązaniu do zasad UWW, które wymagają od organizatora zapewnienia wszystkim sportowcom równości, wolnej od dyskryminacji ze względu na paszport lub z innego powodu, a także ze względu na rekomen-

cję Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, UWW musiało znaleźć alternatywnego gospodarza po niewypełnieniu wymagań przez Polskę” – czytamy.

Napaść Rosji na Ukrainę zaowocowała m.in. tym, że sportowcy z nad Wołgi (a też z Białorusi, gdyż ta wspomaga Rosję) mają w Polsce status person non grata. Niedawno z lotniska w Warszawie zawrócono Wierę Zwonariową, rosyjską tenisistkę, która chciała zagrać w turnieju BNP Paribas Warsaw Open.

Większość federacji wykluczyła Rosjan i Białorusinów z rywalizacji sportowej. MKOl w marcu tego roku złagodził sankcje, lecz wciąż nie wiadomo, czy reprezentanci tych krajów wystąpią w igrzyskach olimpijskich w Paryżu.

 TOM

Wojna na Ukrainie wpływa także na to, co się dzieje na sportowych arenach

„Chwilowa amnezja” (3)

Przyniosło to pożądany skutek, bo po kilku porządnym razach, Borsuk zwiotczał i zaprzestał oporu, ale Marek, w ferworze walki, nie zwrócił na to uwagi. Zrobiło mi się go żal. A widząc, że cel został osiągnięty i dalsze stosowanie dolegliwego środka przymusu nie jest już konieczne, wystawiłem rękę, żeby zastonić tyłek Borsuka przed dalszymi uderzeniami. Skutkiem tego, zanim Marek powściągnął emocje, pałka dwa razy wylądowała na moim przedramieniu. Poczułem przesywający ból, ale nic nie powiedziałem, bo było to wliczone w ryzyko mojej pracy. I jeżeli ktoś zna trochę służbę gliniarzy z patroli interwencyjnych, doskonale wie, iż w czasie różnego rodzaju dynamicznie przebiegających interwencji, trudno jest czasami właściwie ocenić sytuację i nieraz się zdarza, że któryś z policjantów, używając na przykład środka przymusu w postaci gazu obezwładniającego, zamiast w kierunku awanturnika, skieruje wylot dyszy w oczy swojego partnera...

Zapewne się domyślacie, że opisana wyżej sprawa, kilka miesięcy później, znalazła swój finał w sądzie. Oczywiście, Franciszka Borsuk szybko wybaczyła mężowi jego winy, wynajęła adwokata i twardo stanęła po jego stronie. W sądzie, gdzie zostaliśmy wezwani jako świadkowie, na korytarzu przed salą rozpraw, rzuciła nam piorunujące, wrogie spojrzenia.

– Nie bój się – uspokajała zdenerwowanego Bronisława. – Nie dam ci zginić! W sądzie pracują mądrzy ludzie i potrafią wiele zrozumieć. Toż ja nie wzywałam policjantów, żeby cię sprali i zabrali prawo jazdy, tylko żeby nam pomogli...

W miarę zbliżania się terminu rozprawy, Franciszka coraz częściej zerknęła na zegarek, a gdy minęła wyznaczona godzina rozprawy, a adwokata ciągle nie było, zaczęła niecierpliwie przechadzać się po korytarzu, pomiędzy filarami podtrzy-

mującymi sufit a schodami, którymi powinien nadejść adwokat.

– Co on sobie myśli. Dlaczego go jeszcze nie ma? Za tyle forsy powinien tutaj być piętnaście minut przed czasem – powiedziała do męża, niezbyt się troszcząc o to, że inni również ją słyszą.

Tym sposobem nakręciła się tak bardzo, że gdy wreszcie adwokat, w swojej ciemnej todze – z przepastną torbą z brązowej cielejącej skóry, w której, oprócz akt, pliku związanych gumką banknotów i osobistych drobiazgów, zawsze mogła zmieścić się tłusta, ekologiczna gęś domowego chowu lub indyk – wiedząc doskonale, że rozprawa, jak zwykle, pójdzie z co najmniej godzinnym poślizgiem, pojawił się w sądzie, Franciszka nie wytrzymała i prawie warknęła do niego:

– Dlaczego pan się spóźnia? Za co ja panu płacę?

Nie wiem, czy miało to jakiś wpływ na postawę obrońcy, ale na rozprawie nie miał żadnych pytań do świadków i praktycznie, poza kilkoma zdaniem, które musiał wypowiedzieć, nie odezwał się słowem. Może wina Borsuka była tak oczywista, że musiał przyjąć taką linię obrony. Jednak, patrząc ogólnie na całe to zdarzenie, nie to najbardziej utkwiło mi w pamięci.

Dwa dni po interwencji u Borsuków w L., gdy po dniu wolnym, dziesięć minut przed ósmą, stawiliśmy się z Markiem do służby; ledwie przekroczyliśmy próg komisariatu, komendant Zieliński wychylił łysą głowę ze swojej dziupli. Chrząknął.

– Chodźcie tu do mnie na chwilę! – rozkazał i szybko cofnął się za swoje, duże jak mały lotniskowiec, zasłane papieryskami, brązowe biurko. Komendant nie potrzebował dużo snu i, jeżeli był w formie, co oznaczało, że poprzedniego wieczora z nikim nie „zabaniaczył”, bo nie znosił picia w samotności, lubił rozpoczynać pracę o godzinie piątej rano. Wtedy do ósmej miał już odwaloną swoją codzienną, papierową robotę.

Wiesław Hop

– Był tutaj u mnie wczoraj, przed południem, wracający z izby wytrzeźwień, Bronisław Borsuk – zaczął, po czym podrapał się w czoło i przejechał rozczapierzonymi palcami po łysinie, aż do samego karku, tak jak to lubił robić, kiedy miał jeszcze bujną, kędzierzawą czuprynę.

– Czego chciał? – zainteresowałem się, żeby skrócić oczekiwanie, bo nigdy do końca nie było wiadomo, po czyjej stronie stanie komendant. Naszej, czy obywatela? Z pozycji biurka każda interwencja wygląda zupełnie inaczej niż na miejscu, w trakcie jej załatwiania. I upierdliwy przełożony zawsze może się do czegoś przyczepić.

– Opuścił spodnie i pokazywał tyłek. Nawiasem mówiąc, siny jak cholera! Ze dwa tygodnie, bez bólu, na krzesło nie siadzie...

– Należało mu się! – zadziornie wszedł mu w słowo Marek. – Bydlak o mało nie poobcinał nam nóg.

– Wiem, wiem – szybko uspokoił go Zieliński. – Czytałem przecież notatkę ze zdarzenia. Stusznie oberwał! Ale na przyszłość, panowie, proszę was, żebyście pamiętali, że z użyciem pałki, jak i innych środków przymusu bezpośredniego, w nerwach, łatwo jest przesadzić. Nie mówię, że tym razem tak było, bo należało mu się za to, co zrobił. I wyperswadowałem mu z głowy myśl o jakiegokolwiek skardze. A już chciał lecieć po obdukcję do lekarza sądowego.

– Jak chce, niech się skarży.

Działaliśmy zgodnie z przepisami i nie mamy się czego obawiać – uprzedziłem Marka, żeby niepotrzebnie nie palnął czegoś ostrzejszego, bo już otwierał usta.

– Skończyło się na tym – ciągnął komendant – że prosił, abym się za nim wstawił.

– I co mu pan powiedział? – zaciekałem się.

– Powiedziałem: Dobrze, pomogę ci, bo znamy się od dawna i wiem, że w gruncie rzeczy jesteś porządnym człowiekiem, a każdemu może przydarzyć się jakaś głupota. Wystawię ci dobrą opinię, może sąd weźmie to pod uwagę. I pogadam z chłopakami, żeby na rozprawie zbyt mocno na ciebie nie następowali. Ale, co wzięłeś na dupę, to już twoje! W tych okolicznościach, należało ci się, jak psu buda! I skarżyć się nie ma na co. Zresztą, prawdę mówiąc, gdybym tam był, nie wiem, czy sam bym ci mocniej nie przyłożył.

– To fajnie mu pan zasolił – pochwalił Marek. – A co miał na swoje usprawiedliwienie. Dlaczego się tak zachowywał?

– Zastąpił się niepamięcią. Mówił, że żona go tak wkurwiła, że gdy zobaczył, że przyjechaliście z nią, tak się wściekł, że wpadł w jakiś szal i niewiele pamięta, co działo się dalej.

– Cóż. Z psychologicznego punktu widzenia, to całkiem możliwe. Alkohol w połączeniu z dużym wzburzeniem emocjonalnym może powodować takie stany – mądrzyłem się, dając upust wiedzy, którą kiedyś zdobyłem na studiach.

Z drugiej strony, trudno by mi było nie uwierzyć Borsukowi i jego formie obrony, polegającą na ucieczce w niepamięć. Toż nawet niektórym policjantom, od czasu do czasu przydarzały się takie chwilowe amnezje. Bowiem przez cały czas tej rozmowy, czułem swoją napuchniętą obolałą rękę, która w miejscach, gdzie trafiała w nią pałka, rwała mnie jeszcze, jak jasna cholera. I ból ten nie pozwalał mi zapomnieć, że gdy w końcu, skutego kajdankami Borsuka prawie donieśliśmy do radiowozu, bo nie chciał iść na własnych nogach, i wcisnęliśmy go do trzeciej klasy; a później, zdyszani jak psy, usiedliśmy na przednich fotelach, żeby, przed wyruszeniem z zatrzymanym do „domu chłopca”, chwilę odsapnąć, Marek, niespodziewanie, wbił we mnie swoje przenikliwe, brązowe, duże oczy i zupełnie poważnie powiedział:

– Ty! Dlaczegoś mu tak wpierdolił?

Wiesław Hop – pisarz i publicysta związany z Podkarpaciem (Rzeszowski Oddział Związku Literatów Polskich). Autor sześciu powieści (*Spacer ze śmiercią*, *Wbrew woli*, *Poranek pełen nadziei*, *Przed wyrokiem*, *O północy w Bieszczadach* i *Długa noc*) oraz zbioru opowiadań *Wilki i ludzie i inne bieszczadzkie opowiesci*). W 2020, za działalność pisarską, odznaczony honorową odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, laureat konkursów literackich oraz nagrody „Złote Pióro 2021” w kat. proza, a także „Książka Roku 2021”. Wszystkie wymienione wyżej powieści autora, z wyjątkiem *Poranek pełen nadziei*, zostały również wydane w formie audiobooków przez Wydawnictwo Lind & Co, więc są także dostępne w wersji do słuchania.

TWO WORDS TO THE WISE

Robert A. Rothstein
University
of Massachusetts
Amherst
rar@umass.edu

Still Waters

A well-known English proverb says that “still waters run deep.” It is used to describe a quiet or seemingly timid person who has, or may have, considerable inner emotion, character or intellect. The Polish equivalent is *cicha woda brzegi rwie*, literally something like “a quiet [body of] water tears at its banks.” The image apparently dates from the first century of our era, when the historian Quintus Curtius Rufus wrote a biography of Alexander the Great and characterized him with the words *Altissima quaeque flumina minimo sono labi* (“The deepest rivers flow with the least sound”). The Polish version, with the verb *podrywa*, was first recorded in the beginning of the seventeenth century, and the version with the verb *rwie* in the 1830s.

The proverb was popularized by a hit song of 1954 with the title *Cicha woda brzegi rwie*. The song’s history goes back to 1944, however, to the Russian song «Парень-паренёк» (roughly, “What a Guy!”) with words by Naum Labkovskii (1908-89) and music by Adi Rosner (1910-76). Rosner was the son of Polish-Jewish parents, who had emigrated from Poland to Germany before the First World War. Born in Berlin, he received a classical music education but also studied jazz and by the late 1920s was considered to be one of the best jazz trumpeters in Europe. In 1933 he moved to Poland, where his performances had a major influence on the development of jazz in that country. He was known as the Polish or White [Louis] Armstrong.

In September 1939 Rosner, together with his wife, the singer Ruth Kamińska and her mother, the actress Ida Kamińska, fled to Białystok, which had become Белосток in the Soviet Belorussian Republic. The First Secretary of the Belorussian party was a fan of Rosner’s music, and soon Rosner was directing the Jazz Orchestra of the Belorussian Republic. But by 1946 the winds had changed direction and Rosner’s jazz was attacked in *Pravda*. A new slogan appeared: “Today he’s playing jazz and tomorrow he’ll betray the Fatherland” (*Сегодня он играет джаз, а завтра Родину предаст*). Rosner decided to return to Poland but was arrested and ultimately sent to Magadan, an infamous camp in Siberia. He was

released in 1954, a year after Stalin’s death and almost immediately founded and led a Russian big band. In 1973, in ill health, he returned to his birthplace, where he died three years later. His wife, from whom he was divorced, died in New York in 2005. Their daughter, Erika Rosner-Kowalik, who was born in 1941 in Frunze, Kyrgyzstan, lives in the United States.

The composition of *Cicha Woda* was in part the product of a meeting between Rosner and Zbigniew Kurtycz (1915-2015) during a 1941 train trip in the Soviet Union. Kurtycz, who was born in Lwów, was called by one critic “the Polish Frank Sinatra.” He sang in Polish and Russian (and other languages, including English) and had been hired by Rosner as a guitarist. During the train trip Rosner showed Kurtycz some verses that he had written for a song, and Kurtycz improvised a refrain on the guitar. The ultimate result was a 1944 song that according to one Russian commentator was sung “with colossal success” by Pavel Gofman, the violinist of Rosner’s orchestra, and made famous “not only on the war fronts, but also in all corners of the country” by Gofman’s recording.

In 1953 the poet, satirist, journalist, translator and lyricist Ludwik Jerzy Kern (1920-2010) offered Kurtycz his Polish lyrics that made the song ubiquitous in post-war Poland and popular until today. Here are the lyrics of the song:

1)

A stream flowed through a green forest,
And by the bank there lay a hundred-kilo boulder.
The stream flowed. Some time passed.
The hundred-kilo boulder disappeared.
The stream flows as it used to.

Płynął strumyk przez zielony las,
A przy brzegu leżał stukilowy głaz.
Płynął strumyk. Minął jakiś czas.
Stukilowy głaz zaginął.
Strumyk płynie tak jak płynął.

REFRAIN

Still waters run deep.
You don’t even know how and where.
You won’t even manage to protect yourself,

Because no-one knows the way
How to avoid still waters.
Still waters run deep.
You don’t even know how and where.
The proverb, so to say, is true:
Still waters run deep.

REFREN

Cicha woda brzegi rwie,
Nie wiesz nawet jak i gdzie.
Nie zdążysz nawet zabezpieczyć się,
Bo nie zna nikt metody
By ustrzec cichej wody.
Cicha woda brzegi rwie,
Nie wiesz nawet jak i gdzie.
Ma rację, że tak powiem, to przysłowie –
Cicha woda brzegi rwie.

2)

A girl walked through a green forest.
She looked at me just once.
She looked. Some time passed.
But apparently her beauty
Was just like those still waters.

Szła dziewczyna przez zielony las.
Popatrzyła na mnie tylko jeden raz.
Popatrzyła. Minął jakiś czas.
Lecz widocznie jej uroda
Była jak ta cicha woda.

3)

A stream flows through a green forest.
My bachelor days are over.
Now only sometimes, mind you,
When my wife can’t hear me,
I sing to myself as softly as I can:
Still waters run deep...

Płynie strumyk przez zielony las,
Skończył się już dla mnie kawalerski czas.
Teraz tylko czasem – proszę was –
Jeśli żonka mnie nie słyszy
Śpiewam sobie jak najciszej:
Cicha woda brzegi rwie...

Multiple recordings of the song can be found on the internet.

POLAMER

www.polamerusa.com
773-685-8222

Imieniny, Urodziny, Rocznice i inne imprezy okolicznościowe

Wyślij kwiaty, bądź zestaw upominków dla BLISKICH w POLSCE
Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU!

Grunwaldzkie muzeum

W zeszłym roku otwarta została nowa siedziba Muzeum Bitwy pod Grunwaldem

Nawet ci, którzy nie byli orłami z historii, łatwo skojarzą rok 1410 ze słynną bitwą. Jednak o wiele mniej osób wie o ciekawym obiekcie poświęconym temu wydarzeniu. Chodzi o Muzeum Bitwy pod Grunwaldem, które jest w Stębarku niedaleko Olsztyna, tuż przy polu bitwy.

Myli się, kto sądzi, że to miejsce ciekawe tylko dla pasjonatów batalistyki czy historii. Nie będzie się tam nudzić nawet nastolatek stroniący od zgłębiania dziejów Polski. Ekspozycje tak opracowano, że wręcz kuszą, by poznać ciekawe fakty z przeszłości i mieć o czym opowiadać po powrocie. To nowoczesny obiekt, dysponujący multimedialną salą wystawową, przystosowaną do zwiedzających w różnym wieku.

Słupy świetlne, nagrania dźwiękowe, interaktywne mapy – nowoczesnych urozmaiceń nie brak. To prezentacje dalekie od ograniczania się do gablot i obrazów

Ekspozycje podzielone zostały na 10 bloków tematycznych. Muzeum organizuje i pokazuje na żywo walki członków bractw rycerskich. Zwiedzający mogą też odpocząć, oglądając związane z Grunwaldem filmy. Jest 23-minutowy wycinek słynnych „Krzyżaków” i jeszcze fragmenty z trzech innych filmów poświęconych bitwie.

Na terenie obiektu stoi wykuty w granicie pomnik dwóch rycerzy oraz wysokie na 30 metrów maszty z chorągwiemi wojsk Jagiełły i Witolda. Udostępniono też do zwiedzania ruiny kaplicy wzniesionej przez Krzyżaków oraz zbiór kamieni

z Pomnika Grunwaldzkiego, ufundowanego przez Ignacego J. Paderewskiego w 1910 r. w Krakowie, a zburzonego przez Niemców w 1939 r. Kamienie z cokołu pomnika przechowano w konspiracji. Muzeum ma również głąz oznaczający domniemane miejsce śmierci Wielkiego Mistrza Zakonu Krzyżackiego.

Muzeum pod inną nazwą i w starszej formie funkcjonowało już od 1960 r. Było placówką Przedsiębiorstwa Turystycznego Warszawa-Olsztyn. Dążono jednak do wyodrębnienia samodzielnej placówki dostępnej dla turystów i uczniów. Zadbano o liczne warsztaty, np. poświęcone etosowi rycerstwa czy symbolice grunwaldzkich mieczy. Bywają nawet zajęcia z łucznictwa czy średniowiecznych tańców.

 HALINA KOSSAK

Wioska Chlebowa w Janiej Górze

Moda na wioski

W Polsce przybiera wioski tematycznych, czyli nowoczesnych projektów promujących turystykę w małych miejscowościach. Pomysłowość w tym względzie jest godna podziwu. Goście takich wiosek mogą widzieć i robić coś, czego nigdy dotąd nie mieli okazji.

W tych wszystkich chodzi nie tylko o atrakcje i przyciągnięcie turystów, a tym samym pieniędzy, ale też o kultywowanie starych tradycji, aktywizowanie lokalnych społeczności, wykorzystanie potencjału ludzi, historii, folkloru.

Wioska Górnica w Pile nad Brdą słynęła z kopalni węgla brunatnego. Obecnie można tam nie tylko zwiedzić zabytkową kopalnię, a także poznać dawne życie mieszkańców, skorzystać z gry terenowej. Emocje budzi poszukiwanie skarbu. W wiosce odbywa się też „Wesele Sztetygara”. To rekonstrukcja hucznej biesiady.

Wioska Ptasia w Adamkowie jest propozycją dla miłośników przyrody. Czeka tam ścieżka ornitologiczna pozwalająca obserwować wiele gatunków ptaków, Plenerowe Muzeum Ptaka i szlak Leona Wyczółkowskiego – ten malarz czerpał w okolicy inspiracje.

Wioska Mydlarska w Górninie zapewnia atrakcje związane z historią higieny. Oprócz ekspozycji proponuje warsztaty mydlarskie, a więc własnoręczne wykonanie mydełek. Zapewnia wizytę w starej pralni, gdzie można maglować i prasować czymś innym niż dziś.

Wioska Chlebowa w Janiej Górze zapewnia pokaz tradycyjnego młócenia zboża oraz warsztaty chlebowe. Stary piec, urzekająca woń wypieku i opowiadanie legend – wszystko to przenosi do zupełnie innej rzeczywistości. Mali goście mogą liczyć na tematyczne gry i zabawy.

Borowiacka Wioska w Nowym Suminie pozwala zobaczyć strzyżenie owiec i przędzenie wełny, robienie masła czy podplomyków. Zapewnia też warsztaty rękodzieła, gry i zabawy ruchowe w... stogu siana.

Przykłady innych wiosek: Stara Białka – Mleczny Zakątek, Żabice – Wioska z Rechetem, Jajkowo – Wioska Początku Życia, Mała Wieś Górna – Dolina Nocnych Duszków, Mikułowa – Wioska Mikołajów, Wojcieszyn – Wioska Żłota i Don Kichota, Chłopy – Wioska Rybacka, Baldwinowice – Wioska Lawendy i Ziół Wszelakich, Studzianka – Dawna Osada Tatarska, Spytków – Wioska Czarów i Magii, Wilkocin – Wioska Czerwonego Kapurka, Owiesno – Wioska Okrągłego Zamku, Lipiny – Wioska Bulwy, Borówka – Wioska Darów Lasu, Niedźwiedzice – Wioska Bociana, Miłkowiec – Wioska Kolejary.

 HK

POLAMER

www.polamerusa.com

773-685-8222

Imieniny, Urodziny, Rocznice i inne imprezy okolicznościowe

Wyślij kwiaty, bądź zestaw upominków dla BLISKICH w POLSCE

Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU!

Odeszła irlandzka gwiazda

Mijają kolejne dni od pierwszej wieści o śmierci Sinead O'Connor, a wciąż trudno w to uwierzyć i pogodzić się z faktem. Kochał ją niemal cały świat. Choć jako każda gwiazda budziła kontrowersje i krytykę, miała jednak przewagę fanów nad przeciwnikami. Jej talentu i charyzmy nie sposób nie podziwiać. Poprzez wylansowane wspaniałe utwory Sinead O'Connor pozostanie na zawsze.

26 lipca br. świat obiegła szokująca informacja, potwierdzana oświadczeniem bliskich piosenkarki: „Z wielkim smutkiem ogłaszamy odejście naszej ukochanej Sinead”. Brytyjska policja potwierdza, że ciało Sinead O'Connor zostało znalezione w jej domu w Londynie. Przyczyny zgonu irlandzkiej piosenkarki nie zostały ujawnione, ale służby podały, że okoliczności śmierci nie są traktowane jako podejrzane. Dwa tygodnie wcześniej piosenkarka informowała fanów o przeprowadzce do Londynu po 23 latach nieobecności i o tym, że czuje się szczęśliwa z tego powodu. Donosiła też, że kończy pracę nad albumem, który zostanie wydany na początku przyszłego roku. W związku z tym w planach była wielka trasa koncertowa, obejmująca Australię, Nową

Sinead O'Connor zmarła 26 lipca

Zelandię, Europę i Stany Zjednoczone.

56-letnia Sinead O'Connor zmagala się z chorobą afektywną dwubiegunową i depresją. Wiadomo też o jej zaburzeniach osobowości typu borderline (charakteryzują się labilnością emocjonalną) i zespole stresu pourazowego. W ubiegłym roku straciła syna – 17-letni Shane popełnił samobójstwo po ucieczce ze szpitala psychiatrycznego. Wiadomo, że piosenkarka też podejmowała próby samobójcze.

W życiu O'Connor były liczne dramaty. Już samo swoje dzieciństwo

określała jako piekło. Pochodziła z rozbitej rodziny, była córką alkoholiczki znęcającej się nad nią. Sinead cztery razy wychodziła za mąż, urodziła czworo dzieci. Demonstracyjnie potępiała przemoc, zwłaszcza molestowanie dzieci przez księży, z tego też powodu publicznie zniszczyła zdjęcie papieża Jana Pawła II.

Jak zapewniała, nie planowała kariery. Była zszokowana, gdy stała się gwiazdą popu. W latach 90. świat oszalał na punkcie niepokornej Irlandki. Nauczyła się grać na gitarze, którą dostała od siostry przełożonej ze szkoły dla trudnej młodzieży. Karierę solową rozpoczęła w 1986 r. Jej największy hit to „Nothing Compares 2 U” (z 1990 r.), cover piosenki napisanej przez Prince'a. Zachwyty wzbudzały też jej covery jazzowych piosenek innych wykonawców, tak samo folkowe utwory i mnóstwo innych perełek muzycznych.

Gwiazda zostawiła dzieciom instrukcję na wypadek swojej śmierci, radząc, że zanim zadzwonią pod numer alarmowy, wpieryw powinni wykonać telefon do księgowego, aby upewnić się czy wytwórnie nie zaczynają już wydawać jej płyt, ukrywając zyski...

 HALINA KOSSAK

Damięcki wśród czworonogów

 Materiały prasowe Kino Świat

Mateusz Damięcki znów trafia na wielki ekran. Do kin w sierpniu wchodzi film na podstawie książki, którą aktor uwielbia od dziecka: „O psie, który jeździł koleją”. Damięcki jako anegdotę podaje, że podczas pracy omal nie stracił... nosa.

Pan Mateusz z kamerą jest za pan brat od dzieciństwa. Pochodzi z aktorskiej rodziny. Kariere zaczął jako mały chłopiec, występując w różnych filmach i serialach (m.in. w „Łowca. Ostatnie starcie”, „Czterdziestolatek. 20 lat później”, „Matki, żony i kochanki”, „Przedwiośnie”). Z czasem jego kariera nabierała tempa i stał się gwiazdorem. Obecnie Mateusz Damięcki ma 42 lata i nie narzeka na brak ofert producentów.

Film familijny „O psie, który jeździł koleją” powstał na podstawie powieści Romana Pisarskiego. Damięcki ma w nim pierwszoplanową rolę – pracownika kolei i ojca Zuzi, która przyprowadza do domu psa Lampo. Czworonożnego bohatera grały aż cztery psy, a aktor zdawał się mieć z nimi świetny kontakt – do czasu... Zastąpił problem podczas jednej ze scen, w której Damięcki zbliża twarz do psa, a potem gwałtownie ją odwraca. Wtedy właśnie zaszła nieprzewidziana sytuacja. – Przepiękny szwajcar omal nie skradł mi nosa. Na szczęście cztery pieski grały, ale tylko z jednym się poróżnił mi troszeczkę. Ale później ustawiono naprzeciwko mnie drugiego i już było dobrze – powiedział aktor.

Mateusz Damięcki zagra główną rolę w filmie familijnym „O psie, który jeździł koleją”

Damięcki i reszta ekipy są zgodni, że ten film będzie mocno chwytał za serce. –Już czytając scenariusz, z trudem powstrzymał łzy. Jest to bowiem niezwykle poruszająca historia przyjaźni dziewczynki i wyjątkowego psa – podróżnika – powiedział aktor, zapewniając zarazem, że podczas pracy dbano o zwierzęta, miały zapewnione warunki godne największych artystów. Prowadzone były przez grupę doświadczonych trenerów.

 HK

Jakimowicz w nowej pracy?

Jarosław Jakimowicz stracił niedawno pracę w TVP

Rozeszła się wieść, że kontrowersyjny aktor i prezenter Jarosław Jakimowicz dostał pracę w religijnej stacji. Zamieścić bowiem w sieci intrygujące zdjęcie, na którym jest sceneria sugerująca taki charakter nowego miejsca zatrudnienia.

Aktor zaintrygował wszystkich tą fotografią z planu, gdzie widać skromnie udekorowane studio i wielkie zdjęcie Jana Pawła II. Niedawno Jarosław Jakimowicz stracił pracę w TVP. Najpierw odsunięto go od tworzenia reportaży dla „Pytania na śniadanie”, a później wyrzucono go z programów TVP Info „W kontrze” oraz „#Jedziemy”. Prawdopodobnie przyczyniły się do tego skargi członków ekipy na zachowanie Jakimowicza, zwłaszcza wobec współprowadzących. Po zwolnieniu aktor zapowiedział, że będzie na innej antenie. Jednak brak konkretów, póki co przeważają domysły. Konfliktowość Jakimowicza była dla wielu zaskoczeniem. Niektórzy podejrzewają, że na taką postawę wpłynęły problemy rodzinne i zawodowe aktora.

Popularność i rozpoznawalność Jakimowiczowi przyniosła rola „Cichego” w filmie sensacyjnym Jarosława Żamojdy „Młode wilki” z roku 1995. Grał też w kontynuacji tego hitu. Podczas pierwszej edycji Festiwalu Gwiazd w Międzyzdrojach w 1996 r. odcisnął dłoń na tablicy pamiątkowej znajdującej się na Promenadzie Gwiazd. To były świetne lata młodego aktora. Potem przyszła pora na prowadzenie różnych programów.

W 2019 r. wydał autobiografię „Życie jak film”, ujawniając m.in. udział w napadach na sklepy ze skórami w Niemczech, podczas których pełnił funkcję kierowcy. Te i inne domysły psuły reputację gwiazdora. W ostatnich latach doszły zarzuty naruszania etyki dziennikarskiej. Jednak pewne plusey równoważą poniekąd wpadki. Aktor angażuje się społecznie. Brał udział w kampaniach promujących transplantologię. W 2013 r. został uhonorowany przez ministra zdrowia odznaką Zasłużony Dawca Przeszczepu.

 HK

PYTANIA DO ADWOKATA

Agnieszka Piasecka
Attorney
& Counselor
at Law

PRAWO NA FLORYDZIE

Mecenas Agnieszka Piasecka odpowiada na wybrane pytania czytelników na tematy prawne. Dla ochrony prywatności, imiona osób i niektóre fakty zostały zmienione.

W zeszłym roku miałam operację usunięcia woreczka żółciowego i na skutek komplikacji pooperacyjnych o mało nie umarłam. Po wypisaniu mnie do domu, odczuwałam nadal silny ból w okolicy brzucha i miałam wysoką gorączkę. Lekarz, który mnie operował, kazał mi zażywać antybiotyki i zbagatelizował mój problem, nie sprawdzając nawet co było przyczyną mojego cierpienia. Dopiero gdy mój stan stał się krytyczny i wylądowałam na pogotowiu, gdzie poddano mnie prześwietleniu, okazało się, że chirurg, który mnie operował, pomyłkowo zostawił w moim ciele instrument operacyjny. Musiałam natychmiast przejść kolejną operację w celu jego usunięcia, ale chociaż minęło już kilka miesięcy, wciąż nie czuję się dobrze. Lekarze powiedzieli mi, że skutki powikłań spowodowanych przez ten instrument w moim ciele mogą odczuwać jeszcze przez lata. Czy mogę w związku z tym ubiegać się o odszkodowanie za błąd w sztuce lekarskiej?

Renata z Orlando, FL

Droga Pani Renato

O błędzie w sztuce lekarskiej mówimy wtedy, gdy lekarz, który popełnił błąd medyczny, nie działał zgodnie z uznanym standardem opieki lekarskiej. Błędy medyczne to błędy popełniane przez lekarzy i innych przedstawicieli zawodów medycznych podczas procesu diagnozowania, leczenia i monitorowania pacjentów. Mogą to być niezamierzone pomyłki w sztuce lekarskiej lub efekt niedbalstwa.

Przykłady najczęściej spotykanych błędów medycznych to między innymi: przepisanie lub podanie niewłaściwego leku lub niewłaściwej dawki leku, operowanie lub amputacja niewłaściwej części ciała, wykonanie niepotrzebnej operacji, postawienie błędnej diagnozy, niepostawienie diagnozy lub opóźnienie diagnozy pacjenta, przedwczesne wypisanie pacjenta z ośrodka opieki zdrowotnej, brak monitorowania pacjenta i wykrycia powikłań, niepodjęcie we właściwym czasie odpowiednich działań w celu uniknięcia powikłań oraz, jak w Pani przypadku, pozostawienie instrumentu medycznego w ciele pacjenta.

Błędy w sztuce lekarskiej mogą mieć poważne konsekwencje dla pacjenta, łącznie ze śmiercią,

utrata zdrowia, poważnym uszczerbkiem na zdrowiu lub pogorszeniem rokowania pacjenta. Kluczową kwestią jest to, czy działanie lub zaniechanie narusza uznany standard staranności. Innymi słowami, czy społeczność medyczna uznałaby działanie lub zaniechanie pracownika służby zdrowia za niedopuszczalne dla rozsądnego pracownika służby zdrowia w takich samych lub podobnych okolicznościach. Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, oznacza to, że doszło do zaniedbania medycznego. Lekarz może zostać pociągnięty do odpowiedzialności, jeżeli pacjent został poszkodowany w wyniku tego błędu. Innymi słowami, jeżeli społeczność medyczna w takich samych lub podobnych okolicznościach nie dopuściłaby się podobnego działania lub zaniechania, możemy mówić o odpowiedzialności za błąd w sztuce lekarskiej.

Przed złożeniem pozwu o odszkodowanie za błąd w sztuce lekarskiej, oprócz ustalenia, że doszło do zaniedbania ze strony pracownika służby zdrowia, trzeba również ustalić, czy zaniedbanie lekarza bezpośrednio przyczyniło się do obrażeń lub śmierci pacjenta. Mamy do czynienia z bezpośrednią przyczyną w sytuacji, w której, gdyby

nie fakt, że pracownik medyczny odbiegł od powszechnie uznanych standardów opieki medycznej, pacjent nie zostałby poszkodowany. Ponadto pacjent musi ponieść rzeczywistą szkodę, taką jak uraz lub choroba, która wymaga dodatkowego leczenia, powoduje ból i cierpienie, trwałe kalectwo lub śmierć, zmniejsza rokowania pacjenta na wyleczenie, uniemożliwia lub znacznie utrudnia pacjentowi wykonywanie pracy i zarabianie na życie.

Ponieważ w przypadku błędów w sztuce lekarskiej czas na złożenie pozwu o odszkodowanie jest bardzo ograniczony, powinna Pani niezwłocznie skontaktować się z adwokatem, gdyż może mieć Pani prawo do uzyskania odszkodowania. Większość adwokatów, w tym moja kancelaria, przyjmuje tego rodzaju sprawy na zasadzie prowizji, tak więc jeżeli adwokat nie wywalczy dla Pani odszkodowania, nie płaci Pani absolutnie nic. Jeżeli wybierze Pani moją kancelarię, będzie Pani rozmawiać bezpośrednio z adwokatem w języku polskim. W celu uzyskania więcej informacji w tym temacie zapraszam również do wysłuchania moich podcastów dostępnych na stronie www.PiaseckaLaw.com.

Ta kolumna powstała w celach edukacyjnych i w żadnym wypadku nie może zastępować porady prawnej.

Agnieszka Piasecka jest polskim adwokatem w Clearwater posiadającym licencję do praktykowania prawa na Florydzie. Urodziła się i wychowała w Polsce. Uzyskała swój pierwszy dyplom prawa z wyróżnieniem na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Na Florydzie uzyskała doktorat prawa z wyróżnieniem Cum Laude na Stetson University College of Law.

Studiowała również prawo międzynarodowe w Holandii na Uniwersytecie Tilburg. Agnieszka Piasecka posiada liczne wyróżnienia nadawane za doskonałe recenzje klientów, w tym coroczną nagrodę Avvo: „Clients Choice Award”. Ma w sumie ponad 200 pozytywnych opinii klientów na niezależnych stronach google oraz avvo.com.

Agnieszka Piasecka mówi biegle po polsku i oferuje bezpłatną pierwszą konsultację prawną.

Adres biura: 13575 58th Str. N., Clearwater, FL 33760, tel. 727-538-4171 lub 813-786-3911. Więcej informacji na powyższy temat można znaleźć na stronie:

www.PiaseckaLaw.com.

POLAMER

www.polamerusa.com
773-685-8222

**Imieniny, Urodziny, Rocznice
i inne imprezy okolicznościowe**

Wyślij kwiaty, bądź zestaw upominków dla **BLISKICH w POLSCE**
Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU!

OKIEM PUBLICYSTY

Dr Paweł Markiewicz
Historyk i dyrektor
wykonawczy biura
Polskiego Instytutu Spraw
Międzynarodowych
w Waszyngtonie D.C.

Lekcja historii, lekcja putinizmu

Narada rady bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej 21 lipca br. była kolejną okazją dla prezydenta Władimira Putina do wygłoszenia osobistej lekcji historii, tym razem w odpowiedzi na decyzję Polski o zwiększeniu obecności sił zbrojnych w okolicach granicy z Białorusią. O ile Mińsk stał się strategicznym zbrojnym przyczółkiem Kremla na granicy z NATO i Unią Europejskiej, Polska i Sojusz Północnoatlantycki zmierzają się z nowymi zagrożeniami ze strony Rosji na wschodzie – rozmieszczenie borni nuklearnej na Białorusi oraz przemieszczenie najemników Grupy Wagnera do tego kraju.

W swojej lekcji Putin twierdził, że decyzja Warszawy o skierowaniu wojska na wschód kraju jest krokiem ku realizacji swoich polityczno-militarnych planów związanych z zajęciem i zaanektowaniem historycznych ziem (leżących obecnie na zachodniej Białorusi i Ukrainie), które Polska de facto straciła na mocy paktu Ribbentrop-Mołotow, a de iure po drugiej wojnie światowej. Według rosyjskiego prezydenta Polska nigdy nie pogodziła się z utratą tych terenów, ciągle prowadząc polityczne intrygi celem poszerzenia swoich wpływów na obszary Litwy, Białorusi i Ukrainy przed dokonaniem zbrojnego ataku na Rosję.

Opierając swoje stwierdzenia o klasyczną rosyjsko-sowiecką narracją przeszłości, Putin dodał, że niepodległość i państwowość, którą Polska straciła w 1939 r., została przywrócona głównie dzięki Związkowi Sowieckiemu. Dodał, że zachodnie ziemie, które otrzymała powojenna Polska, były podarunkiem Stalina – insynuując, że naród Polski jest niewdzięczny za ten gest sąsiedzkiej dobrej woli sowieckiego wodza.

Nie bez kozery Putin wygłosił lekcję historii w przeddzień obecnie już mało pamiętanego w wolnej Polsce wydarzenia, które ugruntowało imperialne panowanie Moskwy nad Wisłą. 22 lipca 1944 r. w Chełmie Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego (PKWN) – twór, który w planach Stalina odegrał rolę podległego mu rządu na terenach centralnej i wschodniej Polski zajmowanych przez Armię Czerwoną – ogłosił w formie manifestu cele Kremla wobec terytorialnego okrojenia i politycznego zwasalizowania powojennej Polski. Nawiązując do symbolicznego dnia 22 lipca, kiedy poddano Polskę imperium Stalina, obchodzono co roku od 1945 do 1989 r. najważniejsze „święto” państwowe Polski Ludowej, tzw. Narodowe Święto Odrodzenia Polski.

Polityka historyczna Putina jest szerszym elementem ideologii putinizmu, w którym reinterpretowanie przeszłości służy rosyjskim przekonaniom mocarstwowym m.in. ku uproszczeniu drogi do odtworzenia wyznaczonej zony rosyjskiej dominacji politycznej. Putin dąży do bycia współczesnym Stalinem, który będzie handlował i targował zdobytymi terenami i podbitymi narodami podczas nowej geopolitycznej reorganizacji Europy. Tocząca się wojna o terytorialne okrojenie i podbicie Ukrainy oraz zwasalizowanie Białorusi są krokami zmierzającymi do utrzymania niezbędnego jądra przyszłego imperium w orbicie Moskwy. Zwiększa się ryzyko eskalacji napięcia przez Putina wobec krajów Europy środkowo-wschodniej, a dla Polski, NATO i Zachodu stanowi to wyzwanie w obszarach podejścia do strategii kolektywnej obrony i odstraszenia agresywnej Rosji.

Felietony publikowane na łamach „Białego Orła” odzwierciedlają wyłącznie poglądy ich autorów.

Pierwsze na Florydzie polskie biuro detektywistyczne zaprasza do skorzystania z usług

- Poszukiwania osób ► Sprawy rozwodowe
- Pomoc w sprawach na terenie Polski
- Dochodzenia ubezpieczeniowe ► Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

35 Grand Palms Blvd,
Englewood, FL 34223
Mobile: 941 549 2395
Email: office@contra-riskconsulting.com
www.contra-riskconsulting.com

AMERYKAŃSKA CZĘSTOCHOWA DUCHOWA STOLICA POLONII

THE NATIONAL SHRINE OF OUR LADY OF CZESTOCHOWA
654 FERRY ROAD, PO BOX 2049, DOYLESTOWN, PA 18901
TEL. 215-345-0600 EMAIL: INFO@CZESTOCHOWA.US
WWW.CZESTOCHOWA.US

POLAMER

Jedyna taka polska firma!

Imieniny, Urodziny,
Rocznice
i inne imprezy okolicznościowe

Wyślij kwiaty bądź gotowy zestaw upominkowy dla Bliskich do każdego miejsca w POLSCE

Przejrzyj naszą bogatą ofertę i zamów na www.polamerusa.com

GREENPOINT - NY
880 Manhatan Ave.
Tel. 718-349 1319

MASPETH - NY
64-02 Flushing Ave.
Tel. 718-326-2260

WALLINGTON - NY
130 Main Ave.
Tel. 973-779 6613

Roselle - NJ - Magazyn Cargo
275 Cox St.
Tel. 908-352 9100

Pomona - NJ
1551 Rt 202
Tel. 845-354 2400

Więcej info na:
www.polamerusa.com
oraz 773-685-8222

Szukamy nowych agentów

Przewodnik polonijny

Agenci nieruchomości

Bak, Agnieszka

Charles Rutenberg Realty
1545 S Belcher Rd., Clearwater, FL
☎ 813-299-7854
✉ realtoragnesbak@gmail.com

Bulanda, Agata

Preferred Shore Real Estate
630 S. Orange Ave., Ste 102, Sarasota, FL
☎ 941-323-6519
✉ Agatabulanda@msn.com
✉ Agatabulanda.preferredshore.com

Danos, Magdalena

Iron Valley Real Estate Orlando Team Transatlantic
225 S Eola Dr Orlando, FL
☎ 407-760-9286
✉ magdalenadanos@gmail.com
✉ www.ironvalleyorlando.com

Feldman-Cordiero, Danuta

Realty Exchange, LLC
300 Palm Coast Pkwy NE, Palm Coast, FL
☎ 443-280-2008
✉ Palmcoastnewhome@gmail.com

Jankowski Izabella

REALTOR® | Dalton Wade Real Estate Group
260 1st Ave S Ste #200 St. Petersburg, FL
☎ 630-617-5673
✉ izabella.h.jankowski@gmail.com
✉ izabella.daltonwade.com

Paszowski Magdalena, PA

Homefront Realty
1245 S Pinellas Ave,
Tarpon Springs FL 34689
☎ 727-364-7212
✉ magda4realty@gmail.com

Pisarczyk, Agnieszka

Better Homes and Gardens Real Estate
12000 N Dale Mabry Hwy., Ste 112, Tampa, FL
☎ 813-416-8210
✉ Apisarczyk1@gmail.com

Porowska, Anna Maria

Remax Advance Realty
☎ 786-354-4710
✉ Porowska.Florida@gmail.com
✉ Globalrealestateworld.com

Rudawski, Grace

Berkshire Hathaway Home Services
2483 Hickman Cir, Clearwater, FL
☎ 727-249-4490
✉ Grace@RealtorGrace.com
✉ YouAskGrace.com

Sychowski, Krzysztof

Keller Williams Classic Group
3355 Clark Rd., Suite 103, Sarasota, FL
☎ 941-468-1120

Tryndus, Roman

United Realty Group
1200 S. Pine Island Rd., Ste 600, Plantation, FL
☎ 754-235-0378
✉ Houseroman@yahoo.com
✉ Myhouseflorida.net

Wasowski, Jolanta

Charles Rutenberg Realty
1545 S. Belcher Rd., Clearwater, FL
☎ 727-798-9099
✉ jolanta07@icloud.com

Organizacje

Amerykański Instytut Kultury Polskiej

140 79th St. Causeway, Suite 117, Miami, FL 33141
☎ 305-864-2349
✉ Info@ampolinstute.org
✉ Ampolinstute.com

Chopin Foundation of the United States

140 79th St. Causeway, Suite 117, Miami, FL 33141
☎ 305-868-0624
✉ Info@chopin.org
✉ Chopin.org

Polskie Centrum Jana Pawła II

1521 North Saturn Ave., Clearwater, FL
☎ 727-298-8609
✉ Polcenterbiuro@gmail.com
✉ Polishcenterfl.org

Polonia, Inc.

4350 16th Street N, St. Petersburg, FL
☎ 727-522-1942
✉ poloniafl.org

Piekarnie

Grand Bakery & Café

439 W. Pike St., Lawrenceville, GA
☎ 770-277-3377

Polish Babka

☎ 646-531-6585
✉ kamila@polishbabka.com
✉ Polishbabka.com

Podatki & księgowość

Bialicka, Anna

Sunshine Accounting Inc.
☎ 727-460-5697
✉ annataxservice@gmail.com

Jamroz, Wiesława CPA

2571 N. Toledo Blade Blvd., Suite 1 North Port, FL
☎ 941-979-0294
✉ Wjamrozcpa@yahoo.com
✉ Jamroztaxcpa.com

Pożyczki

Kobylecki, Stefan

Mortgage 1 – Liberty Branch
☎ 248-877-6200
✉ SK@MortgageOne.com
✉ MortgageOne.com

Kozina, Robert

Midamerica Lenders
☎ 773-991-3608
✉ Rob@goodadvisors.us

Maciejewska, Grazyna

PENFED Credit Union
☎ 203-948-6084
✉ Grazyna.Maciejewska@PenFed.org

Scheffler, Gerard

GRU Financial Corp.
☎ 773-909-3346
✉ Schefflergerard@gmail.com

Sokolowski, Monika

Polsko-Słowiańska Federalna Unia Kredytowa
☎ 941-740-3375
✉ Naszaunia.com

Prawnicy

Bolko, Ryszard

1825 NW Corporate Blvd., Suite 110, Boca Raton, FL
☎ 561-609-0199
✉ Richard@bolkolaw.com
✉ Bolkolaw.com

Piasecka, Agnieszka

13575 58th St., N, Clearwater, FL
☎ 727-538-4171
✉ Polishattorneyclearwater.com

Slowik, Matthew P.A.

11555 Heron Bay Blvd., Suite 200, Coral Springs, FL
☎ 954-603-0063
✉ mslowik@slowiklaw.com
✉ Slowiklaw.com

Wieczorkowski, Andrew

2474 Sunset Point Rd., Clearwater, FL
☎ 727-726-1200
✉ awlawyeradvice@gmail.com
✉ Lawyeradvice.com

Wysocka, Jovita

Kravitz Law Group
Brandon, Clearwater, St. Petersburg, Tampa
☎ 888-554-9998
✉ Kravitzlawgroup.com

Restauracje

Cracovia Polish Restaurant

3007 Commercial Way, Spring Hill, FL
☎ 352-515-6177
✉ Cracoviapolishspringhill.com

Sklepy

Euro Deli

1879 W Hillsboro Blvd., Deerfield Beach, FL
☎ 954-425-0200

European Flavors Polish Market

648 Oakfield Dr, Brandon, FL
☎ 773-240-6551

European Goodies

116 N. Main Ave., Clearwater, FL
☎ 727-442-0637

International Food Store

13201 Tamiami Trail, North Port, FL
☎ 941-429-1239

Kiev Deli

4031 Cattleman Rd., Sarasota, FL
☎ 941-377-7427
✉ Kievdelisarasota.com

Krakus Polish Deli

7306 Southgate Blvd., North Lauderdale, FL
☎ 954-722-8006
✉ www.krakusdelifl.com

M&W European Deli

2676 Bayshore Blvd., Suite L, Dunedin, FL
☎ 727-738-0679

Old World Polish Deli

1390 S. Federal Hwy., Pompano Beach, FL
☎ 954-366-1858
✉ Oldworldpolishdeli.com

Pierogi Inn

6611-6615 Superior Ave., Sarasota, FL
☎ 941-929-0101
✉ Polishdelipierogiinn.com

Polish Delicatessen

1322 W N Blvd., Leesburg, FL
☎ 352-365-1747
✉ Polish.deli99@gmail.com
✉ Homemadekielsbaso.com

Staropolska Kuchnia

4108 US-19 N Center Plaza, New Port Richey, FL
☎ 727-842-8535

Taste of Europe Inc.

5707 South Dixie Hwy Unit E, West Palm Beach, FL
☎ 561-383-2368

Taste of Poland

13500 N. Tamiami Trail, Unit 6, Naples, FL
☎ 239-631-1917

Traditional European Deli

525 E Venice Ave. Unit E, Venice FL 34285
☎ 941-218-4914
✉ traditionaleurodeli@yahoo.com
✉ Facebook.com/TraditionalEuropeanDeli

Transport

Atlantic & Express Shipping Inc.

3601 NW 60 St., Miami, FL
☎ 954-980-8945
✉ Atlanticexpresscorp.com

Ubezpieczenia

Smyl, Magdalena

Healthmarket Insurance
2298 Lakeland Hills Blvd., Lakeland, FL
☎ 863-940-1161
✉ Smylmagdalena@gmail.com

Sobczak, Robert

Ubezpieczenia na zdrowie
Medicare po Polsku
☎ 844-654-5185
✉ robert@medicarepopolsku.com
ObamaCare Hotline
☎ 844-944-7526
✉ robert@obamacarehotline.com

Wasilewski, Oliwier

Health Insurance Center
☎ 773-620-5258
✉ Ubezpieczeniamedicare.com

Wazio, Malgorzata

State Farm Insurance
7801 Starkey Rd., Seminole, FL
☎ 727-397-1495
✉ Maggie.wazio.leo5@statefarm.com

Zakrzewski, Krystyna

AAA Insurance
☎ 941-377-7427
✉ Zakrzewski@acg.aaa.com

Zdrowie i uroda

Cutting Edge Hair Design

38854 US Hwy 19N, Tarpon Springs, FL
☎ 727-277-1346
✉ Magda191@gmail.com
✉ Cuttingedgehairsalons.com

Inne

AirMax Refrigeration

2241 Highland Woods Dr., Dunedin, FL
☎ 727-231-9505
✉ Airmaxrefrigeration@gmail.com
✉ Airmaxrefrigeration.com

Contra Risk Consulting

15546 Agua Cir., Port Charlotte, FL
☎ 941-549-2395
✉ Office@contra-riskconsulting.com
✉ Contra-riskconsulting.com

Konsulat Honorowy RP w Miami

140 79th St. Causeway, Suite 117, Miami, FL 33141
☎ 305-866-0077
✉ Polishconsulfl@yahoo.com

Pijawki Medyczne

Sarasota, FL
☎ 646-460-4212

ROZLICZENIA PODATKOWE

Świadczymy usługi dla Polonii od 2010 roku!

- Rozliczenia podatków – indywidualne
- Rozliczenia podatków dla firm:
LLC, S-Corp, C-Corp, Partnership
- Zwroty nadpłaconych podatków
- Konsultacje biznesowe
- Zakładanie i rozwiązywanie firm
- ITIN – nowe numery i odnawianie
- Usługi notarialne

Wiesława Jamroz, CPA

2567 N Toledo Blade Blvd. Suite # 3,
North Port, FL 34289
Kom. (917) 868-3815
E-mail: wjamrozcpa@yahoo.com

Licencjonowany CPA na FL i NY

SOCIETY OF POLISH AMERICAN TRAVEL AGENTS

POLSKIE AGENCJE PODRÓŻY
polecają szeroki wachlarz usług,
bogate doświadczenie oraz profesjonalną,
osobistą obsługę klienta, której nie znajda
Państwo w internecie.

www.spata.org

LISTA ZRZESZONYCH AGENCJI

MASSACHUSETTS

Golemo Travel Service (508) 755-2753
Pat Tours Division of W.W.T. (413) 747-7702

NEW JERSEY

Classic Travel (973) 473-3845
Dom Polski, LLC (732) 727-7711
Europe Travel (732) 390-1750
Globe Travel (732) 525-8589
Krystyna Travel Tours & Services (973) 779-0077
Polish American Bureau (973) 472-0522
Polskie Biuro (973) 777-7711
Pulaski Travel (732) 826-1500
Spojnik Agency (609) 393-1616

NOWY JORK

Albatross Travel Agency (718) 383-7211
Interport Travel Service (716) 892-8002
Maria Agency (718) 389-6208
Pol-Travel Service (718) 383-0505
Renata's Agency (845) 628-8828

PENSYLVANIA

J.World Travel Inc (215) 634-6006

ILLINOIS

Polamer, Inc (773) 685-8222

Zapraszamy nowych członków!

SPATA

36 Main Street, South River | New Jersey 08882
Phone: 732-390-1750
E-mail: europetravelhp@gmail.com

Old World POLISH DELI

POLSKIE DELIKATESY

POLECAMY:
wędliny, nabiał, pieczywo, polskie
piwa, wypieki, tradycyjne polskie
dania na miejscu i na wynos

1390 S Federal Hwy,
Pompano Beach, FL 33062
Tel. (954) 366-1858
www.oldworldpolishdeli.com

Zapraszamy: pon-sob. 10am - 6pm, niedz. 10am - 4pm

Grand Bakery & Cafe

JEDYNA
POLSKA
PIEKARNIA
W OKOLICY!

Dowóz pieczywa na całą Florydę!

439 W. Pike St., Lawrenceville, GA 30046
phone: 770 277 3377

Hours: Mon - Wed 8:00 am - 6:00 pm, Thu - Sat 8:00 am - 7:00 pm

SPRZEDAŻ HURTOWA I DETALICZNA

KREDYTY HIPOTECZNE NASZEJ UNII NA FLORYDZIE

JUŻ OD
3%
WKŁADU
WŁASNEGO

na zakup lub przefinansowanie domów jedno-
do czterorodzinnych zamieszkałych przez
właściciela lub inwestycyjnych

Monika Sokolowski
Florida Mortgage Loan Consultant
(941) 740-3375

 **POLISH
& SLAVIC**
FEDERAL CREDIT UNION

1.855.PSFCU.4U (1.855.773.2848)

www.NaszaUnia.com

Minimum wkładu własnego w wysokości 3% dotyczy pożyczek na domy jednorodzinne o oprocentowaniu zmiennym - 5, 7 i 10-letnim. Miesięczna spłata pożyczki o stałym oprocentowaniu 3,375% (APR*) wziętej na okres 180 miesięcy wynosi \$7.09 za każde pożyczone \$1,000. Oferta tylko dla Członków PSFCU. Do otwarcia konta obowiązują zasady członkostwa. Inne ograniczenia mogą obowiązywać.

Member Savings Deposits Insured up to at least \$500,000
and backed by the Full Faith and Credit of the Member State's Government

NCUA
National Credit Union Administration • U.S. Department of Treasury

 **EQUAL HOUSING
LENDER**

PSFCU is an Equal Opportunity Lender.